

KALLELSE

BOTKYRKA
KOMMUN

Samhällsbyggnadsnämnden 2023

2023-04-06

Kallelse till sammanträde med miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: 17 april 2023, kl 18:30-21

Plats: Alytus plan 2

Ordförande: Niklas Gladh (MP)

Sekreterare: Emmy Benedicto

	Ärende för beslut	Dnr
1.	Ekonomisk rapport per mars, sent utskick	MHN/2023:00021
2.	Revidering av delegationsordning för miljö- och hälsoskyddsnämnden	MHN/2022:00034
3.	Revidering av taxa för kontroll enligt livsmedel- och foderlagstiftningen	MHN/2023:00016
4.	Yttrande över förslag till samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029	MHN/2023:00014
5.	Avrop av Botkyrka gröna värden för groddjursinventering	MHN:2022/00063
6.	ENSTA 1:65 (BROTORPSVÄGEN 22) Strandskyddsdispens för kioskbyggnad, besökstolett, boulebana, beachvolleybana, lekplats och utegym i efterhand	2022-965
7.	TULLINGE 19:282 (STENDALSVÄGEN 260) Strandskyddsdispens för kioskbyggnad, besökstolett, boulebana, beachvolleybana, lekplats och utegym i efterhand	2022-966
8.	Anmälningssärenden	MHN/2023:00001

9.	Delegationsärenden	MHN/2022:00079
10.	Miljöchefen informerar	

Ekonomisk rapport per mars

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner ekonomisk rapport per juni med helårsprognos.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beräknas få en positiv avvikelse jämfört med budgeterade medel om 1,5 miljoner kronor.

Avvikelsen är beroende av flera vakanser inom verksamheten som visar överskott på personalkostnaderna.

Vakanserna påverkar även verksamhetens intäkter.

Inom nämndens verksamhetsområde återfinns även energirådgivningen som är en statligt finansierad verksamhet och som bedöms ha en prognos i balans med budget.

Nämndens prognos på helår är baserad på verksamhetens intäkter och kostnader fram till och med mars månad samt kända avvikelser. Utfallet per mars är dock något osäkert. Beroende på nya ansvarsområden och tillsättandet av de vakanta tjänsterna så kan prognosen komma att revideras.

Referens

Madelene Fredriksson
madelene.fredriksson@botkyrka.se

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ekonomisk rapport per mars

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner ekonomisk rapport per juni med helårsprognos.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beräknas få en positiv avvikelse jämfört med budgeterade medel om 1,5 miljoner kronor.

Avvikelsen är beroende av flera vakanser inom verksamheten som visar överskott på personalkostnaderna.

Vakanserna påverkar även verksamhetens intäkter.

Inom nämndens verksamhetsområde återfinns även energirådgivningen som är en statligt finansierad verksamhet och som bedöms ha en prognos i balans med budget.

Nämndens prognos på helår är baserad på verksamhetens intäkter och kostnader fram till och med mars månad samt kända avvikelser. Utfallet per mars är dock något osäkert. Beroende på nya ansvarsområden och tillsättandet av de vakanta tjänsterna så kan prognosen komma att revideras.

Ärendet

I kommunens budget- och uppföljningsprocess ingår att nämnderna ska göra minst sex ekonomiska uppföljningar med prognos under året inklusive årsbokslutet. Två av tillfällena är delårsrapporterna, där utfallet per april och per augusti ligger till grund för prognoserna. Tre av rapporterna är ekonomiska rapporter med helårsprognoser där mars, juni och oktober ligger till grund för prognoserna.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Nämndens rapport ingår i kommunens styr- och ledningssystem. Styr- och ledningssystemet syftar till att styra verksamheten i önskad riktning samt för hur verksamheten följs upp och utvärderas. Detta så att den förda politiken får genomslag och att resurserna används effektivt. Om styr- och ledningssystemet inte följs kan det få stora ekonomiska konsekvenser.

Miljöchef
Jelinka Hall

Bilagor

Ekonomisk rapport med helårsprognos per mars

Expedieras till:

Kommunstyrelseförvaltningen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Ekonomisk rapport med helårsprognos

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Innehållsförteckning

1 Kort sammanfattning.....	3
2 Ekonomisk uppföljning och analys.....	3
2.1 Driftuppföljning	3
2.1.1 Analys.....	3
2.1.1.1 Analys per verksamhet	3
2.1.1.2 Blåa och gröna värden	5

1 Kort sammanfattning

	Bokslut 2022	Utfall period 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Intäkter	7 187	908	9 682	8 676	-1 006
Kostnader	-24 952	-7 754	-29 938	-27 432	2 506
Netto	-17 765	-6 846	-20 256	-18 756	1 500
Nettoinvestering	0	0	0	0	0

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beräknas få en positiv avvikelse jämfört med budgeterade medel om 1,5 miljoner kronor.

Avvikelsen är beroende av flera vakanser inom verksamheten som visar överskott på personalkostnaderna.

Vakanserna påverkar även verksamhetens intäkter.

Inom nämndens verksamhetsområde återfinns även energirådgivningen som är en statligt finansierad verksamhet och som bedöms ha en prognos i balans med budget.

Nämndens prognos på helår är baserad på verksamhetens intäkter och kostnader fram till och med mars månad samt kända avvikelser. Utfallet per mars är dock något osäkert. Beroende på nya ansvarsområden och tillsättandet av de vakanta tjänsterna så kan prognosen komma att revideras.

2 Ekonomisk uppföljning och analys

2.1 Driftuppföljning

2.1.1 Analys

2.1.1.1 Analys per verksamhet

	Bokslut 2022	Utfall period 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
NÄMND					
Intäkter			0	0	0
Kostnader	-584	-111	-584	-584	0
Netto	-584	-111	-584	-584	0
LEDNING OCH ADMINISTRATION					
Intäkter		0	0	0	0
Kostnader	-6 404	-3 648	-6 673	-5 873	800
Netto	-6 404	-3 648	-6 673	-5 873	800

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

	Bokslut 2022	Utfall period 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
ENERGIRÄDGIVNING					
Intäkter	815	607	0	607	607
Kostnader	-1 015	-237	0	-607	-607
Netto	-200	370	0	0	0
LIVSMEDELSTILLSYN MM					
Intäkter	2 506	49	3 748	3 748	0
Kostnader	-3 273	-879	-3 521	-4 221	-700
Netto	-767	-830	227	-473	-700
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDD					
Intäkter	3 842	87	5 413	3 800	-1 613
Kostnader	-8 406	-1 797	-10 615	-7 902	2 713
Netto	-4 564	-1 710	-5 202	-4 102	1 100
NATUR, KLIMAT OCH MILJÖANALYS					
Intäkter	-442	165	521	521	0
Kostnader	-3 378	-778	-3 587	-3 930	-343
Netto	-3 820	-613	-3 066	-3 409	-343
GRUNDSKOLA, NATURSKOLA					
Intäkter					0
Kostnader	-1 157	-197	-2 231	-1 831	400
Netto	-1 157	-197	-2 231	-1 831	400
Brottsförebyggande					
Intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	0	-211	-1 971	-1 864	107
Netto	0	-211	-1 971	-1 864	107
Gemensam administration					
Intäkter		0	0	0	0
Kostnader	-735	0	-756	-756	0
Netto	-735	0	-756	-735	0
Exploatering					
Intäkter	466		0	136	136
Kostnader	0	104	0	0	0
Netto	466	104	0	136	136
Intäkter	7 187	908	9 682	8 812	-870
Kostnader	-24 952	-7 754	-29 938	-27 568	2 370
Netto	-17 765	-6 846	-20 256	-18 756	1 500

Ledning och administration

Verksamheten prognostiserar ett resultat vid årets slut i på + 800 tkr. Avvikelsen avser vakans.

Livsmedelsteamet

Verksamheten prognosticerar i nuläget en negativt avvikelse på -700 jämfört med budget.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljöskyddsteamet

Utfallet till och med mars månad visar på en positiv avvikelse för verksamheten vid en jämförelse med budget. Anledningen är att flera vakanser inom verksamheten vilket gjort att personalkostnaderna är lägre men intäkterna blir också lägre. Konsulter har anlåtats för att förstärka verksamheten. Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse vid årets slut jämfört med budget.

Hälsoskyddsteamet

Utfallet till och med mars månad visar på en positiv avvikelse för verksamheten vid en jämförelse med budget. Anledningen är att flera vakanser inom verksamheten vilket gjort att personalkostnaderna är lägre men intäkterna blir också lägre. Konsulter har anlåtats för att förstärka verksamheten. Verksamheten prognostiserar en positiv avvikelse vid årets slut jämfört med budget.

Natur, klimat och miljöanalys

Utfallet till och med mars månad visar på en budget i balans. Verksamheten prognostiserar dock med en negativ avvikelse vid årets slut då pågående rekrytering av kommunbiolog kommer påverka personalkostnaderna. Syftet med rekryteringen är att nuvarande kommunbiolog kommer gå i pension.

Energirådgivning

Verksamheten finansieras statligt med bidrag från Energimyndigheten.

Naturskola - Fältbuss

Verksamheten har inför 2023 erhållit förstärkning i budget. Utfallet till och med mars månad visar på en positiv avvikelse för verksamheten vid en jämförelse med budget. Rekrytering pågår för att tillsätta den vakanta tjänsten. Verksamheten prognostiserar ett resultat vid årets slut i balans med budget.

Brottsförebyggande teamet

Verksamheten är under uppbyggnad och utfallet till och med mars månad visar på en positiv avvikelse för verksamheten vid en jämförelse med budget. Rekrytering pågår för att tillsätta de vakanta tjänsterna. Verksamheten prognostiserar ett resultat vid årets slut i balans med budget.

2.1.1.2 Blåa och gröna värden

Botkyrkas blå värden

Vattenprogrammets syfte är att skapa förutsättningar för naturliga ekosystem i sjöar, vattendrag och hav och god tillgång till rent grundvatten. Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet samordnar också vattenvårdsarbetet som drivs av en vattengrupp bestående av representanter från olika förvaltningar och enheter. Vattenprogrammet har reviderats och är skickat på remiss.

Botkyrkas gröna värden

Naturvårdsprogrammets syfte är att skapa förutsättningar i kommunen för en rik biologisk mångfald, stimulerande friluftsliv, god hälsa och ett boende med god tillgänglighet i kommunen. Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet samordnar också naturvårdsarbetet som drivs av en naturgrupp bestående av representanter från olika förvaltningar och enheter.

Revidering av delegationsordning, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner den reviderade delegationsordningen, vilken ersätter den nu gällande delegationsordningen daterad 2022-08-22.
2. Delegationsordningen träder i kraft 2023-05-01.
3. Samhällsbyggnadsdirektören får i uppdrag att vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd.

Sammanfattning

Förvaltningen har gjort en större översyn över delegationsordningen vad gäller struktur, innehåll och upplägg. Delegationen är delvis utökad för att underlätta beslutsprocessen och bidra till effektivare tillsyn och kontroll. Delegationsordningen förutsätter att samhällsbyggnadsdirektören vidaredelegerar beslutanderätten till annan anställd.

Referens

Jan Casserstedt
jan.casserstedt@botkyrka.se

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Revidering av delegationsordningen för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner den reviderade delegationsordningen, vilken ersätter den nu gällande delegationsordningen daterad 2022-08-22.
2. Delegationsordningen träder i kraft 2023-05-01.
3. Samhällsbyggnadsdirektören får i uppdrag att vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd.

Sammanfattning

Förvaltningen har gjort en större översyn över delegationsordningen vad gäller struktur, innehåll och upplägg. Delegationen är delvis utökad för att underlätta beslutsprocessen och bidra till effektivare tillsyn och kontroll. Delegationsordningen förutsätter att samhällsbyggnadsdirektören vidaredelegerar beslutanderätten till annan anställd.

Ärendet

Enligt 6 kap. 37 § och 7 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL, framgår att nämnden får delegera sin beslutanderätt till bland annat anställda i kommunen. Om nämnden uppdrar till förvaltningschefen att fatta beslut får förvaltningschefen i sin tur vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd i kommunen, vilket följer av 7 kap. 6 § KL.

Beslut som fattas på delegation är alltid nämndens beslut. Nämnden kan därför inte ändra på beslut som fattats på delegation i än som följer av förvaltningsrättsliga principer. Nämnden kan dock alltid återkalla delegation i ett visst eller i en viss grupp av ärenden. Delegation innebär heller inte att delegaten är skyldig att fatta beslut. Delegationen är dock begränsad i ärenden av principiell beskaffenhet eller av större vikt, 6 kap. 38 § KL vilket

innebär att den som är delegat alltid måste bedöma om ett visst beslut omfattas av kommunallagens generella förbud mot delegering.

Redovisning av föreslagna ändringar

Här nedan redovisas de olika ändringarna av delegationsordningen. I bilaga 2 finns också en översättningsnyckel där det framgår vilken delegationspunkt i den föreslagna delegationsordningen som motsvarar delegationspunkten i den nu gällande delegationsordningen.

Utformning och grafisk profil

Den föreslagna delegationsordningen är anpassad till Botkyrkas grafiska profil och anknyter därmed till kommunens övriga styrdokument. Delegationsordningen är tematiskt upplagd och har samma upplägg i de inledande allmänna delarna som miljö- och hälsoskydds nämndens delegationsordning vilket underlättar för tjänstepersoner på Samhällsbyggnadsförvaltningen som arbetar mot bägge nämnderna. Exempelvis samlas alla delegationspunkter om avgifter och personuppgiftsbehandling i samma avsnitt.

Ett flertal delegationspunkter är omformulerade i syfte att delegationsordningen ska vara mer lättförståelig, vilket är i enlighet med nämndens internkontrollpunkt om att delegationsordningen inte följs. Delegationspunkterna är vidare genomgående formulerade enligt detta mönster:

- *Beslut i ärende:* rätt att fatta både beslut om att bevilja och avslå en ansökan (se t.ex. punkt G 2.1)
- *Beslut om:* beslut om en viss sak (se t.ex. punkt G 1.1).

Den föreslagna delegationsordningen är renodlad i den bemärkelsen att den framför allt beskriver *vem* som får fatta ett visst beslut – inte *hur* besluten ska fattas. Delegationsordningen har inte information om vem som får skriva på ett visst dokument eller företräda nämnden rent allmänt eller information om vad som ska göras inför ett visst beslut. Detta är uppgifter som inte har med delegerad beslutanderätt att göra och som därför enligt förvaltningens mening inte behöver anges i delegationsordningen. Vad gäller undertecknande framgår i reglementet för nämnden (§ 20) att den som har delegation att fatta ett visst beslut också har rätt att underteckna handlingar med anledning av beslutet.

Samtliga beslutspunkter i delegationsordningen är delegerade till samhällsbyggnadsdirektören på Samhällsbyggnadsförvaltningen (förutom ordförandens delegation i brådskande ärenden, delegationspunkterna A 8.3 och A 5.1.1). Detta innebär att hen får besluta om vidaredelegation i enlighet med bestämmelsen i kommunallagen. Delegationsordningen har

därför ingen uppgift om vilken annan tjänsteperson som får fatta ett visst beslut utan beslut om detta fattar samhällsbyggnadsdirektören med stöd av nämndens delegering.

Delegationsordningen föreslås träda i kraft den 1 april 2023. Samhällsbyggnadsdirektören kan från och med den dagen också fatta beslut om vidaredelegation.

Ett gemensamt avsnitt om tillsyn

Föreläggande och förbud är i många fall det vanligaste beslut som nämnden fattar i tillsynen och kontrollen. Exempelvis kan den livsmedelsföretagare som inte har tillräcklig hygien bli förelagd att förbättra sina rutiner vad gäller rengöring. Ett sådant föreläggande är ett beslut som fattas regelbundet inom ramen för tillsynen.

För att förenkla har delegationspunkter med anknytning till tillsyn eller kontroll vilka är gemensamma för nämndens verksamhet samlats i avsnitt F. Tanken med detta är att om nämnden får ett nytt ansvarsområde, exempelvis som under Covid-pandemin med trängsellagen, så behöver inte delegationsordningen ändras. Ett flertal lagar inom nämndens tillsynsområde hänvisar till att tillsyn ska utövas av den nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet varför det inte krävs en särskild hänvisning i varje enskilt fall (se till exempel 8 § i förordningen [1998:1709] om avgaskrav för vissa förbränningsmotordrivna mobila maskiner som har denna hänvisning).

Ingen begränsning vad gäller vitesbelopp

Vite är ett påtryckningsmedel som ska användas i det fall nämnden misstänker att det finns risk att den som blir förelagd inte kommer att följa beslutet. Vite kan sättas ut som ett fast belopp eller som ett löpande vite. Det är alltid en domstol som beslutar att vitet ska dömas ut efter ansökan av nämnden. Vitesbeloppet ska sättas till en sådan nivå att det framstår som mer attraktivt att följa beslutet med hänsyn till den förelagdes ekonomiska förhållanden och kostnader och olägenheterna av att följa beslutet, 3 § lag (1985:206) om viten.

I den nu gällande delegationsordningen är möjligheten att förelägga med vite begränsad till förelagt vite om maximalt 25 000 kronor för fast vite (delegationspunkt M 12.3) eller 5 000 kronor för löpande vite (M 12.4), vilket enligt förvaltningens mening är alldeles för lågt i många fall med hänsyn till kostnaderna som kan aktualiseras av beslut inom nämndens tillsynsområde. I den föreslagna delegationsordningen finns ingen begränsning vad gäller vitesbeloppet. Detta begränsas dock av kommunallagens generella bestämmelser om delegationsförbud och viteslagens krav på vitesbeloppet. Förvaltningen bedömer att detta kan

innebära snabbare och effektivare tillsyn då beslut om kännbara viten inte behöver fattas i nämnden.

Beskrivning av vissa särskilda delegationspunkter

Avsnitt A

Avsnitt A 4

Delegationspunkterna om beslut enligt EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och den kompletterande dataskyddslagen, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, har utökats med kompletterande punkter för att nämnden snabbare och enklare ska kunna besluta i ärenden enligt GDPR.

Avsnitt A 5

Fler delegationspunkter om yttranden i löpande ärenden har lagts till i delegationsordningen.

Avsnitt B

Beloppen vad gäller skadestånd har höjts till 10 prisbasbelopp för att lättare kunna hantera eventuella skadeståndskrav.

Avsnitt E

I detta avsnitt samlas alla delegationspunkter om avgifter inom nämndens verksamhetsområde.

Avsnitt G

G 2

~~Miljö- och hälsoskyddsnämnden har from 2023-01-01 övertagit ansvaret för dispensprövning inom strandskyddsområde från samhällsbyggnadsnämnden. Det behövs därför en ny delegationspunkt för att kunna besluta i dessa ärenden på delegation.~~

~~Strandskyddet är en förbudslagstiftning som i allmänhet väger tyngre än andra enskilda och allmänna intressen. Utrymmet för att bevilja strandskyddsdispens är litet och förvaltningen föreslår därför att nämnden delegerar beslutanderätten i ärenden om strandskyddsdispens, alltså både positiva och negativa beslut.~~

~~Förvaltningen har för avsikt att hålla nämnden informerad om samtliga strandskyddsärenden och kommer i en övergångsfas att föredra dispensansökningar för nämnden för att presentera det nya ämnesområdet.~~

G 6

En generell delegation om att besluta i ärenden om dispens från avfallsförordningen har införts. Detta kan exempelvis omfatta dispens från kravet i 3 kap. 4 a § avfallsförordningen om att sortera ut förpackningsavfall från övrigt avfall.

Sanktionsavgifter, avsnitt G 8, H 1.2 och H 2

Sanktionsavgifter enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen är administrativa straffavgifter som nämnden är skyldig att ta ut vid vissa konstaterade överträdelser. Avgifternas storlek följer av lag och själva avgifterna går till staten. Det finns vidare väldigt begränsade möjligheter att inte ta ut sanktionsavgifter. Av detta skäl föreslår förvaltningen att beslut om samtliga sanktionsavgifter inom nämndens tillsyns- och kontrollområde delegeras, oavsett sanktionsavgiftens belopp.

Avsnitt I 3

Det pågår ett arbete med att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska överta samtliga tillsyns- och prövningsuppgifter inom alkoholområdet från socialnämnden. Delegationen är därför anpassad till detta och kan tillämpas efter att fullmäktige har beslutat i ärendet utan att delegationsordningen behöver revideras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

En utökad delegation och tydligare upplägg medför minskad administration och ökad effektivitet då rutinärenden i större utsträckning kan fattas snabbare och enklare. En utökad delegation medför tydliga effektivitetsvinster då ärenden som bereds i nämnden tar betydligt mer tid i anspråk än beslut som kan delegeras. Ärenden om strandskyddsdispens delegeras inte. För handläggningen tas dock timavgift ut vilket innebär att den ökade handläggningstiden med anledning av nämndhanteringen bärs av den sökande vilket medför att detta inte innebär några ekonomiska konsekvenser för nämndens verksamhet.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Carina Molin
Samhällsbyggnadschef

Jelinka Hall
Miljöchef

Bilagor

1. Föreslagen delegationsordning

2. Befintlig delegationsordning med översättningsnyckel

**DET HÄR ÄR ETT
STYRDOKUMENT**

DELEGATIONSORDNING

Miljö- och hälso- skyddsnämnden

Dokumentkategori: **Normerande**

Beslutat av:	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Antagen:	2023-04-17
Diarienummer:	MHN/2022:00034-6
Dokumentet gäller för:	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Dokumentet ersätter:	MHN/2022:00034-5
Dokumentansvarig:	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Ansvar för revidering:	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Relaterade dokument	Reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Innehåll

Generella regler för delegation	3
Delegationsordning	
A-E Allmän del	7
F Gemensamma bestämmelser om tillsyn.....	15
G Delegering av ärenden enligt miljöbalken	16
H Delegering av ärenden enligt livsmedels- och foderlagstiftningen	21
I Delegering av ärenden enligt alkohol- och tobakslagstiftningen m.m.....	23
J Delegering av övriga ärenden	26

Beslutad	Gäller fr.o.m.	Diarienummer	Ändring
2023-04-17	2023-05-01	MHN/2022:00034-6	Större revidering

Generella regler för delegation

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) är den nämnd som fullgör Botkyrka kommuns uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Nämnden är behörig kontrollmyndighet inom livsmedelsområdet.

Nämnden ansvarar för tobakstillsyn, för viss tillsyn inom alkoholområdet samt för kommunens kontroll över receptfria läkemedel.

Nämndens övriga uppgifter framgår i gällande reglemente för nämnden.

Allmänt om delegation av beslutanderätt

6 kap. 37 – 40 § och 7 kap. 5-7 § kommunallagen (KL) reglerar när och hur delegering av beslutanderätt får ske. Nämnden får uppdra åt ett utskott eller ledamot i nämnden, åt en anställd eller till en automatiserad beslutsfunktion att fatta beslut på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Syftet med att nämnden kan delegera sin beslutanderätt är att ge de förtroendevalda möjlighet att ägna mer tid och uppmärksamhet åt planering, riktlinjer och andra frågor av större betydelse. Vidare är syftet att åstadkomma en effektivare verksamhet genom kortare beslutsvägar och snabbare handläggning och att därigenom uppnå bättre service och ökad effektivitet.

Rätten att fatta beslut på delegation gäller endast inom ramen för nämndens uppgifter samt enligt de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som nämnden har fastställt. Det är delegaten som ansvarar för att säkerställa att det beslut den avser att fatta rymms inom dessa ramar.

Beslut som fattas med stöd av delegation är juridiskt sett nämndens beslut och kan därför inte ändras eller återkallas av nämnden i de fall nämnden inte håller med om beslutet. Nämnden kan dock när som helst under ett ärendes handläggning själv återkalla delegationen för att ta tillbaka sin beslutanderätt. Delegation innebär heller inte någon skyldighet för delegaten att fatta beslut. Om det bedöms lämpligt kan därför delegaten överlämna ärendet till nämnden för beslut.

Vidaredelegation

Om nämnden delegerar beslutanderätten till förvaltningschefen, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt annan anställd att fatta beslut, s.k. vidaredelegation. Detta framgår i 7 kap. 6 § KL.

Förvaltningschefen, samhällsbyggnadsdirektören på Samhällsbyggnadsförvaltningen, får vidaredelegera sin beslutanderätt enligt denna delegationsordning i de fall där det inte uttryckligen framgår att ett visst beslut inte får vidaredelegeras.

Verkställighetsåtgärder

Det finns vissa åtgärder som benämns verkställighetsåtgärder. Detta innebär ett beslut som inte behöver delegeras. En verkställighetsåtgärd kännetecknas av att den i princip inte innebär någon form av självständig bedömning, utan bara är en åtgärd som vidtas som följd av något, t.ex. att debitera en avgift efter en beslutad taxa. En sådan åtgärd grundas inte på delegation och får utföras av tjänstepersoner inom ramen för de normala arbetsuppgifter som följer av tjänstepersonens befattning. En verkställighetsåtgärd ska inte anmälas till nämnden eller informeras om.

Beslut som inte får delegeras

Beslutanderätten får enligt 6 kap. 38 § KL inte delegeras när det gäller

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Vad gäller delegation till en automatiserad beslutsfunktion finns särskilda begränsningar i 6 kap. 38 § 2 st. KL. Bland annat får beslut som kan laglighetsprövas aldrig delegeras till en automatiserad beslutsfunktion.

Den som i ett visst ärende är delegat ansvarar för att inte fatta beslut som omfattas av delegeringsförbudet i kommunallagen.

Anmälan av beslut fattade på delegation

Enligt 6 kap. 40 § KL ska nämnden besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats på delegation ska anmälas till nämndens nästa sammanträde.

Beslut som inte anmäls ska i stället protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas genom laglighetsprövning.

Delegationsbeslut ska anmälas till nämnden, om inte nämnden beslutar något annat. Beslut som kan laglighetsprövas ska dock alltid anmälas till nämnden, liksom sådana beslut som ordföranden fattar med stöd av 6 kap. 39 § KL i brådskande ärenden.

Förkortningar

AL	Alkohollag (2010:1622)
BRF	Botkyrkas renhållningsföreskrifter
DSL	Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning
F 2017/625	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel
FAPT	Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
FAOKF	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter
FL	Förvaltningslag (2017:900)
FMH	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
FSF	Förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar
GDPR	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)
KL	Kommunallag (2017:725)
LAS	Lag (1982:80) om anställningsskydd
LFAB	Lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
LMF	Livsmedelsförordning (2006:813)
LML	Livsmedelslag (2006:804)
LGS	Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
LIVSFS	Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien, i lydelse enligt LIVSFS 2009:5
LOU	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LTN	Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
LTP	Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
Marknads- kontroll- förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

DELEGATIONSORDNING MHN

MB	Miljöbalk (1998:808)
MKB	Miljökonsekvensbeskrivning
NFS 2015:2	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
NFS 2015:3	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av vissa biocidprodukter
NFS 2021:10	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
SLV-DK	Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten
SSF	Strålskyddsförordning (2018:506)
SSL	Strålskyddslag (2018:396)
SSMFS 2008:36	Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:36) om solarier
TF	Tryckfrihetsförordningen
VitesL	Lag (1985:206) om viten

A-E Allmän del

A Allmänna ärenden

Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
A 1 Föra kommunens talan, utse skiljeman, utfärda fullmakt m.m.			
A 1.1	Beslut om att föra kommunens talan i sådana mål och ärenden som ankommer på nämnden, på nämndens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning, sluta annat avtal samt utfärda motsvarande fullmakt (utse ombud).		Samhällsbyggnadsdirektör
A 1.2	Beslut om att utse skiljeman.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 2 Utlämnande av allmänna handlingar			
A 2.1	Beslut att helt eller delvis avslå enskilds begäran om utlämnande av handling eller beslut att lämna ut den med förbehåll som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över handlingen.	TF, OSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 2.2	Beslut att avslå enskilds begäran om att själv få använda tekniska hjälpmedel för automatiserad behandling som myndigheten förfogar över för att ta del av upptagningar för automatiserad behandling.	6 kap. 6 § OSL	Samhällsbyggnadsdirektör <i>Att lämna ut en handling räknas som verkställighet</i>
A 3 Rättidsprövning, omprövning av beslut			
A 3.1	Beslut om rättidsprövning.	45 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 3.2	Beslut om rättelse och ändring av beslut som fattats på delegation.	36-39 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4 Personuppgiftsbehandling			
A 4.1	Beslut om att ingå personuppgiftsbiträdesavtal.		<i>Den som är behörig att ingå avtal till vilket ett personuppgiftsbiträdesavtal bifogas som bilaga, är även behörig att ingå personuppgiftsbiträdesavtal.</i>

DELEGATIONSORDNING MHN

A 4.2	Beslut om att helt eller delvis avslå begäran från en registrerad om att få information om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, få tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen ("rätt till information").	Artikel 15 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4.3	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade ("rätt till rättelse").	Artikel 16 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4.4	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade ("rätt till radering").	Artikel 17 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4.5	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling ("rätt till begränsning av behandling").	Artikel 18 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4.6	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få ut de personuppgifter som rör honom eller henne samt överföra dessa uppgifter till annan personuppgiftsansvarig ("rätt till dataportabilitet").	Artikel 20 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 4.7	Beslut om att fortsätta behandling av personuppgifter, trots den registrerades invändningar, på grund av att kommunens berättigade skäl för behandlingen väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller i de fall det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk ("rätt att göra invändningar").	Artikel 21 GDPR, 7 kap. 2 § DSL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5 Yttranden			
A 5.1 Yttranden i allmänna ärenden			
A 5.1.1	Beslut om framställning av brådskande karaktär till statliga och kommunala myndigheter i anslutning		Nämndordförande

DELEGATIONSORDNING MHN

	till nämndens verksamhet, dock inte framställningar till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.		
A 5.1.2	Beslut om att lämna remissvar, dock inte yttrande till kommunfullmäktige och inte heller yttrande med anledning av att nämndens beslut i dess helhet har överklagats.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.1.3	Beslut att avstå från att svara på remiss som har skickats från staten, region, kommunförbund, annan kommun eller annan nämnd i kommunen.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.2 Yttranden i planlägningsärenden			
A 5.2.1	Beslut om samrådsyttrande till byggnadsnämnd i ärende om detaljplan och områdesbestämmelser där standardförfarande eller begränsat standardförfarande tillämpas.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Med byggnadsnämnd avses här och i fortsättningen den eller de nämnder som fullgör kommunens planlägningsuppgifter enligt plan- och bygglagen.</i>
A 5.2.2	Beslut om granskningsyttrande till byggnadsnämnd i ärende om detaljplan eller områdesbestämmelser när nämnden i sin helhet tidigare avgivit yttrande i samrådet.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.3 Yttranden i upphandlingsärenden			
A 5.3.1	Beslut om att i upphandlingsärenden yttra sig för kommunens räkning till tillsynsmyndighet.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4 Yttranden i övriga ärenden			
A 5.4.1	Beslut om yttrande till länsstyrelsen eller annan myndighet i ärende om dispens för djurhållning och gödselhantering	9 § förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.2	Beslut om yttrande till länsstyrelsen eller annan myndighet i ärende om anmälan om verksamhet som kan innebära att naturmiljön väsentligt ändras	12 kap. 6 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.3	Beslut om yttrande till länsstyrelse, annan förvaltningsmyndighet eller		Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

	domstol i ärende eller mål om vattenverksamhet eller annan tillståndspliktig verksamhet.		
A 5.4.4	Beslut om yttrande till länsstyrelsen i ärende om områdesskydd.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.5	Beslut om yttrande i ärende om dispens för import, yrkesmässig överlåtelse eller annan hantering av kemiska produkter.	14 kap. 12 § MB, 23 § förordning (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.6	Beslut om yttrande till byggnadsnämnd, länsstyrelse och/eller verksamhetsutövare i fråga om en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.7	Beslut om yttrande över miljöbedömning eller MKB som inte kungörs tillsammans med ansökan i ett mål eller ärende.	6 kap. 8 § MB, 7 § förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.8	Beslut om yttrande om MKB i samband med att miljöbedömning eller MKB för plan eller program i enlighet med 6 kap. 12 § MB upprättas.	6 kap. 14 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.9	Beslut om yttrande i ärende enligt fastighetsbildningslagen.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.10	Beslut om yttrande till länsstyrelse i ärende om transport eller annan hantering av avfall.	5 kap. 17 § avfallsförordningen (2020:614)	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.11	Beslut om yttrande enligt LGS.	4 § 1 st. LGS	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.12	Beslut om yttrande enligt alkohollagen, LTP eller LTN.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.13	Beslut om yttrande enligt spellagen eller lagen om anordnande av visst automatspel.	Spellagen (2018:1138), lag (1982:636) om anordnande av visst automatspel	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.14	Beslut om yttrande till Polismyndigheten eller annan kommunal nämnd i ärende enligt ordningslagen m.m.	Ordningslagen (1993:1617)	Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.15	Beslut om yttrande till byggnadsnämnd i ärende om lov eller anmälan.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 5.4.16	Beslut om remissyttrande till Försvarsinspektören för hälsa och miljö i prövnings- eller tillsynsärenden.		Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

A 5.4.17	Beslut om yttrande enligt terrängkörningslagen.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 6 Överklagningar, yttrande till överinstans, ansökningar			
A 6.1	Beslut om att överklaga överprövande myndighets beslut eller dom och att begära anstånd med att ange grunderna för överklagandet.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Gäller beslut som ej fattats på delegation.</i>
A 6.2	Beslut om att överklaga överprövande myndighets dom eller beslut, att avge yttrande i ärendet eller målet samt att lämna yttranden med anledning av att nämndens beslut överklagats.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Gäller beslut som fattats på delegation.</i>
A 6.3	Beslut om att ansöka om utdömande av vite.	6 § VitesL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 6.4	Beslut om att ansöka om särskild handräckning eller verkställighet.	26 kap. 17 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
A 6.5	Beslut om att begära omprövning av Åklagar- eller Polismyndighetens beslut i ärende om misstänkt brott		Samhällsbyggnadsdirektör
A 7 Beslut under handläggningen m.m.			
A 7.1	Beslut om att avskriva klagomåls-ärende från vidare handläggning.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.2	Beslut om att förelägga part eller ombud att styrka ombuds behörighet.	15 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.3	Beslut om att ombud inte får medverka i ärendet.	14 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.4	Beslut om att inte avgöra ett ärende vid försenad handläggning.	12 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.5	Beslut om att förelägga sökanden att komplettera en ofullständig ansökan.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.6	Beslut om att avvisa en ansökan eller ärende.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 7.7	Beslut om att avskriva ett ärende från vidare handläggning om en ansökan har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 8 Övrigt			
A 8.1	Beslut om mindre ändringar i miljö- och hälsoskyddsnämndens informationshanteringsplan.		Samhällsbyggnadsdirektör
A 8.2	Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas.		Nämndens ordförande

B Ekonomi			
Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
B 1 Avskrivning av fordringar			
B 1.1	Beslut om avskrivning av fordringar till ett uppskattat värde av 100 000 kronor per avskrivningsärende /faktura, samt betalningsanstånd inom nämndens verksamhetsområde.		Samhällsbyggnadsdirektör
B 2 Skadestånd			
B 2.1	Beslut i ärende om skadestånd som orsakats inom ramen för nämndens verksamhet, där beloppet är högst 10 prisbasbelopp.		Samhällsbyggnadsdirektör
C Upphandling			
Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
C 1 Lagen om offentlig upphandling			
C 1.1	Beslut att för miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde av högst 5 000 000 kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Behörigheten innefattar rätten att initiera upphandling</i>
C 1.2	Beslut för miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning om upphandling eller annan anskaffning av varor, tjänster och byggtreprenader upp till ett värde av högst 1 000 000 kronor, vid varje enskilt anskaffnings-/upphandlingstillfälle.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Behörigheten innefattar rätten att initiera upphandling</i>
C 1.3	Beslut för miljö- och hälsoskyddsnämndens räkning om avsteg från kommunens policy, riktlinjer och regler avseende upphandling/anskaffning.		Samhällsbyggnadsdirektör <i>Får ej vidaredelegeras</i>
C 2 Övriga avtal			
C 2.1	Beslut om att förlänga avtal.		Samhällsbyggnadsdirektör
C 2.2	Beslut om att säga upp avtal.		Samhällsbyggnadsdirektör
C 2.3	Beslut om att häva avtal på grund av avtalsbrott.		Samhällsbyggnadsdirektör

C 2.4	Beslut om att säga upp avtal som ingåtts efter beslut av nämnden i sin helhet.		Samhällsbyggnadsdirektör
E Avgifter för nämndens prövning och andra uppgifter			
Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
E 1 Generella bestämmelser om avgift			
E 1.1	Beslut om att sätta ned eller efterskänka avgift enligt fastställd taxa.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 1.2	Beslut om att avgift i ett enskilt ärende ska tas ut i förskott.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 1.3	Beslut om att verksamhet ska hänföras till viss taxeklass, beslut om risk- och erfarenhetsklassificering för verksamheten, samt beslut om årlig tillsynsavgift/ kontrollavgift för verksamheten.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 1.4	Beslut om att beslut om avgift ska gälla omedelbart och även om det överklagas.	9 kap. 5 § FAPT, 33 § LML	Samhällsbyggnadsdirektör
E 2 Avgifter för tillsyn enligt miljöbalken			
E 2.1	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn eller prövning enligt miljöbalken.	27 kap. 1 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
E 2.2	Beslut om avgift för nämndens uppdragsverksamhet.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 3 Avgifter för livsmedelskontroll			
E 3.1	Beslut om avgift för registrering.	11 § FAOKL	Samhällsbyggnadsdirektör
E 3.2	Beslut om avgifter för offentlig kontroll och sådan annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.	7 § FAOKL	Samhällsbyggnadsdirektör
E 3.3	Beslut om avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål som föranleds av bristande efterlevnad av regelverket avseende offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.	Art. 79 2 c och art. 83 p 1 F 2017/625, 8-10 § FAOKL	Samhällsbyggnadsdirektör
E 3.4	Beslut om avgift för importkontroll.	11-12 § förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredjeland	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

E 3.5	Beslut om avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål som föräns av bristande efterlevnad av regelverket avseende offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter.	Art 79 2 c och art 83 p 1 F 2017/625, 8-10 § FAOKL	Samhällsbyggnadsdirektör
E 4 Avgifter för prövning och tillsyn enligt lagstiftningen om alkohol-, tobak samt tobaksfria nikotinprodukter			
E 4.1	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn eller prövning enligt alkohollagen	8 kap. 10 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
E 4.2	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn eller prövning enligt tobakslagen	8 kap. 1-2 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
E 4.3	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel	22 § lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel	Samhällsbyggnadsdirektör
E 4.4	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter	40 § LTN	Samhällsbyggnadsdirektör
E 5 Övriga avgifter			
E 5.1	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn eller prövning enligt strålskyddslagen.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 5.2	Beslut om avgift enligt fastställd taxa för tillsyn enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 5.3	Beslut om avgift för utlämnande av personuppgifter.		Samhällsbyggnadsdirektör
E 5.4	Beslut om avgift för utlämnande av allmänna handlingar.		Samhällsbyggnadsdirektör

F Gemensamma bestämmelser om tillsyn

Nedanstående punkter gäller ärenden inom hela nämndens tillsyns- och kontrollområde.

Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
F 1	Beslut om föreläggande och förbud utan vite.		Samhällsbyggnadsdirektör
F 2	Beslut om föreläggande och förbud med vite.		Samhällsbyggnadsdirektör
F 5	Beslut om att förordna att ett föreläggande eller förbud utan vite ska gälla omedelbart även om det överklagas.		Samhällsbyggnadsdirektör
F 6	Beslut om att förordna att ett föreläggande eller förbud med vite ska gälla omedelbart även om det överklagas.		Samhällsbyggnadsdirektör
F 7	Beslut om att rättelse ska vidtas på den felandes bekostnad.		Samhällsbyggnadsdirektör
F 8	Beslut om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av tillsyn eller kontroll eller för verkställighet av beslut.		Samhällsbyggnadsdirektör

G Delegering av ärenden enligt miljöbalken

Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
G 1 Allmänna bestämmelser			
G 1.1	Beslut om föreläggande om försiktighetsmått eller förbud i anmälningsärenden.	27 § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.2	Beslut i tillståndsärende samt om villkor i detta, eller att tillstånd tidsbegränsas.	16 kap. 2 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.3	Beslut om att förelägga verksamhetsutövare eller anmälare att söka tillstånd.	9 kap. 6 a § MB, 27 § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.4	Beslut om tillståndsvillkor av mindre betydelse som domstol eller förvaltningsmyndighet har överlåtit till nämnden att fastställa.	22 kap. 25 § 3 st. MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.5	Förordna att tillstånd ska gälla även om det inte vunnit laga kraft.	22 kap. 28 § MB, 35 § FL	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.6	Beslut om att på ansökan av tillståndshavaren upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbeslut som har fattats på delegation.	24 kap. 8 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.7	Beslut om att överlämna ärende till regeringen samt lämna yttrande i ärendet.	19 kap. 2 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 1.8	Beslut att verksamhet endast får bedrivas om länsstyrelsen gjort en bedömning i enlighet med 28 c § FMH.	28 a § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G 2 Områdesskydd, 7 kap. MB			
G 2.1	Beslut i ärende om tillstånd eller dispens från förbud i föreskrifter om områdesskydd. Delegationen omfattar inte beslut i ärende om strandskyddsdispens.	7 kap. MB, 16 kap. 2 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 2.1	Beslut i ärende om tillstånd, dispens eller godkännande enligt föreskrifter om vattenskyddsområde.	7 kap. MB, 16 kap. 2 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

G 3 Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB			
G 3.1 Enskilda avloppsanordningar			
G 3.1.1	Beslut i ärende om att inrätta eller ändra befintlig enskild avlopps-anordning.	13 § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.2 Lokala hälsoskyddsföreskrifter			
G 3.2.1	Beslut i ärende om dispens från de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.		Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.2.2	Beslut i ärende om att inrätta grundvattentäkt.	9 kap. 10 § MB, 7 § lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.2.3	Beslut i ärende om att anordna gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan.	37 § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.2.4	Beslut i ärende om att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla sådana djur som enligt de lokala hälsoskyddsföreskrifterna är tillståndspliktiga.		Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.3 Värmepumpsanläggningar			
G 3.3.1	Beslut i ärende om att inrätta värmepumpsanläggning.	17 § FMH	Samhällsbyggnadsdirektör
G3.4 Övriga bestämmelser om miljöfarlig verksamhet			
G 3.4.1	Beslut i ärende om dispens från kraven i förordningen (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel.	84-85 § förordning (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel	Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.4.2	Beslut i ärende om dispens från krav i FSF.	20 §, 83-85 § FSF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 3.4.3	Beslut avseende var provtagnings- och mätpunkter ska vara placerade samt förelägga verksamhetsutövaren att följa beslutet.	34-35 § FSF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 4 Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB			
G 4.1	Beslut om dispens från föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket som Jordbruksverket har meddelat	12 kap. 10 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

G 5 Kemikalier, 14 kap. MB			
G 5.1	Beslut om dispens från förbud mot spridning av växtskyddsmedel.	2 kap. 37, 39 § förordning (2014:425) om växtskyddsmedel	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.2	Beslut i ärende om användning av kemiska bekämpningsmedel.	2 kap. 40 § förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.3	Beslut i ärende om spridning av växtskyddsmedel som inte kräver tillstånd.	2 kap. 41 § förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.4	Beslut i ärende om användning av kemiska växtskyddsmedel i vattenskyddsområde.	6 kap. 1 § NFS 2015:2	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.5	Beslut om undantag från kraven i 4 kap. 1-3 § NFS 2015:3.	4 kap. 4 § NFS 2015:3	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.6	Beslut om att lämna begäran om dokumentation om bekämpning.	5 kap. 1 § NFS 2015:3	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.7	Beslut i ärende om sanering av PCB.	17-18 § förordning (2007:19) om PCB m.m.	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.8	Beslut i ärende om asbestförekomst i ventilationsanläggning.	3 § förordning (1985:997) om anmälningskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar	Samhällsbyggnadsdirektör
G 5.9	Beslut i ärende om cistern.	NFS 2021:10	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6 Avfall, 15 kap. MB			
G 6.1	Beslut om dispens från föreskrifter om gränsvärden som meddelats enligt 15 § förordning (2001:512) om deponering av avfall.	15 c § förordning (2001:512) om deponering av avfall, 35 b § NFS 2004:10	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.2	Beslut om dispens från skyldigheten att lämna kommunalt avfall till kommunen för transport, bortskaffande eller återvinning, samt beslut om tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall.	15 kap. 25 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.3	Beslut om dispens eller undantag från bestämmelserna i Botkyrkas avfallsföreskrifter.		Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.4	Beslut i ärende om hushållskompostering och matavfallskvarn.	5 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614), 20 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.5	Beslut i ärende om latrinkompostering.	23 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.6	Beslut i ärende om slamkompostering.	22 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

G 6.7	Beslut i ärende om undantag från hämtning av kommunalt avfall (totalbefrielse).	24 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.8	Beslut i ärende om gemensam sopbehållare.	25 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.9	Beslut i ärende om uppehåll i hämtning av kommunalt avfall.	27 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.10	Beslut i ärende om förlängt hämtningsintervall.	28 § BRF	Samhällsbyggnadsdirektör
G 6.11	Beslut i ärende om dispens från bestämmelse i avfallsförordningen.		Samhällsbyggnadsdirektör
G 7 Tillsyn, 26 kap. MB			
G 7.1	Beslut om att ålägga tidigare fastighetsägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om namn och adress till ny fastighetsägare eller nyttjanderättshavare.	26 kap. 13 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.2	Beslut om att sända föreläggande eller förbud till inskrivnings myndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel.	26 kap. 15 § 1 st. MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.3	Beslut om att lämna sådan begäran som avses i 26 kap. 19 § 3 st. MB	26 kap. 19 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.4	Beslut om föreläggande om att lämna de uppgifter som behövs för tillsynen.	26 kap. 21 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.5	Beslut om föreläggande att utföra sådan undersökning som behövs för tillsynen vilken avses i 26 kap. 22 § 1 st. MB.	26 kap. 22 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.6	Beslut om att på verksamhetsutövarens bekostnad utföra eller låta någon annan utföra sådan undersökning som behövs för tillsynen vilken avses i 26 kap. 22 § 1 st. MB.	26 kap. 22 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.7	Beslut om att förelägga tillståndshavare m. m. att tillhandahålla den utredning som behövs för prövning av frågor som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 § MB.	22 kap. 2 a § MB, 19 kap. 5 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.8	Beslut om att förena beslut om undersökning med förbud om överlåtelse av egendom till dess att sådan undersökning som avses i 26 kap. 22 § MB är slutförd.	26 kap. 22 § 3 st. MB	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

G 7.9	Beslut om att förelägga den som bedriver miljöfarlig verksamhet att avge sådan miljörapport som avses i 26 kap. 20 § MB samt om anstånd att lämna vissa uppgifter.	26 kap. 9, 20 § MB, 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport.	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.10	Beslut om att ansöka om omprövning eller ändring av lämnat tillstånd enligt 24 kap. 3-6 § MB eller utan särskild framställning ta upp frågan om att ändra eller upphäva villkor	24 kap. 7 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 7.11	Beslut om förbud att rubba mätutrustning med eller utan vite.	28 kap. 7 § MB	Samhällsbyggnadsdirektör
G 8 Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB			
G 8.1	Beslut om miljösanktionsavgift.	30 kap. 1-3 § MB, förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter	Samhällsbyggnadsdirektör

H Delegering av ärenden enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
H 1 Livsmedel			
H 1.1 Registrering och prövning			
H 1.1.1	Beslut i ärende avseende registrering eller godkännande av livsmedelsanläggning.		Samhällsbyggnadsdirektör
1.2 Kontrollverksamhet			
H 1.2.1	Beslut om att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 100 000 kronor	24 § 1 och 2 st. LL, 34 § LF	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.2	Beslut om att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LML	24 § 3 st. LL, 34 § LF	Samhällsbyggnadsdirektör
Åtgärder från behöriga myndigheter och sanktioner			
H 1.2.4	Beslut om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna.	Art. 138 2 c F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.5	Beslut om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten.	Art. 138 2 d F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.6	Beslut om att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens.	Art. 138 2 e F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.7	Beslut om att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för.	Art. 138 2 g F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

H 1.2.8	Beslut om att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod.	Art. 138 2 h F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.9	Beslut om att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod.	Art. 138 2 i F 2017/625	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.10	Beslut om sanktionsavgift inom nämndens ansvarsområde.	30 c § LML och 39 a – 39 i § LF	Samhällsbyggnadsdirektör
H 1.2.11	Beslut om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning.	8 § LF	Samhällsbyggnadsdirektör
H 2 Foder och animaliska biprodukter			
H 2.1	Beslut om att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 100 000 kronor	25 § LFAB	Samhällsbyggnadsdirektör
H 2.3	Beslut om sanktionsavgift inom nämndens ansvarsområde	30 a § LFAB	Samhällsbyggnadsdirektör
H 2.4	Beslut om att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	33 § LFAB	Samhällsbyggnadsdirektör
H 3 Dricksvatten			
H 3.1	Beslut om fastställande av program för faroanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningspunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning.	12 § SLVFS 2001:30, omtryck LIVFS 2017:2	Samhällsbyggnadsdirektör

I Delegering av ärenden enligt alkohol- och tobakslagstiftningen m.m.

Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
I 1 Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter			
I 1.1 Prövning			
I 1.1.1	Beslut i ärende om tillstånd för försäljning av tobaksvaror i partihandel	5 kap. 1, 3 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.1.2	Beslut i ärende om tillstånd för försäljning av tobaksvaror i detaljhandel eller distanshandel	5 kap. 1, 3 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.1.3	Beslut i ärende om tillfälligt tillstånd för försäljning av tobaksvaror i detaljhandel och partihandel	5 kap. 1, 3 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.1.4	Beslut i ärende om anmälan om att fortsätta försäljning	5 kap. 8 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.1.5	Beslut i ärende om ändring avseende verksamhetens omfattning, ägarförhållanden eller övrigt av vikt för tillsynen	5 kap. 7 § 2 st. LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.1.6	Beslut om att förlänga handläggningstiden	4 kap. 1 § förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.2 Tillsyn			
I 1.2.1	Beslut om att meddela varning	7 kap. 11, 13 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.2.2	Beslut om att återkalla tillstånd för försäljning av tobaksvaror i detaljhandel och partihandel	7 kap. 10 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.2.3	Beslut om att återkalla tillstånd för försäljning av tobaksvaror som inte längre utnyttjas	7 kap. 10 § p. 1 LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 1.2.4	Beslut om att förbjuda fortsatt försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare	7 kap. 13 § LTP	Samhällsbyggnadsdirektör
I 2 Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter			
I 2.1	Beslut om att meddela varning till den som bedriver detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter	29 § LTN	Samhällsbyggnadsdirektör
I 2.2	Beslut om att förbjuda den som	29 § LTN	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

	bedriver detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter att fortsätta försäljningen		
I 2.3	Beslut om att lämna begäran om upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen	32 § LTN	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3 Alkohollagen (2010:1622)			
I 3.1 Prövning			
I 3.1.1	Beslut i ärende om stadigvarande serveringstillstånd vid nyetablering eller ägarskifte	8 kap. 2 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.2	Beslut i ärende om stadigvarande förändringar i befintliga serveringstillstånd	8 kap. 2 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.3	Beslut i ärende om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten eller till slutna sällskap	8 kap. 2 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.4	Beslut i ärende om tillfälliga ändringar i serveringstillstånd.		Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.5	Beslut i ärende om stadigvarande serveringstillstånd i cateringverksamhet samt godkännande av serveringslokal	8 kap. 2, 4 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.6	Beslut i ärende om stadigvarande eller tillfälligt serveringstillstånd för provsmakning	8 kap. 6-7 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.7	Beslut i ärende om tillstånd att utnyttja gemensamt serveringsutrymme	8 kap. 14 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.8	Beslut i ärende om ändring avseende verksamhetens omfattning, ägarförhållanden eller övrigt av vikt för tillsynen	9 kap. 11 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.9	Beslut i ärende om förvaltares önskemål att fortsätta verksamheten	9 kap. 12 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.10	Beslut om att meddela undantag från kravet på kunskapsprov.	8 kap. 12 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.1.11	Beslut om att förlänga handläggningstiden	5 § alkoholförordningen (2010:1636)	Samhällsbyggnadsdirektör
I 3.2 Tillsyn			
I 3.2.1	Beslut om att meddela erinran	9 kap. 17 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

13.2.2	Beslut om att meddela varning	9 kap. 17, 19, 20 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.3	Beslut om att återkalla tillstånd för gemensamt serveringsutrymme	9 kap. 18 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.4	Beslut om att återkalla serveringstillstånd som inte längre utnyttjas	9 kap. 18 § p. 1 AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.5	Beslut om att förbjuda alkoholförsäljning på särskilda boenden	9 kap. 20 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.6	Beslut om att meddela varning vid folkölsförsäljning.	9 kap. 19 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.7	Beslut om att meddela försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör
13.2.8	Beslut om att lämna begäran om att få de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen.	9 kap. 15 § AL	Samhällsbyggnadsdirektör

DELEGATIONSORDNING MHN

J Delegering av övriga ärenden			
Nr	Ärende	Lagrum m.m.	Delegat
J 1 Jaktlagen			
J 1.1	Beslut i ärende om kommunal skydds jakt enligt bilaga 4 i jaktförordningen (1987:905).	26 § jaktförordningen (1987:905)	Samhällsbyggnadsdirektör
J 2 Strålskyddslagen			
J 2.1	Beslut om föreläggande att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.	8 kap. 4 § SSL	Samhällsbyggnadsdirektör
J 2.2	Beslut om omhändertagande av teknisk anordning eller ämne.	8 kap. 8 § SSL	Samhällsbyggnadsdirektör
J 2.3	Beslut om att beslut enligt SSL inte ska gälla omedelbart.	10 kap. 3 § SSL	Samhällsbyggnadsdirektör
J 3 Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa			
J 3.1	Besluta om sanitära åtgärder beträffande laster och bagage samt utfärda intyg om sådan åtgärd.	4 och 24 §§ lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Samhällsbyggnadsdirektör
J 3.2	Besluta om åtgärder för rättutrotning i hamnen för att skydda hamnens anläggning mot råttor.	22 § lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Samhällsbyggnadsdirektör
J 3.3	Besluta om åtgärder för rättutrotning ombord på fartyg samt utfärda rättsaneringsbevis och förordnande om giltighet för sådant bevis.	23-24 §§ lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.	Samhällsbyggnadsdirektör

Delegationsförteckning för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Allmänna bestämmelser för delegeringen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har 2022-05-10 beslutat att uppdra till förvaltningsdirektören att fatta beslut, enligt delegationsförteckningen, inom miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområde. Förvaltningsdirektören har härvid vidaredelegerat beslutanderätten enligt nedanstående förteckning. Beslut som fattas av delegat ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid närmast påföljande nämndsammanträde.

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar rätt att besluta

- att bifalla eller avslå en ansökan,
- att förena tillstånd/godkännande/dispenser/undantag med villkor,
- att besluta vad som i övrigt ska gälla för beslut om tillstånd, godkännande, dispens eller undantag enligt vad som anges i särskilda bestämmelser,
- att meddela förelägganden eller förbud i tillsyns- och anmälningsärenden,
- att lämna en anmälan eller ett klagomål utan åtgärd.

Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att besluta

- att, när så är särskilt föreskrivet, förelägga sökanden att avhjälpa brist i ansökningshandlingarna med information om att bristen kan komma att avhjälpas på sökandens bekostnad eller ansökan avvisas (19 kap. 5 § första stycket 2 och 22 kap. 2 § MB)
- att besluta att avvisa en ansökan, när förutsättningar inte finns för att ta upp ärendet till behandling i sak,
- att avskryva ett ärende från vidare handläggning (om en ansökan har återkallats eller frågan förfallit av annan anledning),
- att besluta om rättelse/ändring av beslut som delegaten fattat enligt de förutsättningar som anges i 36 respektive 37 - 39 §§ förvaltningslagen,
- att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av beslut som fattats med stöd av delegation,
- att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av beslut som fattats med stöd av delegation,
- att avvisa överklagande av beslut som fattats av delegaten när överklagandet kommit in för sent enligt 45 § första stycket andra meningen förvaltningslagen.

Vid förfall för ordinarie delegat övertas delegatens beslutanderätt av en tjänsteförrättande eller tillförordnad ersättare, om en sådan är utsedd. Om ingen tjänsteförrättande eller tillförordnad ersättare är utsedd, övertas delegatens beslutanderätt av närmast överordnad chef om inte en särskild ersättare är utpekad i delegationsordningen eller delegationsförteckningen. Om en särskild ersättare är utpekad i delegationsordningen eller delegationsförteckningen övertar den särskilda ersättaren delegatens beslutanderätt istället för närmast överordnad chef. Vid förfall även för den tjänsteförrättande eller tillförordnade ersättaren (om en sådan är utsedd) eller den särskilt utpekade ersättaren övertar den ursprungliga delegatens närmast överordnade chef beslutanderätten.

Med handläggare avses de tjänstemän som arbetar inom miljö- och hälsoskyddsteamet och livsmedelsteamet.

Innehållsförteckning

Allmänna bestämmelser för delegeringen	1
Förkortningar	6
A	8
Allmänna ärenden	8
M	9
Miljöbalkens område	9
M.1	9
Allmänna hänsynsregler m.m., 2 kap. MB	9
M.2	9
Miljöbedömningar, 6 kap. MB	9
M.3	9
Skydd av områden, 7 kap. MB	9
M.4	11
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB	11
M.5	13
Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB	13
M.6	13
Vattenverksamhet, 11 kap. MB	13
M.7	14
Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB	14
M.8	14
Kemiska produkter och biotekniska organismer, 14 kap. MB	14
M.9	16
Avfall 15 kap. MB	16
M.10	17
Mark- och miljödomstolar 22 kap. MB	17
M.11	17
Tillstånds giltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB	17
M.12	17
Tillsyn, 26 kap. MB	17

M.13.....	19
Avgifter, 27 kap. MB	19
M.14.....	19
Tillträde m.m., 28 kap. MB	19
M.15.....	20
Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB.....	20
L.....	20
Livsmedelsområdet m.m.	20
L.1.....	20
Livsmedelslag (2006:804)	20
L.2.....	22
Livsmedelsförordning (2006:813).....	22
L.3.....	23
Förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter	23
L.4.....	24
Förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredjeland	24
L.5.....	24
Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter	24
L.6.....	25
Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter	25
L.7.....	26
Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2017:2)	26
Ö.....	26
Vissa övriga ärenden.....	26
Ö.1.....	26
Strålskyddslagen (2018:396).....	26
Strålskyddsförordningen (2018:506).....	26
Ö.2.....	26
Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter	26

Ö.3.....	28
Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter	28
Förordning (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter.....	28
Ö.4.....	28
Alkohollag (2010:1622).....	28
Ö.5.....	29
Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.....	29
Ö.6.....	29
Förordning (2013:413) om kosmetiska produkter	29
Ö.7.....	29
Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning ...	29
Ö.8.....	30
Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	30
Ö.9.....	30
Förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar.....	30
Ö.10.....	31
Ekonomi	31
Ö.11.....	32
Övriga yttranden.....	32

Förkortningar

I denna delegationsförteckning används följande förkortningar:

AF	Avfallsförordningen (2020:614)
AL	Alkohollagen (2010:1622)
DelgF	Delgivningsförordningen (2011:154)
DelgL	Delgivningslagen (2010:1932)
DSF	Dataskyddsförordningen
EU 2017/625	Europeiska unionens kontrollförordning (EU 2017/625) om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel
FAM	Förordningen (2007:667) om allvarliga miljöskador
FAOKF	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter
FAOKL	Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter
FAPT	Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
FFAB	Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter
FKP	Förordning (2013:413) om kosmetiska produkter
FL	Förvaltningslagen (2017:900)
FMH	Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
FOS	Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.
FSF	Förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar
FTN	Förordning (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter
KL	Kommunallag (2017:725)
Kommunens taxa	De av kommunfullmäktige fastställda taxorna för respektive verksamhetsområde
LMF	Livsmedelsförordning (2006:813)
LFAB	Lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
LHVRL	Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

LIVSFS	Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien
LML	Livsmedelslag (2006:804)
LTLP	Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
LTN	Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
VitesL	Lag (1985:206) om viten
MB	Miljöbalken (1998:808)
MTF	Miljötillsynsförordningen (2011:13)
MPF	Miljöprövningsförordningen (2013:251)
NFS	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor
NFS	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport
NFS	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
NFS	Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av vissa biocidprodukter
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
SLV-FS	Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten
SFS	Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel
SSF	Strålskyddsförordningen (2018:506)
SSL	Strålskyddslagen (2018:396)
SSMFS	Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar SSMFS 2012:5
TKF	Terrängkörningsförordningen (1978:594)
TKL	Terrängkörningslagen (1975:1313)
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
SJVFS	Statens jordbruksverks författningssamling (2004:62)

A	Allmänna ärenden			
A.1	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Delegationen avser alla nämndens verksamheter. Beslut ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.	6 kap. 39 § KL	Ordförande Vid nämndens ordförandes frånvaro eller förfall; nämndens vice ordförande	A 8.3
A.2	Beslut om vidaredelegering av beslutanderätten till annan anställd i kommunen, i den mån beslutanderätt enligt denna delegationsordning delegerats till förvaltningsdirektör inom nämndens verksamhetsområde	7 kap. 6 § KL	Miljöchef	Textdel
A.4	Beslut att begära att den som anlitar ombud ska medverka personligen vid handläggningen av ett ärende.	14 § första stycket FL	Handläggare	Överflödiga punkt
A.5	Beslut att ett ombud eller biträde som är olämpligt för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet.	14 § andra stycket FL	Handläggare	A 7.3
A.6	Beslut att begära att ett ombud styrker sin behörighet genom en skriftlig eller muntlig fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL.	15 § första stycket FL	Handläggare	A 7.2
A.7	Beslut att förelägga part eller ombud att styrka ombudets behörighet genom en fullmakt med det innehåll som framgår av 15 § första stycket FL	15 § andra stycket FL	Handläggare	A 7.2
A.8	Beslut att begära att en handling bekräftas av avsändaren.	21 § FL	Handläggare	Verkställighet
A.9	Ansöka hos mark- och miljödomstol respektive förvaltningsrätt om utdömande av vite och på nämndens vägnar svara för den fortsatta handläggningen i målet.	21 kap. 1 § punkt 8 MB respektive 6 § VitesL	Handläggare	A 6.3
A.10	Besluta att utse ombud att företräda nämnden vid förhandling eller	6 kap. 15 § KL	Miljöchef	A 1.1

	förrättning i mål och ärenden vid - domstol och andra myndigheter.			
A.11	Besluta att inte lämna ut en allmän handling.	6 kap. 3 § OSL	Miljöchef	A 2.1
A.12	Besluta att delgivning i ett ärende ska ske genom kungörelsedelgivning.	47-50 §§ DelgL,19-20 §§ DelgF	Miljöchef	Verkställighet
M	Miljöbalkens område¹			
M.1	Allmänna hänsynsregler m.m., 2 kap. MB			
M.1.1	Besluta i tillsynsärende gällande tillämpningen av de allmänna hänsynsreglerna.	2 kap. 2-9 §§, 26 kap. MB	Handläggare	F1, F2
M.2	Miljöbedömningar, 6 kap. MB			
M.2.1	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av undersökningssamråd om betydande miljöpåverkan.	6 kap. 26 § MB 23 och 26 §§ FL	Handläggare	A 5.4.8
M.2.2	Avge yttrande om MKB i samband med att MKB för plan eller program upprättas.	6 kap. 15 § MB	Handläggare och miljöutredare	A 5.4.9
M.3	Skydd av områden, 7 kap. MB			
M.3.1	Besluta i ärenden om dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för naturreservat, kulturresevat och naturminne eller tillstånd enligt sådana föreskrifter.	7 kap. 7, 9 och 10 §§ MB	Kommunbiolog och miljöutredare	G 2.2

¹ Här avses miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter från myndigheter och kommuner samt EU:s regelverk inom miljöbalkens tillämpningsområde. De förordningar och andra föreskrifter som kan vara aktuella anges inte i rubrikerna, utan ärenden enligt sådana bestämmelser sorteras under respektive kapitel i miljöbalken.

M.3.2	Besluta i ärende om dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för djur och växtskyddsområde.	9 § FOS	Kommunbiolog och miljöutredare	G 2.2
M.3.3	Besluta i ärenden om tillstånd enligt föreskrifter i vattenskyddsföreskrifter som kommunen har meddelat eller om dispens från sådana vattenskyddsföreskrifter, om det finns särskilda skäl för det.	7 kap. 22 § första respektive andra styckena MB	Handläggare	G 2.2
M.3.4	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskyddsföreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden.	7 kap. 22 § tredje stycket första meningen MB	Handläggare	G 2.2
M.3.5	Besluta om undantag med mera gällande föreskrifter för skyddsområden för grundvattentäkter.		Handläggare	G 2.2
M.3.6	Besluta i tillstånds- eller anmälningsärende om åtgärd inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen.	7 kap. 22 § tredje stycket andra meningen MB	Handläggare	G 2.2
M.3.7	Besluta i tillsynsärende gällande områden eller djur eller växtart eller strandskydd över vilka kommunen har tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken.	2 kap. 9 § MTF	Kommunbiolog, miljöutredare och handläggare	F 1, F 2
M.3.8	Avge yttrande till samhällsbyggnadsnämnden i ansökningsärenden om dispens från strandskydd.		Kommunbiolog och miljöutredare	Ej relevant
M.3.9	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende angående dispens från andra föreskrifter om områdesskydd.	23 § FOS	Kommunbiolog, miljöutredare och handläggare	A 5.4.4
M.3.10	Avge yttrande till länsstyrelsen eller skogsstyrelsen i ärende om dispens från föreskrifter om biotopsskydd.		Kommunbiolog och miljöutredare	A 5.4.4

M.4	Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB			
M.4.1	Avge yttrande till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol angående behov att komplettera en ansökan vid prövning av ansökan om miljöfarlig verksamhet.	19 kap. 4 § MB, 9 § FMH respektive 22 kap. 4 och 10 §§ MB	Handläggare	A 5.4.3
M.4.2	Avge yttrande till länsstyrelsen i anmälningsärendet angående mindre ändring av tillståndspliktig verksamhet.		Handläggare	A 5.4.3
M.4.3	Avge yttrande/synpunkter till länsstyrelsen i samband med upphävande av ett tillstånd.		Handläggare	A 5.4.3
M.4.4	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning med ansluten vattentoalett.	13 § första stycket 1 FMH	Handläggare	G 3.1.1
M.4.5	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning.	13 § första stycket 2 FMH	Handläggare	
M.4.6	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta annan avloppsanordning än sådan till vilken vattentoalett är ansluten inom de delar av kommunen där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter.	13 § fjärde stycket FMH 2 § lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.	Handläggare	G 3.1.1
M.4.7	Besluta i ärende om anmälan om ändring av sådana avloppsanordningar som avses i 13 § FMH.	14 § FMH	Handläggare	G 3.1.1
M.4.8	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan till värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.	17 § första stycket andra meningen FMH Vattenskyddsföreskrifter.	Handläggare	G 3.3.1

M.4.9	Besluta i ärende om tillstånd om att inrätta anläggning för ny grundvattentäkt.	9 kap. 10 § MB, 7 § lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.	Handläggare	G 3.2.2
M.4.10	Besluta i ärende om anmälan om gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan.	37 § FMH	Handläggare	G 3.2.3
M.4.11	Besluta i ärende om anmälan om att driva eller arrangera viss verksamhet enligt 38 § FMH.	38 § FMH	Handläggare	G 1.1
M.4.12	Besluta i ärende om tillstånd att hålla vissa djur inom område med detaljplan enligt kommunens lokala föreskrifter.	39 § FMH, 4 § lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.	Handläggare	G 3.2.4
M.4.13	Besluta i ärende om tillstånd för att inrätta annan toalett än vattentoalett där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter.	40 § första stycket 3 FMH, 3 § lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.	Handläggare	G 3.1.1
M.4.14	Besluta om erforderliga smittskyddsåtgärder och därvid meddela förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall.	9 kap. 15 § MB	Miljöchef	F 1, F 2
M.4.15	Besluta om dispens från vad som gäller enligt kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, om det är uppenbart att risk för	13 § lokala föreskrifter för att skydda människors	Handläggare	G 3.2.1

	olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.	hälsa och miljön.		
M.4.17	Avge yttrande till Försvarsinspektören för hälsa och miljö i anmälnings- eller prövningsärenden.		Handläggare	A 5.4.16
M.4.18	Besluta i tillsynsärende om åtgärder för bekämpning av ohyra och andra skadedjur samt besluta i andra tillsynsärenden angående hälsoskyddet.	9 kap. 9 § MB 34 § FMH	Handläggare	F 1, F 2
M.4.19	Besluta i ärende om anmälan av verksamhet med beteckningen C.	1 kap. 10 § MPF 27 § FMH	Handläggare	G 1.1
M.4.20	Besluta om icke tillståndspliktig ändring av verksamhet med beteckningen enligt 3, 4 eller 10 §§. Gäller även verksamheter som har frivilligt tillstånd.	1 kap. 11 § MPF 27 § FMH	Handläggare	G 1.1, G 1.2, G 1.3
M.5	Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB			
M.5.1	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpande av föroreningsskada.	2 kap 31 § 3 MTF	Handläggare	F 1, F 2
M.5.2	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpande av allvarlig miljöskada.	10 kap. 14 § MB 2 kap. 31 § 4 MTF, 18-21 §§ FAM	Handläggare	F 1, F 2
M.5.3	Besluta i anmälningsärende om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada, när åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna.	28 § FMH	Handläggare	G 1.1
M.6	Vattenverksamhet, 11 kap. MB			
M.6.1	Avge yttrande till länsstyrelse, miljöprövningsdelegation, eller mark- och miljödomstol över ansökan om	11 kap. 9a-b § MB	Handläggare	A 5.4.3

	tillstånd till eller anmälan om vattenverksamhet.			
M.6.2	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende angående tillstånd till markavvattning.	11 kap. 13 § MB	Handläggare, kommunbiolog och miljöutredare	A 5.4.3
M.7	Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB			
M.7.1	Avge yttrande i ärende om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB.	12 kap. 6 § MB	Kommunbiolog och miljöutredare	A 5.4.2
M.7.2	Medgivande av undantag från bestämmelser om miljöhänsyn i jordbruket.	36 § SJVFS 2004:62	Handläggare	A 5.4.1
M.8	Kemiska produkter och biotekniska organismer, 14 kap. MB			
M.8.1	Besluta i ärende om tillstånd för yrkesmässig spridning av växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde.	6 kap 1 § NFS 2015:2	Handläggare	G 5.4
M.8.2	Besluta i ärenden om information om spridning av biocider.	4 kap 4 § NFS 2015:3	Handläggare	G 5.5
M.8.3	Besluta i ärenden om tillstånd för yrkesmässigt använda växtskyddsmedel <ol style="list-style-type: none"> 1. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 2. vid planerings- och anläggningsarbeten, 3. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 4. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material. 	2 kap 40 § SFS 2014:425	Handläggare	G 5.2
M.8.4	Besluta i ärende om anmälan om spridning av växtskyddsmedel på vägområde för att förhindra spridning	2 kap 41 § SFS 2014:425	Handläggare	G 5.3

	av invasiva arter, på banvallar och på områden över 1 000 kvadratmeter där allmänheten får färdas fritt.			
M.8.5	<p>Besluta i ärenden om dispens för spridning av växtskyddsmedel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler. 	2 kap 39 § SFS 2014:425	Handläggare	G 5.1
M.8.6	Besluta i tillsynsärende om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor	NFS 2021:10	Handläggare	F 1, F 2
M.8.7	Besluta i anmälnings- och tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser.	Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.	Handläggare	F 1, F 2
M.8.8	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar.	18 § Förordning (2007:19) om PCB m.m.	Handläggare	G 5.7
M.8.9	Besluta i ärende om tillsyn över kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i övrigt där nämnden ansvarar för tillsynen.		Handläggare	F 1, F 2

M.8.10	Avge yttranden till Kemikalieinspektionen eller till länsstyrelse i tillståndsärenden och övriga ärenden där yttrande begärs avseende kemiska produkter eller biotekniska organismer.		Handläggare	A 5.4.3
M.9	Avfall 15 kap. MB			
M.9.1	Besluta i ärende om dispens/tillstånd att själv kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa avfall.	15 kap. 25 § punkt 2 MB	Handläggare	G 6.2
M.9.2	Besluta om undantag vad avser egen behandling av matavfall.	20 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.4
M.9.3	Besluta om undantag vad avser latrin.	23 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.5
M.9.4	Besluta om undantag vad avser slam.	22 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.6
M.9.5	Besluta om totalbefrielse.	24 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.7
M.9.6	Besluta om gemensam sopbehållare.	25 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.8
M.9.7	Besluta om uppehåll i hämtning av hushållsavfall, latrin och slam för permanentboende och deltidsboende.	27 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.9
M.9.8	Besluta om förlängt hämtningsintervall.	28 § lokala renhållningsföreskrifter	Handläggare	G 6.10
M.9.9	Förelägga den som är ansvarig för nedskräpning att iordningställa platsen samt vidta erforderliga förebyggande åtgärder.	15 kap 26 § MB	Handläggare	F 1, F 2

M.9.10	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärenden om tillstånd till yrkesmässig transport av avfall.	5 kap 1 § AF	Handläggare	A 5.4.10
M.10	Mark- och miljödomstolar 22 kap. MB			
M.10.1	Besluta om villkor av mindre betydelse som mark- och miljödomstol i beslut om tillstånd överlåtit till tillsynsmyndigheten.	22 kap. 25 § tredje stycket MB	Handläggare	G 1.4
M.11	Tillstånds giltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB			
M.11.1	Besluta att på ansökan av tillståndshavare upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbeslut.	24 kap. 8 § MB	Handläggare	G 1.6
M.12	Tillsyn, 26 kap. MB			
M.12.1	Besluta om förelägganden eller förbud utan vite i ärenden som nämnden ansvarar för.	26 kap. 9 § MB	Handläggare, kommunbiolog	F 1
M.12.2	Anmäla överträdelser till polis eller åklagare om det finns misstanke om brott.	26 kap. 2 § MB	Handläggare, kommunbiolog	Verkställighet
M.12.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud med (fast) vite om högst 25 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	26 kap. 14 § MB 3 § VitesL	Miljöchef	F 2
M.12.4	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 5 000 kr per överträdelse eller om högst 5 000 kr per vecka som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds.	26 kap. 14 § MB 4 § VitesL	Miljöchef	F 2

	<i>Vitesförelägganden som beslutats på delegation ska särskilt redovisas för nämnden.</i>			
M.12.5	Besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägares eller nyttjanderättshavares namn och adress.	26 kap. 13 § MB	Handläggare	G 7.1
M.12.6	Besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret.	26 kap. 15 § MB	Handläggare	G 7.2
M.12.7	Ansöka hos kronofogdemyndigheten att verkställa beslut.	26 kap. 17 § MB	Miljöchef	A 6.4
M.12.8	Besluta att rättelse ska vidtas på den felandes bekostnad.	26 kap. 18 § MB	Miljöchef	F 7
M.12.9	Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder.	26 kap. 19 § tredje stycket MB	Handläggare	G 7.3
M.12.10	Tillsynsmyndigheten får bevilja anstånd i högst en månad med sådana uppgifter som anges i 4 § och 5 a § och högst tre månader med övriga uppgifter, om det finns särskilda skäl.	26 kap. 20 § 6 § NFS 2016:8	Handläggare	G 7.9
M.12.11	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.	26 kap. 21 § MB	Handläggare	G 7.4
M.12.12	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål, att utföra sådana	26 kap. 22 § MB	Handläggare	G 7.5

	undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.			
M.12.13	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verksamhet i stället ska utföras av någon annan och utse någon att göra sådan undersökning, om kostnaden för undersökningen inte överstiger 25 000 kronor.	26 kap. 22 § första stycket MB	Miljöchef	G 7.6
M.12.14	Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd.	26 kap. 22 § tredje stycket MB	Miljöchef	G 7.8
M.12.15	Bestämma att beslut i tillsynsärende ska gälla omedelbart även om det överklagas.	26 kap. 26 § MB	Handläggare	F 5, F 6
M.13	Avgifter, 27 kap. MB			
M.13.1	Besluta om att påföra avgift för prövning och tillsyn enligt kommunens taxa om avgifter inom miljöbalken.	27 kap. 1 § MB, Kommunens taxa.	Handläggare, kommunbiolog och miljöutredare	E 2.1
M.13.2	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa.	Kommunens taxa.	Miljöchef	E 1.1
M.13.3	Bestämma att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.	9 kap. 5 § FAPT	Handläggare	E 1.4
M.14	Tillträde m.m., 28 kap. MB			
M.14.1	Besluta att meddela förbud vid vite av högst 25 000 kr att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar.	28 kap. 1 och 7 §§ MB	Miljöchef	A 6.6
M.14.2	Besluta att begära polishjälp för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel	28 kap. 1 och 8 §§ MB	Handläggare	A 6.5

	för att myndighetens uppgifter ska kunna utföras.			
M.15	Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB			
M.15.1	Besluta om miljösanktionsavgift upp till 5 000 kr.	30 kap. 3 § MB FMSA	Handläggare	G 8.1
M.15.2	Besluta om miljösanktionsavgift över 5 000 kr dock högst 25 000 kr.	30 kap. 3 § MB FMSA	Miljöchef	G 8.1
	<i>Miljösanktionsavgift som beslutats på delegation ska särskilt redovisas för nämnden.</i>			
L	Livsmedelsområdet m.m.			
L.1	Livsmedelslag (2006:804)			
L.1.1	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av livsmedelslagen, lagen om animaliska bi-produkter och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagarna, de EU och EG bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG bestämmelserna	22 § LML	Handläggare	F 1
L.1.2	Beslut att förena föreläggande och förbud med (fast) vite upp till 25 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	23 § LML 3 § VitesL	Miljöchef	F 2
L.1.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 5 000 kr per överträdelse eller om 5 000 kr per vecka som föreläggandet eller förbudet inte åtlöds.	23 § LML 4 § VitesL	Miljöchef	F 2

	<i>Vitesärenden som beslutats på delegation ska särskilt redovisas för nämnden.</i>			
L.1.4	Beslut avseende registrering av livsmedelsanläggning.	23 § LMF	Handläggare	H 1.1.1
L.1.5	Besluta att ta hand om en vara samt, om förutsättningar för det föreligger, att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 5 000 kronor	24 § 1-2 styckena LML 34 § LMF	Handläggare	H 1.2.1
L1.6	Beslut om att vidta åtgärder för att spåra smitta och undanröja risken för smittspridning.	25 § LML	Handläggare	F 1, F 2
L.1.7	Besluta om rättelse på egen bekostnad om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU eller EG-bestämmelserna	26 § LML	Handläggare	F 7
L.1.8	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av livsmedelskontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger.	27 § LML	Handläggare	H 1.2.3
L.1.9	Förordna att beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.	33 § LML	Handläggare	F 5, F 6
L. 1.10	Besluta om sanktionsavgift upp till 5 000 kr.	30a § LML 39 § LMF	Handläggare	H 1.2.10
L. 1.11	Besluta om sanktionsavgift över 5 000 kr upp till 75 000 kr.	30a § LML 39 § LMF	Miljöchef	H 1.2.10
	<i>Åtgärderna från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner</i>			

L.1.12	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna,	(EU) 2017/625 Art 138 2 c	Handläggare	H 1.2.4
L.1.13	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten,	(EU) 2017/625 Art 138 2 d	Handläggare	H 1.2.5
L.1.14	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens,	(EU) 2017/625 Art 138 2 e	Handläggare	H 1.2.6
L.1.15	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för,	(EU) 2017/625 Art 138 2 g	Handläggare	H 1.2.7
L.1.16	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod,	(EU) 2017/625 Art 138 2 h	Handläggare	H 1.2.8
L.1.17	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod.	(EU) 2017/625 Art 138 2 i	Handläggare	H 1.2.9
L.1.18	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde.	§ 30 c LML och §§ 39 a – 39 g LMF	Handläggare	H 1.2.10
L.2	Livsmedelsförordning (2006:813)			
L.2.1	Besluta om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att	8 § LMF	Miljöchef	1.2.11

	genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl.			
L.2.2	Beslut om ersättning för kontrollmyndighetens kostnad som uppkommer till följd av åtgärder i samband med omhändertagande av vara enligt 24 § LML.	34 § LMF	Miljöchef	E 3.2
L.3	Förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter			
L.3.1	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av livsmedelsföretag samt om årlig kontrollavgift.	3-6 §§ FAOKL, Kommunens taxa.	Handläggare	E 1.3
L.3.2	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften.	18 § FAOKL, Kommunens taxa.	Miljöchef	E 1.1
L.3.3	Besluta om avgift för offentlig kontroll som utförs efter klagomål och som är nödvändig för att undersöka den påstådda bristen.	8 § FAOKL	Handläggare	E 3.3
L.3.4	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad påvisats.	9 § FAOKL	Handläggare	E 3.3
L.3.5	Besluta om att minska beloppet för avgiften under de förutsättningar som anges i artikel 79.3 i (EU) 2017/625.	18 § första stycket FAOKL	Miljöchef	E 1.1
L.3.6	Besluta om att avgift i ett enskilt fall inte ska tas ut om beloppet är så lågt att ett uttag skulle vara oekonomiskt med hänsyn till kostnaderna för uttaget och de totala förväntade inkomsterna från avgiften.	18 § andra stycket FAOKL	Miljöchef	E 1.1
L.3.7	Besluta om avgift för registrering.	13-14 §§ FAOKL,	Handläggare	E 3.1

		Kommunens taxa.		
L.4	Förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredjeland			
L.4.1	Besluta om avgift för importkontroll.	12 § Förordning 2006:812	Handläggare	E 3.4
L.5	Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter			
L.5.1	Beslut att meddela förelägganden och förbud utan vite som behövs för efterlevnaden av lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, de EU och EG -bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG bestämmelserna.	23 § LFAB, 12 § FFAB	Handläggare	F 1
L.5.2	Beslut att förena föreläggande och förbud med (fast) vite upp till 25 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	24 § LFAB 3 § VitesL	Miljöchef	F 2
L.5.3	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 5 000 kr per överträdelse eller med 5 000 kr per vecka som föreläggandet eller förbudet inte åtgäddas.	24 § LFAB 4 § VitesL	Miljöchef	F 2
L.5.4	Besluta att ta hand om en vara samt - om förutsättningar för det föreligger - att låta förstöra varan på ägarens bekostnad, om varans värde kan antas understiga 5 000 kronor	25 § LFAB	Handläggare	H 2.1
L.5.5	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av kontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger.	27 § LFAB	Handläggare	H 2.2

L.5.6	Besluta om sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts, eller brister när det gäller att uppfylla krav på journalföring eller annan dokumentation.	30 a - 30 e §§ LFAB	Handläggare	H 2.3
L.5.7	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.	33 § LFAB	Handläggare	H 2.4
L.6	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter			
L.6.1	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter samt beslut om årlig kontrollavgift.	3-6 §§ FAOKF, Kommunens taxa.	Handläggare	E 1.3
L.6.2	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften.	11 § FAOKF, Kommunens taxa.	Miljöchef	E 1.1
L.6.3	Besluta om avgift för kostnader för offentlig kontroll som utförs efter klagomål och som är nödvändig för att undersöka den påstådda bristen.	12 § första stycket FAOKF	Handläggare	E 3.3
L.6.4	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad påvisats.	(EU) 2017/625 art 79.2 c, 12 § 2 st. FAOKF	Handläggare	E 3.2
L.6.5	Besluta, i enlighet med artikel 79.4 (EU) 2017/625, att avgift inte ska tas ut i ett enskilt fall om beloppet är så lågt att ett uttag skulle vara oekonomiskt med hänsyn till kostnaderna för uttaget och de totala förväntade inkomsterna från avgiften.	13 a § FAOKF	Miljöchef	E 1.1

L.7	Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2017:2)			
L.7.1	Besluta om fastställande av program för faroanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningspunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning.	12 § SLVFS 2001:30, omtryck LIVSFS 2017:2	Handläggare	H 3.1
Ö	Vissa övriga ärenden			
Ö.1	Strålskyddslagen (2018:396) Strålskyddsförordningen (2018:506)			
Ö.1.1	Besluta att begära upplysningar eller handlingar som behövs för sådan tillsyn enligt strålskyddslagen som nämnden ansvarar för.	8 kap 4 § SSL	Handläggare	J 2.1
Ö.1.2	Besluta i ärende om solarier inom nämndens ansvarsområde	8 kap 6 § SSL	Handläggare	F 1
Ö.1.3	Besluta att förena föreläggande och förbud enligt strålskyddslagen med vite om högst 25 000 kronor.	8 kap 7 § SSL, 3 § VitesL	Miljöchef	F 2
Ö.1.4	Besluta att ta ut avgift för tillsyn enligt strålskyddslagstiftningen.	8 kap 14 § SSF, Kommunens taxa.	Handläggare	E 5.1
Ö.2	Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter			
Ö.2.1	Besluta om tillstånd för att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror.	5 kap 1-4 §§ och 5 kap 9 § LTLP	Miljöchef	I 1.1.1, I 1.1.1.2

Ö.2.2	Besluta att förlänga handläggningstiden med högst fyra månader, när det är nödvändigt på grund av utredningen.	4 kap. 1 § förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter	Handläggare	I 1.1.6
Ö.2.3	Besluta att avslå ansökan om försäljningstillstånd för detalj- och partihandel.		Miljöchef	I 1.1.1, I 1.1.1.2
Ö.2.4	Besluta i ärenden gällande tillsyn av efterlevnad av denna lag och av de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.	7 kap 3 och 4 §§ LTLP	Handläggare	Avsnitt I 1.2
Ö.2.5	Besluta om avgift enligt gällande taxa för prövning av ansökan om försäljningstillstånd.	8 kap 1 § LTLP, Kommunens taxa	Handläggare	E 4.2
Ö.2.6	Besluta om avgift enligt gällande taxa för tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning.	8 kap 2 § LTLP, Kommunens taxa	Handläggare	E 4.2
Ö.2.7	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa.	8 kap 1 och 2 §§ LTLP, Kommunens taxa	Miljöchef	E 1.1
Ö.2.8	Besluta om de förelägganden och förbud utan vite, gällande tobak och rökfria miljöer, som behövs i ett enskilt fall för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska efterlevas.	7 kap 9 § LTLP	Handläggare	F 1
Ö.2.9	Besluta om de förelägganden och förbud utan vite, gällande elektroniska cigaretter, som behövs i ett enskilt fall för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska efterlevas.	7 kap 9 och 12 §§ LTLP	Miljöchef	F 1
Ö.2.10	Besluta att förena föreläggande eller förbud med (fast) vite om högst 25 000 kr för respektive adressat i varje enskilt ärende.	7 kap 9 och 15 §§ LTLP, 3 § VitesL	Miljöchef	F 2

Ö.2.11	Besluta att förena föreläggande eller förbud med löpande vite om högst 5 000 kr per överträdelse eller med 5 000 kr per månad som föreläggandet eller förbudet inte åtgäddas.	7 kap 9 och 15 §§ LTLP, 4 § VitesL	Miljöchef	F 2
Ö.2.12	Besluta om återkallande av tillstånd.	7 kap 10 § LTLP	Handläggare	I 1.2.2
Ö.2.13	Besluta om, att i stället för återkallelse av tillstånd enligt 7 kap 10 § LTLP, meddela tillståndshavaren en varning, om varning kan anses vara en tillräckligt ingripande åtgärd.	7 kap 11 § LTLP	Handläggare	I 1.2.1
Ö.2.14	Avge yttrande till förvaltningsdomstol.	9 kap 1 § LTLP	Handläggare	A 6.2
Ö.3	Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter Förordning (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter			
Ö.3.1	Besluta i tillsynsrenden angående tobaksfria nikotinprodukter.		Handläggare	F 1, F 2
Ö.3.2	Besluta om att ta ut avgift enligt taxa för tillsyn enligt lagen om förordningen om tobaksfria nikotinprodukter.	40 § LTN, Kommunens taxa.	Handläggare	E 4.4
Ö.4	Alkohollag (2010:1622)			
Ö.4.1	Avge yttrande till den nämnd i kommunen som handhar alkoholärenden.		Handläggare	A 5.4.12
Ö.4.2	Besluta om att ta ut avgift enligt gällande taxa för tillsyn av detaljhandel med folköl.	8 kap. 10 § andra stycket AL, Kommunens taxa.	Handläggare	E 4.1
Ö.4.3	Bedriva tillsyn över detaljhandeln med folköl.	5 kap. 5 §,	Handläggare	F 1, F 2, I 3.2.6

		9 kap. 2§ andra stycket.		
Ö.4.4	Besluta att begära polishjälp för att få den hjälp som behövs för tillämpningen av alkohollagens 13-15 §§.	9 kap 9 § AL	Handläggare	F 8
Ö.4.5	Begära att få de upplysningar, handlingar och liknande som behövs för myndighetens tillsyn.	9 kap 15 § AL	Handläggare	I 3.2.8
Ö.4.6	Besluta om varning eller förbud vid folkölsförsäljning.	9 kap. 19 § AL	Miljöchef	I 3.2.6, I 3.2.7
Ö.5	Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel			
Ö.5.1	Besluta i tillsynsärenden angående handel med receptfria läkemedel		Handläggare	Läkemedelsverket tillsynsmyndighet, ej mandat
Ö.5.2	Besluta om att ta ut avgift för kontroll enligt kommunens taxa inom lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.	23 § LHVRL, Kommunens taxa.	Handläggare	E 4.3
Ö.6	Förordning (2013:413) om kosmetiska produkter			
Ö.6.1	Besluta i tillsynsärenden angående kosmetiska och hygieniska produkter.		Handläggare	F 1, F 2
Ö.6.2	Besluta om att ta ut avgift för tillsyn enligt kommunens taxa inom förordning om kosmetiska produkter.	12 § FKP, Kommunens taxa.	Handläggare	E 2.1
Ö.7	Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning			
Ö.7.1	Besluta om föreläggande eller förbud i tillsynsärenden om renhållning och att förena sådant beslut med vite om högst 5 000 kr i varje enskilt ärende.	2-4 §§ Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser	Miljöchef	F 1, F 2

		om gaturenhållning och skyltning.		
Ö.7.2	Avge yttrande till länsstyrelsen eller annan kommunal nämnd som prövar ärende om tillstånd/dispens/medgivande till skyltning m.m.	5-7 §§ Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.	Miljöchef	A 5.4.11
Ö.8	Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa			
Ö.8.1	Besluta om sanitära åtgärder beträffande laster och bagage samt utfärda intyg om sådan åtgärd.	4 och 24 §§ lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.	Handläggare	
Ö.8.2	Besluta om åtgärder för rättutrotning i hamnen för att skydda hamnens anläggning mot råttor.	22 § lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.	Handläggare	
Ö.8.3	Besluta om åtgärder för rättutrotning ombord på fartyg samt utfärda rättsaneringsbevis och förordnande om giltighet för sådant bevis.	23-24 §§ lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.	Handläggare	
Ö.9	Förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar			
Ö.9.1	Besluta om dispens från tidsfrister.	20 § FSF	Handläggare	G 3.4.2
Ö.9.2	Besluta var provtagnings- och mätpunkter ska vara placerade samt	34-35 §§ FSF	Handläggare	G 3.4.3

	förelägga verksamhetsutövaren att följa beslutet.			
Ö.9.3	Besluta om dispenser.	83-85 §§ FSF	Handläggare	G 3.4.2
Ö.9.4	Lämna information till naturvårdsverket.	87 och 95 §§ FSF	Handläggare	Verkställighet
Ö.10	Ekonomi			
Ö.10.1	Utse beslutsattestanter för miljöenheten.	Ska ske utifrån gällande reglemente för budgetansvar och attest 2013-12-16. Beslut om att utse andra attestanter än beslutsattestant, t.ex. mottagningsattestanter, är en verkställighetsåtgärd.	Förvaltningsdirektör	Verkställighet
Ö.10.2	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde fem miljoner (5 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle		Förvaltningsdirektör	C 1.1
Ö.10.3	Beslut om upphandling eller annan anskaffning av varor och tjänster upp till ett värde av en miljon (1 000 000) kr, vid varje enskilt anskaffnings-/upphandlingstillfälle.		Miljöchef	C 1.2
Ö.10.4	Fatta beslut om avsteg från kommunens policy, riktlinjer och regler avseende upphandling/anskaffning		Förvaltningsdirektör	C 1.3
Ö.10.5	Föra talan i förvaltningsdomstol och avge yttranden till tillsynsmyndigheter i upphandlingsärenden.		Upphandlingschef eller kommunjurist	A 5.3.1
Ö.10.6	Beslut om att inte lämna ut handling samt beslut om förbehåll i samband med		Upphandlingschef eller kommunjurist	A 2.1

	att handling utlämnas för handlingar rörande inköp och upp-handling			
Ö.10.7	Avskrivning av fordringar till ett uppskattat värde av 25 000 kronor.		Miljöchef	B 1.1
Ö.10.8	Utge skadestånd i enskilt fall intill ett belopp som ej överstiger 25 000 kronor.		Miljöchef	B 2.1, B 2.2
Ö.10.9	Sekretessbelägga i handlingar rörande inköp och upphandling	Omfattar alla inköpsrelaterade handlingar såsom: upphandlingsdokument, anbud, avtal, beställningar och fakturor	Förvaltningsdirektör	A 2.1
Ö.10.10	Avbryta pågående upphandling	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)	Upphandlingschef	Verkställighet
Ö.10.11	Genomföra ändringar i ingångna avtal som avser förvaltningsspecifika varor/tjänster	Verkställighetsåtgärd (ska ej anmälas till nämnd)	Miljöchef	Oklar punkt
Ö.11	Övriga yttranden			
Ö.11.1	Avge yttrande till samhällsbyggnadsnämnd i ärende angående bygglov, rivningslov, schakt och marklov.		Handläggare	A 5.4.115
Ö.11.2	Avge yttrande till samhällsbyggnadsnämnd i ärende angående ändring av detaljplan och områdesbestämmelser samt i ärenden där enkelt planförfarande tillämpas.		Miljöchef	A 5.2.1
Ö.11.3	Avge yttrande till samhällsbyggnadsnämnd över förslag till detaljplan och områdesbestämmelser		Miljöchef	A 5.2.2

	under granskningstiden när nämnden tidigare avgivit yttrande i samrådsskedet.			
Ö.11.4	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende rörande bidrag för åtgärder och andra åtgärder i bostäder.		Handläggare	Vet inte vilket ärende detta är
Ö.11.5	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende om tillstånd för att inrätta hem för vård och boende som drivs av en enskild eller sammanslutning.		Handläggare	A 5.4.3
Ö.11.6	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om allmänna sammankomster, offentliga tillställningar, bullrande och liknande verksamheter.		Handläggare	A 5.4.14
Ö.11.7	Avge yttrande till Polismyndighet i ärende om tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse.		Handläggare	A 5.4.3
Ö.11.8	Avge yttrande till tillstånds- resp. tillsynsmyndighet eller Polismyndighet angående ärenden om brandfarlig vara.		Handläggare	A 5.4.3
Ö.11.9	Yttrande över remisser i ärenden om undantag från terrängkörningslagen.	TkL, 12§ TKF	Handläggare Kommunbiolog	A 5.4.17
Ö.11.10	Rätt att i övrigt avge yttrande i ärende, remisser mm inom nämndens verksamhetsområde och som inte är av strategisk eller kommunövergripande betydelse.		Handläggare	A 5.1.2
Ö.11.11	Beslut om rätt till tillgång, dataportabilitet, rättelse, radering, invändning och begränsning enligt dataskyddsförordningen.	DSF	Förvaltningsdirektör	Avsnitt A 4
Ö.11.12	Beslut om att anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet.	DSF	Förvaltningsdirektör	Verkställighet
Ö.11.13	Teckna personuppgiftsbiträdesavtal.	DSF	Miljöchef	A 4.1

Hämställan om revidering av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad taxa för Botkyrkas offentliga kontroll inom livsmedels- och foderområdena som gällande från 1 juni 2023.

Sammanfattning

I detta ärende föreslås ändringar av taxan för livsmedelskontroll.

Förvaltningen föreslår helt nya och omarbetade taxebestämmelser för livsmedelskontroll. Bakgrunden är att en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter trädde i kraft den 1 april 2021, vilken bland annat ändrade avgiftssystemet för livsmedelskontroll från årliga avgifter till efterhandsdebitering. Ändringarna föranleds också av kontrollförordningen (EU) 2017/625.

Revideringen har gjorts med utgångspunkt i SKR:s föreslagna taxa inom livsmedels- och foderområdena.

Referens

Jan Casserstedt
jan.casserstedt@botkyrka.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Hemställan om revidering av taxa för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdena

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad taxa för Botkyrkas offentliga kontroll inom livsmedels- och foderområdena som gällande från 1 juni 2023.

Sammanfattning

I detta ärende föreslås ändringar av taxan för livsmedelskontroll.

Förvaltningen föreslår helt nya och omarbetade taxebestämmelser för livsmedelskontroll. Bakgrunden är att en ny förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter trädde i kraft den 1 april 2021, vilken bland annat ändrade avgiftssystemet för livsmedelskontroll från årliga avgifter till efterhandsdebitering. Ändringarna föranleds också av kontrollförordningen (EU) 2017/625.

Revideringen har gjorts med utgångspunkt i SKR:s föreslagna taxa inom livsmedels- och foderområdena.

Ärendet

Den 1 april 2021 förändrades regelverket för finansieringen av livsmedelskontrollen. Ändringarna genomfördes i samband med att den svenska livsmedelslagstiftningen anpassades till EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625. Ändringarna är emellertid inte en konsekvens av det EU-rättsliga regelverket utan handlar om en förändring av det svenska finansieringsystemet. Det tidigare systemet med forskottsdebiterade årliga avgifter ersätts med ett system med obligatorisk efterhandsdebitering. Bestämmelsen om efterhandsdebitering är dock försedd med en övergångsbestämmelse

som med ger en successiv övergång till det nya avgiftssystemet fram till utgången av 2023.

Det bedöms inte möjligt att fullt ut införa efterhandsdebitering mitt under ett pågående verksamhetsår; däremot kan efterhandsdebitering av genomförd livsmedelskontroll göras för nystartade verksamheter som inte har betalat årlig kontrollavgift. Från och med den 1 januari 2024 kommer dock systemet med efterhandsdebitering att vara fullt genomfört och inga årliga avgifter inom livsmedelsområdet kan efter denna tidpunkt längre tas ut.

Av EU:s kontrollförordning 2017/625 följer en skyldighet för medlemsstaternas kontrollmyndigheter att ta ut vissa obligatoriska avgifter, däribland avgift för uppföljande kontroll av avvikelser som ursprungligen inte var planerad. I övrigt lämnar kontrollförordningen det öppet för medlemsstaterna att själva organisera hur kontrollen finansieras, så länge systemet säkerställer tillräckliga finansiella resurser för kontrollen.

Enligt 28 § livsmedelslagen (2006:804) respektive 28 § lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Bemyndigandet innefattar också en rätt att föreskriva en skyldighet för kommuner att ta ut sådana avgifter. Med stöd av bemyndigandet har regeringen i livsmedelsavgiftsförordningen (förordning [2021:176] om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, LAF, respektive foder- och ABP-avgiftsförordningen (förordning [2006:1165] om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter, FABPAF) föreskrivit att en kontrollmyndighets kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska täckas av avgifter.

Därutöver finns vissa särskilda bestämmelser om avgifter i förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredjeland respektive i förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel försådan kontroll som utförs med stöd av dessa förordningar. Av 6 § LAF respektive 6 § FABPAF följer att om kontrollmyndigheten är en kommun ska avgifter fastställas av den kommunala nämnd som utför kontrollen på grundval av en taxa som kommunfullmäktige bestämmer.

Vad gäller avgifternas storlek anges i 17 § LAF respektive 13 § FABPAF att avgifterna ska beräknas på grundval av den allmänna principen om tillräckliga finansiella resurser i artikel 78.1 kontrollförordningen 2017/625. Det innebär i sak att kommunerna ska beräkna timtaxan enligt självkostnadsprincipen. Avseende obligatoriska avgifter enligt kontrollförordningen finns

dock särskilda bestämmelser i artikel 81-82 som anger vilka av kontrollmyndighetens kostnader som får ligga till grund för en beräkning av avgiften. Det finns inga hinder för en kommun att lägga kontrollförordningens bestämmelser till grund även för beräkningen av dom frivilliga avgifterna.

Taxeförslaget har tagits fram med utgångspunkt i SKR:s föreslagna taxa för kontroll inom livsmedels- och foderområdena.

Redovisning av föreslagna ändringar

2 §

Bestämmelsen förtydligar vem som ska betala avgift enligt taxan och har sin grund i 5 § LAF respektive 4 § FABPAF. Definitionen av aktör är utformad i överensstämmelse med artikel 3.29 kontrollförordningen 2017/625. Det saknas en tydlig motsvarighet i nu gällande taxa, där betalningsskyldigheten i stället har framgått av olika bestämmelser.

Genom hänvisningen till dom bestämmelser som avses i 1 § omfattas även foderföretagare och verksamheter som befattar sig med animaliska biprodukter samt verksamhetsutövare som ansvarar för en anläggning för tillverkning av snus, snusliknande varor och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning av begreppet aktör.

3 §

Bestämmelsen har sin grund i 6 § LAF respektive 5 § FABPAF och motsvarar i sak 17 § nu gällande taxa.

5 §

Bestämmelsen i första stycket är ny och anger en generell avgiftsgrund för den handläggning som nämnden utför med stöd av dom bestämmelser som anges i 1 §. Utformningen av bestämmelsen överensstämmer med 4 § LAF. Avgiftsgrunden omfattar i första hand sådan planerad offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, exempelvis fastställande av faroanalys avseende en anläggning för dricksvatten, som regelbundet utförs för att kontrollera en anläggnings överensstämmelse med livsmedels- och foderlagstiftningen med det kontrollintervall som följer av den riskklassning som gäller för anläggningen. Avgiftsgrunden kan dock även tillämpas för annan typ av offentlig kontroll eller offentlig verksamhet som utförs med stöd av bestämmelserna i 1 § och som inte regleras särskilt i dom bestämmelser som listas i andra stycket.

Bestämmelsen i andra stycket listar dom typer av avgifter för vilka den generella avgiftsgrunden i första stycket inte ska tillämpas. För dessa avgifter finns i stället särskilda bestämmelser om förutsättning för avgiftsskyldighet, beräkning av avgift, vem som är avgiftsskyldig m.m. En motsvarande uppräknning av olika typer av avgifter fanns tidigare i 2 § nu gällande taxa.

6 §

Bestämmelsen anger vilken timavgift som gäller för handläggning eller åtgärder enligt taxan. Beloppet är beräknat enligt självkostnadsprincipen och principen om tillräckliga finansiella resurser enligt 17 § LAF och 13 § FABPAF samt artikel 78.1 kontrollförordningen 2017/625 och följer även bestämmelserna om beräkning av obligatoriska avgifter i artikel 81-82 i förordningen. Därmed gäller samma timavgift i taxan för såväl obligatoriska avgifter enligt kontrollförordningen som för avgifter som tas ut enbart med stöd av den svenska lagstiftningen.

Bestämmelsen motsvarar i sak 5 § i nu gällande taxa, med undantag för att den inte längre föreskriver att dubbel timtaxa ska tas ut för kontroller som utförs kvällar och helgdagar. Anledningen till att bestämmelsen om dubbel avgift stryks är att verksamheter med årlig avgift enligt nu gällande avgiftssystem inte betalade dubbel taxa för planerad kontroll även om den utfördes på kvällar eller helger och att det därför inte vore rimligt att dom skulle få göra det enligt det nya systemet med efterhandsdebitering. I tredje stycket anges huvudregeln att avgiften tas ut för faktisk nedlagd tid i varje enskilt ärende och inte enligt en schablon (vilket tidigare var fallet för bl.a. fasta årliga avgifter). Principen att storleken på avgiften ska styras av det faktiska kontrollbehovet anges även i prop. 2020/21:43 s. 219.

Timavgiften är inte ändrad i förhållande till gällande taxa.

7 §

Bestämmelsen stadgar att nämnden får tillämpa både systemet med efterhandsdebitering och det befintliga systemet för förskottsdebitering. Av övergångsbestämmelserna framgår att systemet med efterhandsdebitering endast tillämpas för nyregistrerade verksamheter för år 2023 men att det nya systemet införs fullt ut i enlighet med lagstiftningen från och med den 1 januari 2024.

Det andra stycket föreskriver att nämnden ska fastställa verksamhetens riskklass vilket sedan ligger till grund för den årliga avgiften (i systemet

med förskottsdebitering) och för kontrollintervall (i systemet med efterhandsdebitering).

7 a §

Paragrafen möjliggör förskottsdebitering av livsmedelsavgifter. Systemet med förskottsdebitering kommer inte att kunna tillämpas fr.o.m. 2024 varför bestämmelsen upphör att gälla efter detta datum, se övergångsbestämmelserna.

7 b §

Bestämmelsen är ny och föreskriver att avgiften ska tas ut i efterhand.

8 §

I första stycket förtydligas att registreringsavgiften i linje med 11 § LAF även gäller för anläggning för dricksvattenförsörjning eller för tillverkning av snus, snusliknande varor eller tuggtobak, vilket framgår av hänvisningen till 1 § i taxan som i sin tur hänvisar till 3 § 2 st. livsmedelslagen.

I andra stycket förtydligas att avgiften även gäller sådan registrering som sker på grund av ägarbyte.

9 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 13 § första stycket i nu gällande taxa.

Bestämmelsen har sin grund i 9 § LAF respektive 12 § andra stycket FABPAF samt artikel 79.2 c) kontrollförordningen 2017/625. I bestämmelsen anges grunderna för när en avgift får tas ut för uppföljande kontroll, antingen för att utreda en avvikelse eller för att kontrollera att avvikelsen är åtgärdad. Till skillnad från en sådan avgift för planerad kontroll som tas ut med stöd av 7 § är sålunda en förutsättning för att kunna ta ut en avgift för uppföljande kontroll att det redan finns en avvikelse som konstaterats vid en tidigare kontroll. Denna kontroll behöver dock inte vara planerad utan avvikelsen kan ha konstaterats i samband med en kontroll som utförs för att utreda ett klagomål eller i samband med en tidigare uppföljande kontroll.

Om avvikelsen består i att en anläggning är oregistrerad kan avgift enligt bestämmelsen även tas ut för den utredning som är nödvändig för att kunna påföra en livsmedelssanktionsavgift enligt 30 c § livsmedelslagen (2006:804) och 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813) eftersom detta arbete är hänförligt till att bedöma omfattning och konsekvenser av avvikelsen. Avgiftsgrunden kan dock ej användas för den tid som används för att fatta beslut om sanktionsavgift eftersom detta inte är en åtgärd som

hänger ihop med att säkerställa att en aktör efterlever dom bestämmelser som avses i 1 § (jfr. artikel 2.1 kontrollförordningen 2017/625).

10 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 13 § andra stycket i nu gällande taxa.

Bestämmelsen har sin grund i 8 § LAF respektive 12 § första stycket FABPAF samt, avseende den begränsning som gäller för avgiftsuttaget, artikel 83.1 kontrollförordningen 2017/625. I bestämmelsen anges att nämnden får ta ut en avgift för utredning av klagomål endast om klagomålet var befogat (det vill säga att bristande efterlevnad kan bekräftas).

Om klagomålet består i att en anläggning är oregistrerad kan avgift enligt bestämmelsen även tas ut för den utredning som är nödvändig för att kunna påföra en livsmedelssanktionsavgift enligt 30 c § livsmedelslagen (2006:804) och 39 c § livsmedelsförordningen (2006:813), om inte en avgift för detta i stället tas ut med stöd av 10 § denna taxa, eftersom detta arbete är hänförligt till att bedöma omfattning och konsekvenser av avvikelsen. Avgiftsgrunden kan dock inte användas för den tid som används för att fatta beslut om sanktionsavgift, eftersom detta inte är en åtgärd som hänger ihop med att säkerställa att en aktör efterlever dom bestämmelser som avses i 1 § (jfr. artikel 2.1 kontrollförordningen 2017/625).

11 §

Bestämmelsen är ny och avser sådan handläggning som blivit nödvändig på grund av ett RASFF-meddelande (EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa).

RASFF-ärenden är komplicerade ur ett avgiftsperspektiv eftersom nämndens kontrollobjekt ofta befinner sig längre ut i livsmedelskedjan och därför sällan är upphovet till den avvikelse som föranlett RASFF-meddelandet. Kontrollen är därmed händelsestyrd och inriktad på att säkerställa att aktören vidtar dom åtgärder som är nödvändiga för att spåra och återkalla dom varor som meddelandet avser (se artikel 18 och 19 förordning 178/2002).

Det finns för närvarande ingen uttrycklig avgiftsgrund för RASFF-ärenden. Däremot framgår av 4 § LAF att kontrollmyndighetens kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska täckas av avgifter. Att verifiera att en aktör har vidtagit tillräckliga åtgärder för att spåra och återkalla sådana livsmedel som

omfattas av ett RASFF-meddelande utgör sådan offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som omfattas av avgiftsgrunden i 4 § LAF.

Samtidigt är det svårt att motivera att en avgift ska tas ut även i dom fall aktören självmant har vidtagit dom åtgärder som är nödvändiga med anledning av meddelandet. Aktören är i så fall inte ansvarig för avvikelser och har också fullgjort sina skyldigheter enligt livsmedelslagstiftningen.

Mot denna bakgrund kan kontrollmyndighetens handläggning med anledning av ett RASFF-meddelande snarast jämföras med ett klagomål, eftersom det är fråga om händelsestyrd offentlig kontroll som går utöver den planerade kontrollen och som aktören själv inte kan påverka. Därför är det också rimligt att motsvarande begränsning för avgiftsuttag som gäller för klagomålskontroll även ska gälla för handläggning av RASFF-meddelanden.

I bestämmelsen anges därför att en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid med anledning av ett RASFF-meddelande endast ska betalas av en aktör om det, efter det att aktören erhöll meddelandet, blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla dom varor som omfattas av meddelandet. I så fall föreligger en bristande efterlevnad i fråga om aktörens skyldigheter enligt artikel 18 och 19 förordning 178/2002, vilket motiverar ett avgiftsuttag enligt dom principer som gäller för klagomålskontroll.

I andra stycket förtydligas att avgiftsskyldigheten kan omfatta varje aktör i kedjan som berörs av ett RASFF-meddelande.

12 §

Bestämmelsen är ny och innebär att en aktör ska ersätta nämnden för sådana utgifter som uppkommer i syfte att åtgärda eller förebygga konstaterad bristande efterlevnad. Det kan till exempel handla om att ersätta nämndens utgifter för destruering, transport eller omhändertagande av varor när detta har blivit nödvändig att utföras genom nämndens försorg.

Bestämmelsen har sin grund i artikel 138 kontrollförordningen 2017/625 som anger en kontrollmyndighets åtgärder vid konstaterad bristande efterlevnad, bland annat att lämpliga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att aktören åtgärdar den bristande efterlevnaden och förebygger ytterligare upprepningar. I punkt 4 föreskrivs att samtliga utgifter som uppkommer till följd av tillämpningen av artikeln ska bäras av dom ansvariga aktörerna. Se även prop. 2020/21:43 s. 216.

13 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 14 § i nu gällande taxa.

Bestämmelsen avser avgift för sådan exportkontroll som utförs med stöd av förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel och utgår från det särskilda bemyndigandet i 5 § första, andra och fjärde styckena.

14 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 15 § i nu gällande taxa.

Bestämmelsen avser sådan importkontroll som utförs enligt förordning (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredjeland. Bestämmelsen utgår från det särskilda bemyndigandet i 11 § importkontrollförordningen och täcker även in dom kostnader som avses i 12 §.

Bestämmelsens andra stycke motsvarar 14 § importkontrollförordningen.

15 §

Bestämmelsen är ny och avser sådana kontrollköp som sedan 1 april 2021 får utföras med stöd av 23 a § livsmedelslagen.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det ska vara möjligt för en kontrollmyndighet att få ersättning för sina utgifter för ett kontrollköp (prop. 2020/21:43, s. 149). Eftersom det inte har införts någon särskild bestämmelse i LAF om kontrollköp får förutsättningar för att ta ut avgiften anses vara desamma som för den typ av kontroll som kontrollköpet hänger samman med. Av den anledningen anges i bestämmelsens andra stycke att om kontrollköpet utgör en del i en klagomålskontroll eller utredning av ett RASFF-ärende får en avgift endast tas ut om bristande efterlevnad kan bekräftas.

16 §

Första stycket motsvarar 17 § i nu gällande taxa.

Bestämmelsen har sin grund i 18 § första stycket första meningen LAF, som, om det finns särskilda skäl, medger en generell grund för nedsättning av avgifter som följer av förordningen. Det gäller dock enligt 18 § första stycket andra meningen LAF inte sådana obligatoriska avgifter som följer av kontrollförordningen 2017/625 eftersom dom endast får sättas ned i den utsträckning som medges av förordningen. För nämnden är det endast avgift för uppföljande kontroll som är en obligatorisk avgift enligt kontrollförordningen. Därför anges i bestämmelsens andra stycke att första stycket

inte gäller avgift för uppföljande kontroll utan att sådana avgifter endast får sättas ned i dom fall detta medges av kontrollförordningen.

17 §

Första stycket motsvarar i sak 5 § andra stycket fjärde meningen i nu gällande taxa.

Bestämmelsen har dock ändrats från att avgift aldrig tas ut för handläggningstid som understiger en halvtimme, till att nämnden får besluta att inte ta ut en avgift om handläggningstiden understiger en halvtimme. Orsaken är att 18 § LAF respektive 11 b § importkontrollförordningen samt artikel 79.4 kontrollförordningen 2017/625 inte utgör grund för en generell föreskrift med sådan innebörd utan endast beslut i enskilda fall. I bestämmelsen förtydligas också att kontrolltiden ska beräknas på ett helt kalenderår och inte per kontrolltillfälle.

I andra stycket anges att nämnden på motsvarande sätt får välja att underlåta att ta ut andra avgifter än timavgift, om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften. Det kan till exempel handla om korrigerande åtgärder eller kontrollköp som är förknippade med så låga utgifter att kostnaden för nämnden att fakturera avgiften skulle överstiga beloppet för själva avgiften i sig.

20 §

Bestämmelsen finns i 4 § i nuvarande taxa.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får genom delegation från kommunfullmäktige möjlighet att för varje kommande avgiftsår justera timavgiften i taxan med tillämpning av indexet PKV.

I nämndens reglemente framgår att nämnden får beslut om sådana taxor och avgifter som inte enligt lag ska beslutas av kommunfullmäktige. Detta bemyndigande i taxan behövs eftersom det är fullmäktige som ska bestämma om kommunens taxa inom livsmedelsområdet, jfr 6 § LAF. Det är förenligt med kommunallagen att delegera en ren indexjustering av timavgiften till en enskild nämnd.

21 §

Taxan föreslås träda i kraft den 1 juni 2023. Nämnden tillämpar efterhandsdebitering för verksamheter som registreras efter detta datum och fullt ut från och med 1 januari 2024. Bestämmelserna om förskottsdebitering i 7 § och 7 a § upphör att gälla den 1 januari 2024.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige ändrar taxan för Botkyrkas offentliga kontroll inom livsmedels- och foderområdena i enlighet med förvaltningens föreslagna taxa.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Den föreslagna taxan har inga direkta ekonomiska konsekvenser för nämndens verksamhet eftersom tillämpning av taxan medför täckning av nämndens kostnader förknippade med livsmedelskontrollen. Ingen ändring föreslås av timavgiften.

Den efterhandsdebitering av livsmedelskontrollen som från och med 2024 införs fullt kan dock leda till intäktsbortfall för nämndens verksamhet. Detta är inte en direkt konsekvens av den föreslagna taxan utan följer av ändringarna i avgiftsförordningen. Förvaltningen kommer under 2023 i det ordinarie arbetet med mål och budget samt med arbetet med kontrollplanen inom livsmedelskontrollen att se över hur dessa negativa konsekvenser kan undvikas samtidigt som kontrollplanen uppfylls och livsmedelskontroll utförs i enlighet med behovet i Botkyrka.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Jelinka Hall
Miljöchef

Carina Molin
Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Taxa för Botkyrka kommuns offentliga kontroll inom livsmedels- och foderområdena.
2. Nu gällande taxa för kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen.

Expedieras till

Kommunstyrelsen
Registrator samhällsbyggnadsförvaltningen

Taxa för Botkyrkas offentliga kontroll inom livsmedels- och foderområdena

Antagen av kommunfullmäktige 2023-05-25

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Botkyrka kommuns kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.

Med *livsmedel* i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämställs med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

2 §

Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för den offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, vilken utförs av miljö- och hälsoskydds nämnden (nämnden), om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.

3 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.

4 §

Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av nämnden efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgift

5 §

För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 9-16 § finns särskilda bestämmelser om avgift för:

- registrering av anläggningar och verksamheter (8 §),
- uppföljande kontroll (9 §),
- utredning av klagomål (10-11 §),
- kostnader för korrigerande åtgärder (12 §),

- exportkontroll och utfärdande av exportintyg (13 §),
- importkontroll (14 §), samt
- avgift för inköp under dold identitet (15 §).

Timavgift

6 §

Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften 1 579 kronor per timme kontrolltid.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

7 §

Nämnden får besluta att ta ut avgifter för planerad kontroll enligt bestämmelserna i 7 a § om årlig avgift eller 7 b § om faktisk kontrolltid.

Nämnden ska fastställa verksamhetens riskklass vilket ligger till grund för årlig avgift (7 a §) eller kontrollintervall för verksamheten (7 b §).

7 a §

För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen av en livsmedelsanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden (timmar) som framgår av den riskklassningsbeslut som fastställts av nämnden multipliceras med timavgiften.

Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje helt kalenderår.

Om en tillämpning av första stycket skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen i stället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen vid kalenderårets början.

7 b §

Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassning som fastställts av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

8 §

Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1 timmes kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan.

Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

Avgift för uppföljande kontroll

9 §

För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för utredning av klagomål

10 §

För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

11 §

För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet, blivit nödvändigt för

nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

12 §

För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden, ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska kostnader vilka hänger samman med åtgärden.

Avgift för exportkontroll

13 §

För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift för importkontroll

14 §

För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

15 §

För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska kostnader för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 10-12 § tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande efterlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

16 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, kontrollbehov eller övriga omständigheter, får miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende besluta att ändra en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 9 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

17 §

Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

18 §

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Botkyrka kommun genom dess miljö- och hälsoskyddsnämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklagande

19 §

Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Delegation till miljö- och hälsoskyddsnämnden

20 §

Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad år 2022.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

21 §

Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2023 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

För verksamheter som nyregistrerats efter den 1 juni 2023 tillämpas 7 b §. Från och med 1 januari 2024 tillämpas 7 b § för alla verksamheter.

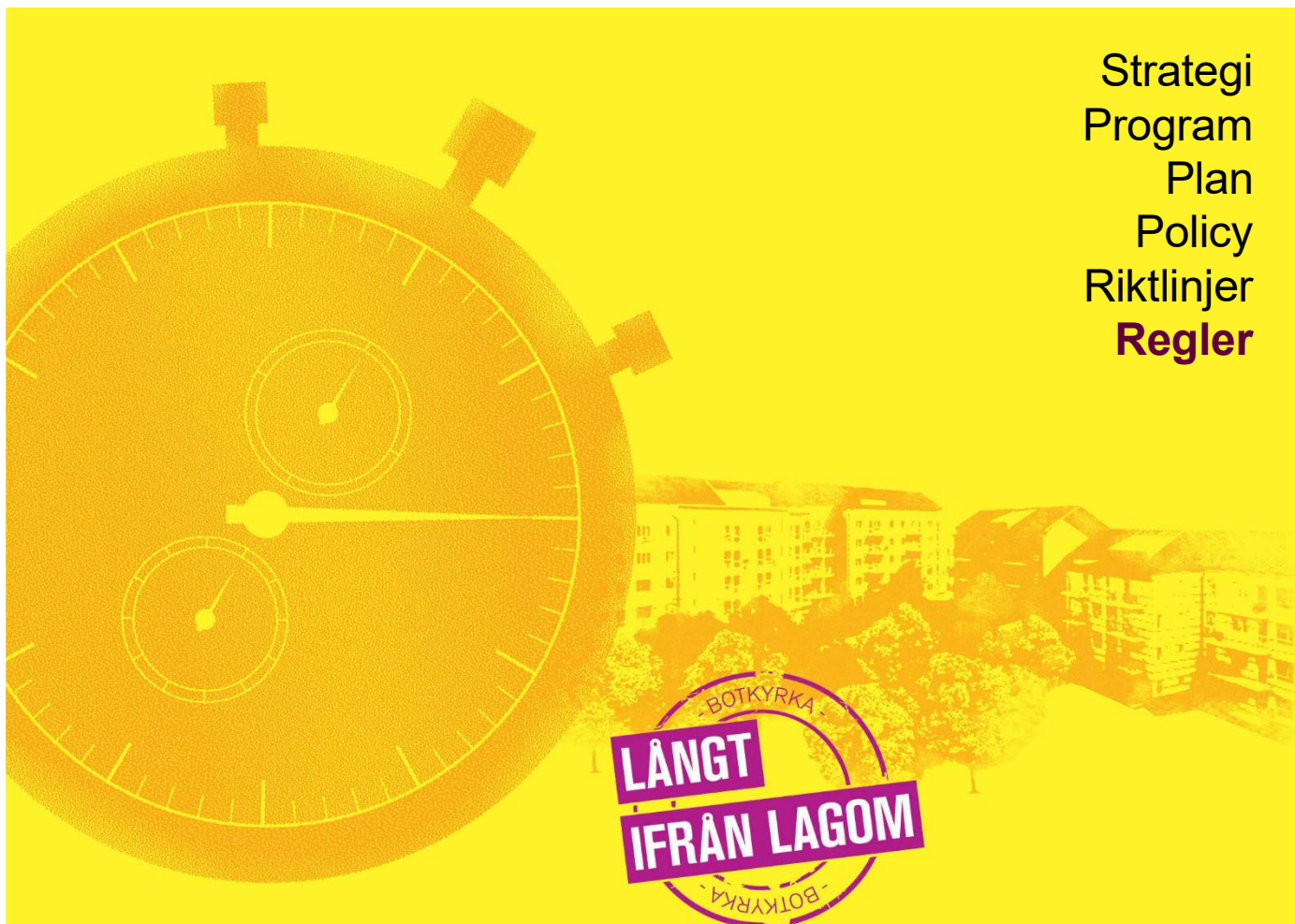
Bestämmelserna i 7 § första stycket och 7 a § upphör att gälla den 1 januari 2024.

STYRDOKUMENT

I BOTKYRKA KOMMUN

Taxa för kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2016:746

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 15 december 2016

Dokumentet gäller för: Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dokumentet gäller: Tillsvidare

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet, Dnr KS/2012:506

Dokumentansvarig är: Miljö- och hälsoskyddsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Beslut om revidering: Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslut 2022-12-12 § 61

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Relaterade dokument: -

Taxa från och med den 1 januari 2017 för miljö- och hälsoskyddsnämndens kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Denna taxa meddelas med stöd av 6 § andra stycket, 13 §, 14 § andra stycket och 18 § tredje stycket förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och 6 § förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter.

Inledande bestämmelser

- 1 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommuns kostnader för offentlig kontroll enligt EU:s bestämmelser inom livsmedels- och foderområdena, livsmedelslagen (2006:804), lagen om foder och animaliska biprodukter (2006:805) samt de författningar som meddelats med stöd av denna lagstiftning.
- 2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för;
1. registrering av anläggning
 2. handläggning och andra åtgärder vid normal offentlig kontroll och extra offentlig kontroll
 3. exportkontroll och utfärdande av exportintyg
 4. importkontroll
 5. offentlig kontroll av animaliska biprodukter
 6. uppdragsverksamhet
- 3 § Avgift tas inte ut för;
1. offentlig kontroll som föranleds av klagomål som visar sig obefogat.
 2. handläggning som föranleds av överklagande av beslut enligt livsmedels- och foderlagstiftningen, de föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar samt de EG-bestämmelser som kompletteras av dessa lagar.
- 4 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje år besluta att justera i denna taxa fastställd timavgift med en uppräkningsindex enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som tillhandahålls av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Timavgift

- 5 § Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan 1 579 kronor per hel timme handläggningstid.

Timavgift tas ut för uppföljande kontroll och utredning av befogade klagomål, registrering och exportkontroll. Timavgift tas även ut vid offentlig kontroll av animaliska biprodukter. I dessa fall tas timavgift ut för faktiskt nedlagd kontrolltid och till detta läggs även eventuell restid. Timavgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

- 6 § Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Avgift för registrering

- 7 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala en avgift som motsvarar 1 timmes handläggningstid, enligt timavgift i 5 §.

Årlig kontrollavgift

Beräkning av kontrolltid och avgift

- 8 § För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning ska en årlig kontrollavgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid miljö- och hälsoskydds-nämnden beslutar för anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av

1. riskklassning med hänsyn till typ av verksamhet och livsmedel, produktionens storlek och konsumentgrupper,
2. bestämning av eventuellt kontrolltidstillägg utifrån behovet av informationsrelaterad kontroll (till exempel spårbarhet och märkning), samt
3. erfarenhetsklassning med hänsyn till nämndens erfarenheter av verksamheten.

Riskbedömningen baseras på Livsmedelsverkets gällande vägledning för riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid.

Vid första riskklassningen placeras livsmedelsanläggningen i erfarenhetsklass B.

Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan i 5 §.

Justering av kontrolltid

- 9 § Om en tillämpning av 8 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning inte stämmer överens med det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid som grundar sig på nämndens bedömning av anläggningens behov av kontroll.

Rabatt vid innehav av flera livsmedelsanläggningar

- 10 § Om en verksamhetsutövare har flera olika livsmedelsanläggningar inom samma byggnad eller område, ska verksamhetsutövaren betala full avgift för den anläggning som har högst avgift, med ett tillägg av 75 procent av avgiften för var och en av övriga anläggningar.

Betalning av årlig avgift

- 11 § Årlig kontrollavgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår då verksamheten påbörjas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan, för det kalenderår som registreringen skett, fakturera avgiften för planerad kontroll i efterskott. Då beräknas avgiften enligt timtaxan i 5 §. Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår.
- Om anläggningen placeras i en annan avgiftsklass eller annars tilldelas en annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det följande kalenderåret. Avgiftsskyldigheten upphör från och med det kalenderår som följer efter det att verksamheten har upphört.
- 12 § Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen vid kalenderårets början.

Avgift för uppföljande kontroll och utredning av befogade klagomål,

- 13 § Om bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten tas avgift ut för faktiskt nedlagd kontrolltid. Timavgift tas ut enligt 5 § och för de faktiska kostnaderna för provtagning, analys av prover samt för restid. Avgiften tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid och debiteras i efterskott.

Kostnader som följer av uppföljande kontroll och utredning av befogade klagomål, debiteras den företagare som har ansvaret för den bristande efterlevnaden eller den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs.

Avgift för exportkontroll

- 14 § Livsmedelsföretagare ska utöver sådan kontrollavgift som avses i 8 § betala avgift till miljö- och hälsoskyddsnämnden för sådan särskild kontroll och utfärdande av exportintyg som föranleds av införselbestämmelser i tredje land. Avgiften ska motsvara den faktiska nedlagda handläggningstiden i ärendet med timavgift enligt § 5.

Avgift för importkontroll

15 § Importör eller dennes ombud ska, utöver sådan kontrollavgift som avses i 8 §, betala en avgift till miljö- och hälsoskyddsnämnden för sådan särskild importkontroll som följer av förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från tredje land och de EU- bestämmelser som förordningen kompletterar. Avgiften ska motsvara den faktiska nedlagda handläggningstiden i ärendet med timavgift enligt § 5 samt de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Avgift för uppdragsverksamhet

16 § Avgift för uppdragsverksamhet tas ut per timme med det belopp som anges i 5 §.

Höjning eller nedsättning av avgift

17 § Om det finns särskilda skäl får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att avgift ska höjas, sättas ned eller efterskänkas.

Betalning av avgift

18 § Avgift enligt denna taxa ska betalas till Botkyrkas miljö- och hälsoskyddsnämnd. Avgiften ska betalas inom den tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 3, 6 och 9 §§ räntelagen.

Verkställighetsfrågor m.m.

19 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. (enligt 33 § livsmedelslagen och 33 § lag om foder och animaliska biprodukter).

20 § Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om avgift får överklagas hos länsstyrelsen. (enligt 31 § livsmedelslagen och 31 § lag om foder och animaliska biprodukter).

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2017. I ärenden som rör registreringar tillämpas taxan på ärenden som kommer in från och med denna dag.

Yttrande över förslag till samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget till samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 och skicka beslutet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund, 2023-02-17, beretts tillfälle att yttra sig över förslag till Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029. Svar ska lämnas senast 2023-05-08. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig för kommunens räkning. Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 presenterar förbundets strategi för att nå god ekologisk och kemisk status i Tyresån. Förbundet kommer fokusera på aktiviteter och åtgärder som förbundet har rådighet över och som inte redan omfattas av kommunernas pågående eller planerade vattenvårdsarbete. 2024 – 2029 ska förbundet därför fokusera på att vara en samarbetsplattform som möjliggör koordinerad vattenvård över kommungränser, att stödja kommunerna i deras arbete och skapa samordningsvinster, att bidra med en helhetsbild samt att skapa en gemensam vattenvårdsvision för Tyresåns avrinningsområde. Förbundet har 2014 antagit tio vattenvårdsmål som följs upp årligen och samverkansprogrammet ska bidra till att dessa uppnås. Arbetet i denna rapport struktureras kring fyra fokusområden som beskriver förbundets inriktning och fokus. Dessa fokusområden är: 1. Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete, 2. Bedriva miljöövervakning, 3. Uppföljning, utvärdering och utredning och 4. Information och kommunikation - Främja rekreation och friluftsliv, kunskapshöjande åtgärder. Miljöenheten tycker det är bra och naturligt att förbundet ändrar inriktning till att bli mer av en samarbetsplattform. När nu många kommuner tagit fram lokala åtgärdsprogram, ligger ansvaret för de specifika åtgärderna i huvudsak i alla fall på kommunerna eller på privata markägare. I kommunernas strävan att uppnå god status i vattenförekomsterna är det mycket bra om förbundet kan utgöra en neutral part i kontakt med privata markägare. Miljöenheten ställer sig bakom de föreslagna fokusområdena som enheten anser drivs bäst av ett övergripande förbund.

Referens

Jelinka Hall
jelinka.hall@botkyrka.se

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över förslag till samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget till samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 och skicka beslutet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund, 2023-02-17, beretts tillfälle att yttra sig över förslag till Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029. Svar ska lämnas senast 2023-05-08. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig för kommunens räkning.

Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 presenterar förbundets strategi för att nå god ekologisk och kemisk status i Tyresån. Förbundet kommer fokusera på aktiviteter och åtgärder som förbundet har rådighet över och som inte redan omfattas av kommunernas pågående eller planerade vattenvårdsarbete. 2024 – 2029 ska förbundet därför fokusera på att vara en samarbetsplattform som möjliggör koordinerad vattenvård över kommungränser, att stödja kommunerna i deras arbete och skapa samordningsvinster, att bidra med en helhetsbild samt att skapa en gemensam vattenvårdsvision för Tyresåns avrinningsområde. Förbundet har 2014 antagit tio vattenvårdsmål som följs upp årligen och samverkansprogrammet ska bidra till att dessa uppnås. Arbetet i denna rapport struktureras kring fyra fokusområden som beskriver förbundets inriktning och fokus. Dessa fokusområden är: 1. Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete, 2. Bedriva miljöövervakning, 3. Uppföljning, utvärdering och utredning och 4. Information och kommunikation - Främja rekreation och friluftsliv, kunskapshöjande åtgärder. Miljöenheten tycker det är bra och naturligt att förbundet ändrar inriktning till att bli mer av en samarbetsplattform. När nu många

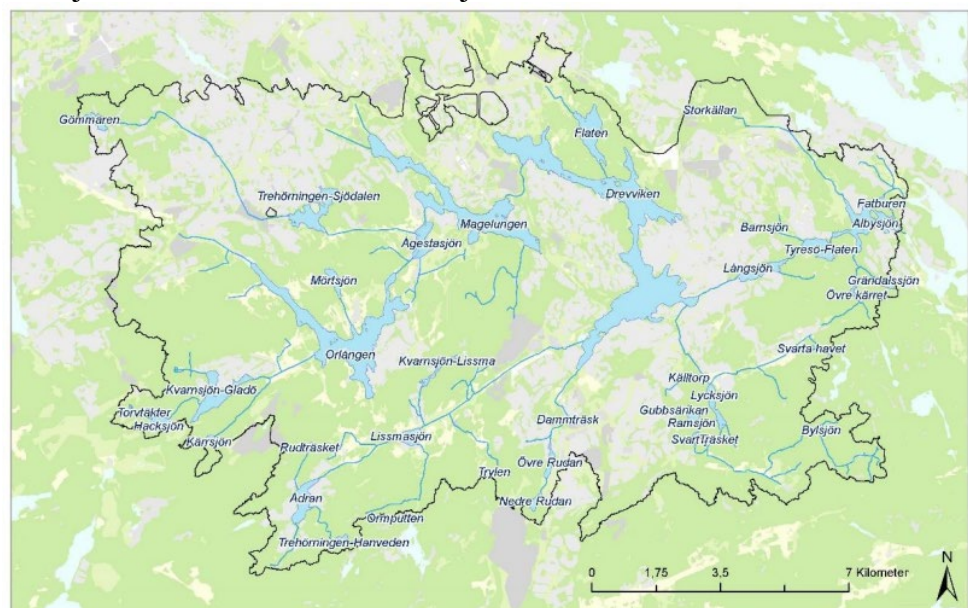

kommuner tagit fram lokala åtgärdsprogram, ligger ansvaret för de specifika åtgärderna i huvudsak i alla fall på kommunerna eller på privata markägare. I kommunernas strävan att uppnå god status i vattenförekomsterna är det mycket bra om förbundet kan utgöra en neutral part i kontakt med privata markägare. Miljöenheten ställer sig bakom de föreslagna fokusområdena som enheten anser drivs bäst av ett övergripande förbund.

Ärendet

Botkyrka kommun har av Tyresåns vattenvårdsförbund, 2023-02-17, beretts tillfälle att yttra sig över förslag till *Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029*. Svarstiden är förlängd och svar ska lämnas senast 2023-05-08. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrar sig för kommunens räkning.

Tyresåns vattenvårdsförbund bildades 2008 och medlemmarna är förutom Botkyrka kommun, Haninge, Huddinge, Stockholm, Tyresö kommuner samt Stockholm Vatten och Avfall. Förbundets uppdrag är att verka för god vattenvård inom Tyresåns avrinningsområde genom att ta fram kunskapsunderlag, informera och bidra till ett samordnat vattenvårdsarbete. Detta uppdrag konkretiseras i förbundets tio miljöanknutna mål som dels handlar om påverkan och åtgärdsarbete, dels om uppföljning av det aktuella tillståndet i sjöar, vattendrag och grundvatten. Vattenvårdsförbundet leds av en styrelse med representanter från samtliga medlemmar. Det praktiska arbetet sköts av en projektledare som sitter på Stockholm Vatten och Avfall, med stöd av en arbetsgrupp med tjänstemän från kommunerna. Avrinningsområdet framgår av nedanstående figur. Utloppet sker i Kalvfjärden som är en del av Östersjön.

Botkyrkas geografiska del av avrinningsområdet som är mycket litet jämfört med de övriga kommunerna, är beläget i västra delen och består mest av skogsmark. Sjöar inom Botkyrkas del är Hacksjön, halva delen av den lilla Kärrsjön samt sydvästligaste delen av Kvarnsjön vid Gladö.

Vattenvårdsarbetet i Tyresåns avrinningsområde har förändrats sedan det tidigare åtgärdsprogrammet 2016 – 2021 togs fram. Den ekologiska statusen för de flesta vatten inom Tyresåns avrinningsområde har bedömts och åtgärdsbehovet har utretts. Lokala åtgärdsprogram för flertalet sjöar har tagits fram och det lokala åtgärdsarbetet bedrivs idag av kommunerna, snarare än inom ramen för vattenvårdsförbundets verksamhet.

I takt med kommunernas åtgärdsarbete har tagit fart, har också förbundets roll inom vattenvårdsarbetet förändrats. Idag är förbundet en plattform där de olika aktörerna inom avrinningsområdet enkelt kan samarbeta kring egna eller gemensamma projekt. Förbundet är en idéskapande och samordnande instans med en gemensam vision för Tyresån och dess avrinningsområde. Förbundets styrka ligger i att samordna vattenvårdsarbetet över kommungränserna och på så sätt stärka arbetet med respektive kommuns eget vattenvårdsarbete.

Förslaget

Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024–2029 presenterar förbundets strategi för att nå god ekologisk och kemisk status i Tyresån. Programmets syfte ska vara att staka ut vägen för förbundets arbete under de kommande sex åren. Förslaget skiljer sig från tidigare åtgärdsprogram genom att det inte längre sammanfattar det övergripande åtgärdsbehovet inom avrinningsområdet, utan istället fokuserar på åtgärder och aktiviteter utöver kommunernas eget vattenvårdsarbete. Fokus ligger på att knyta ihop vattenvårdsarbetet inom avrinningsområdet och att stödja de olika aktörerna i deras arbete för god vattenstatus.

Förbundets aktiviteter bedrivs i tre huvudområden: miljöövervakning, samordning av åtgärder och information. Förbundet har sedan 2014 tio vattenvårdsmål som vägleder förbundets arbete och årligen följs upp, dels med indikatorer, dels med beskrivningar av de åtgärder som kommunerna och andra aktörer har utfört för att nå målen. Förbundets vattenvårdsmål är fortsatt vägledande för det föreliggande samverkans-programmet. Förbundets roll i att nå dessa mål har förändrats i takt med att allt fler lokala åtgärdsprogram för specifika vattenförekomster i avrinnings-området har tagits fram och allt fler vattenvårdsåtgärder genomförs direkt av kommunerna.

Fokus i detta program ligger således på samverkan för bra vattenvård inom avrinningsområdet. Förbundet kommer fokusera på aktiviteter och åtgärder som förbundet har rådighet över och som inte redan omfattas av kommunernas pågående eller planerade vattenvårdsarbete i de lokala åtgärdsprogrammen. Förbundet strävar efter att:

- vara en samarbetsplattform som möjliggör koordinerad vattenvård för hela avrinningsområdet över kommungränser, i linje med de åtgärder kommunerna ska utföra enligt Vattenmyndigheternas Åtgärdsplan,
- stödja kommunerna i deras arbete och skapa samordningsvinster,
- bidra med en helhetsbild som har hela avrinningsområdet i fokus,
- skapa en gemensam vattenvårdsvision för Tyresåns avrinningsområde.

Samverkansprogrammet 2024 – 2029 struktureras kring fyra fokusområden som beskriver förbundets inriktning och fokus. Dessa fokusområden är:

1. Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete
2. Bedriva miljöövervakning
3. Uppföljning, utvärdering och utredning
4. Information och kommunikation - Främja rekreation och friluftsliv och kunskapshöjande åtgärder

Viktiga aktiviteter inom dessa fokusområden är att samordna åtgärder gällande våtmarker, hydrologisk restaurering, vandringsvägar och akvatiska livsmiljöer samt för biologisk mångfald. Därutöver vill förbundet verka för och samordna ett gemensamt miljöövervakningsprogram för hela avrinningsområdet. Miljöövervakningsdata ska följas upp och utvärderas och åtgärdsarbetet ska fokusera på att bedriva utredningar ur ett avrinningsområdesperspektiv.

Miljöenheten tycker det är bra och naturligt att förbundet ändrar inriktning till att bli mer av en samarbetsplattform. När nu många kommuner tagit fram lokala åtgärdsprogram, ligger ansvaret för de specifika åtgärderna i huvudsak i alla fall på kommunerna eller på privata markägare. I kommunernas strävan att uppnå god status i vattenförekomsterna är det mycket bra om förbundet kan utgöra en neutral part i kontakt med privata markägare. Miljöenheten ställer sig bakom de föreslagna fokusområdena som enheten anser drivs bäst av ett övergripande förbund. Dessa är 1. Samordning och stöd av kommunernas vattenvårdsarbete, 2. Bedriva miljöövervakning, 3. Uppföljning, utvärdering och utredning samt 4. Information och kommunikation – Främja rekreation och friluftsliv, kunskapshöjande åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Kostnaden för kommunerna kommer att bli lägre med förslaget. För Botkyrkas del (0,7%) innebär det att kostnaden sjunker från nuvarande 14 294 kr till 13 514 kr (2024).

Bilagor

- Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 - huvuddokument.
- Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 – aktiviteter och resursbehov, separat dokument för medlemmar.
- Samverkansprogram för Tyresåns avrinningsområde 2024-2029 – bilagor.

Expedieras till:

- Tyresåns vattenvårdsförbund, info@tyresan.se
- Kommunstyrelsen, klf@botkyrka.se

Avrop medel för: Förstudie för förbättring av groddjurs livsmiljöer i Tullinge, med LONA-bidrag 2023

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avropa 219 750 kronor från posten för Botkyrkas gröna värden hos kommunstyrelsen, enligt projektets budget för 50 % medfinansiering av föreliggande LONA-finansierade groddjursprojekt.

Sammanfattning

I enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut §56 2022-11-14 (MHN/2022:00063-2) söktes LONA-bidrag inför 2023 för projektet ”Förstudie för förbättring av groddjurs livsmiljöer i Tullinge”. Länsstyrelsen har nu beviljat bidraget.

Kommunen medfinansierar 50 % av projektkostnaden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver därför avropa detta belopp som enligt budgetkalkylen uppgår till 219 750 kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande till ”Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026” anger ekosystem och ekosystemtjänster bland de väsentliga (verksamhets- och mål-)områdena (punkt 1.3) och att arbetet för en biologisk mångfald planeras inom ramen för naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden. Kommunens naturvårdsprogram har satt upp som en prioriterad åtgärd för 2023 att inventera behoven för att säkra groddjurens väg till och från lek miljöerna.

Referens*Britta Ahlgren**britta.ahlgren@botkyrka.se***Mottagare**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Avrop medel för: Förstudie för förbättring av groddjurs livsmiljöer i Tullinge, med LONA-bidrag 2023

Förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avropa 219 750 kronor från posten för Botkyrkas gröna värden hos kommunstyrelsen, enligt projektets budget för 50 % medfinansiering av föreliggande LONA-finansierade groddjursprojekt.

Sammanfattning

I enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut §56 2022-11-14 (MHN/2022:00063-2) söktes LONA-bidrag inför 2023 för projektet ”Förstudie för förbättring av groddjurs livsmiljöer i Tullinge”. Länsstyrelsen har nu beviljat bidraget.

Kommunen medfinansierar 50 % av projektkostnaden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver därför avropa detta belopp som enligt budgetkalkylen uppgår till 219 750 kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande till ”Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026” anger ekosystem och ekosystemtjänster bland de väsentliga (verksamhets- och mål-)områdena (punkt 1.3) och att arbetet för en biologisk mångfald planeras inom ramen för naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden. Kommunens naturvårdsprogram har satt upp som en prioriterad åtgärd för 2023 att inventera behoven för att säkra groddjurens väg till och från lekmiljöerna.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande till ”Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026” anger ekosystem och ekosystemtjänster bland de väsentliga (verksamhets- och mål-)områdena (punkt 1.3) och att arbetet för

en biologisk mångfald planeras inom ramen för naturvårdsprogrammet Botkyrkas gröna värden. Kommunens naturvårdsprogram har satt upp som en prioriterad åtgärd för 2023 att inventera behoven för att säkra groddjurens väg till och från lekmiljöerna.

I Botkyrkas tätort Tullinge finns några kända lokaler för groddjur. För att förbättra livsmiljöerna för groddjuren har tidigare identifierats behov av förbättring av deras passager över/under väg samt förstärkning av ett av våtmarksområdena. De aktuella områdena är Sågsjön, Tullingemaden och Banslätt.

Sågsjön har framstått som den viktigaste groddjurslokalen av dessa.

Tidigare kända åtgärdsbehov:

- Sågsjön: En eller flera tunnlar samt vägledande barriärer.
- Tullingemaden: Förbättring av tunnlar och eventuellt även av barriär.
- Banslätt: Förbättring av mindre våtmarksområde genom tillskapande av funktionella groddjursdammar.

För att dessa åtgärder ska bli effektiva behöver en inledande inventering utföras som bekräftar behovet av dessa åtgärder, alternativt andra lämpliga åtgärder, följd av en teknisk projektering av åtgärderna för att uppskatta kostnaderna.

I enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut § 56 2022-11-14 (MHN/2022:00063-2) söktes LONA-bidrag. Länsstyrelsen har nu beviljat bidraget.

Kommunen medfinansierar 50 % av projektkostnaden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver därför avropa detta belopp som enligt budgetkalkylen uppgår till 219 750 kronor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Projektkostnaden är uppskattad till 439 500 kronor.

LONA- bidraget är 50 % av projektkostnaden, det vill säga 219 750 kronor. Vilket innebär att kostnaden för kommunen reduceras med motsvarande belopp, det vill säga 219 750 kronor.

Inventering med åtgärdsförslag	200 000
Projektering av åtgärder	230 000
Personalkostnad	9 500
Total uppskattad projektkostnad	439 500

Projektkostnad	439 500
Sökt LONA-bidrag	<u>- 219 750</u>
Kommunal finansiering om LONA	219 750

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Projektet bidrar till miljö kvalitetsmålen *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Det kan också bidra till *God bebyggd miljö* genom att gynna den biologiska mångfalden i bostadsområdet. Förutom att gynna ekosystemen i området bidrar den biologiska mångfalden till högre friluft- och rekreationsvärden.

Projektet kommer också att bidra till att öka kunskapen i kommunen om groddjuren och deras livsmiljöer.

Det ökar även möjligheten och motivationen att i framtiden övervaka förekomsten av groddjur i området.

Projektets långsiktiga effekter

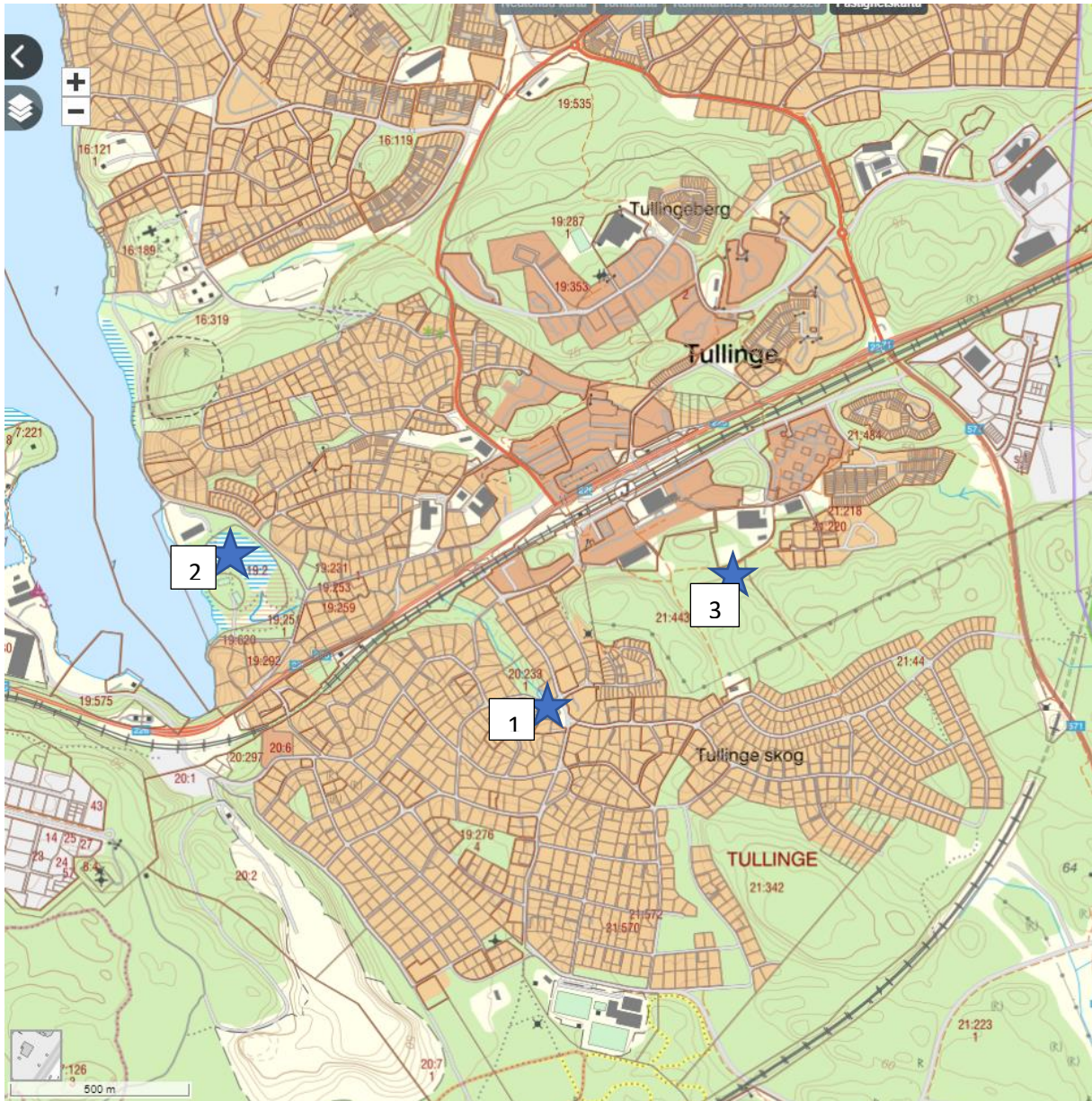
Ökad kunskap om groddjuren i kommunen och större hänsyn till deras livsmiljöer. Det bidrar till hållbara ekosystem, stärker den gröna infrastrukturen och rekreationsvärdena.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Jelinka Hall
Miljöchef

Bilagor

Karta över Groddjurslokaler med tidigare kända åtgärdsbehov i Tullinge.

Groddjurslokaler med sedan tidigare kända behov:

1. Sågsjön
2. Tullingemaden
3. Banslätt

Referens

Emmy Benedicto
emmy.benedicto@botkyrka.se

Mottagare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Anmälningssärenden 2023-04-17

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit del av anmälningssärendena.

Sammanfattning

Följande ärenden har anmälts till nämnden:

Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-03-13
- Firmatecknare 2023 - ändring 2023-03-13.pdf

Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2023 sammanträde den 2023-03-13
- Utvecklad inköpsorganisation samt uppdaterade riktlinjer för
upphandlin....pdf

Förslag rörande utvecklad inköpsorganisation.docx

Bilaga 1 dagens organisation.docx

Bilaga 2 Riktlinjer för upphandling och inköp 2022.docx

Stockholm FR 20876-22 Slutligt beslut 2023-02-20.pdf

Beslut ärende 2021-1315, §2022-108.pdf

Dom i Mark- och miljödomstolen i ärende 2018-981.pdf

Beslut om avskrivning ärende 2022-1667.pdf

Beslut att avslå överklagandet 505-39-615-2022.pdf

Beslut 505-39474-2022.pdf

§ 58**Firmatecknare 2023 - ändring 2023-03-13
KS/2022:00791****Beslut**

1. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer att teckna kommunens firma:

kommunstyrelsens ordförande (vakant)
eller, vid hans förfall, kommunstyrelsens
1:e vice ordförande Gabriel Melki
eller, vid förfall för de ovannämnda,
kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Stina Lundgren
i förening med en av följande personer:
kommundirektör Leif Eriksson
ekonomidirektör Per Malmquist
utvecklingsdirektör Charlotta Brask

2. Kommunstyrelsen bemyndigar kommunens förvaltningsdirektörer: arbetsmarknadsdirektör Jesper Theander, kultur- och fritidsdirektör Helena Hellström, samhällsbyggnadsdirektör Carina Molin, socialdirektör Charlotte Lagerkvist, tf teknik- och fastighetsdirektör Tove Liljegren, utbildningsdirektör Anette Älmdalen samt vård- och omsorgsdirektör Petra Oxonius att teckna kommunens firma i fråga om löpande förvaltningsåtgärder inom den egna förvaltningens verksamhetsområde.

Respektive förvaltningsdirektör ska kunna delegera delar av denna behörighet till underställd personal under förutsättning av att en tydlig avgränsning av berörda personers behörighet och befogenhet görs.

Hyreskontrakt ska undertecknas av fastighetschef Lena Myrelid Knöös, tf teknik- och fastighetsdirektör Tove Liljegren eller ekonomidirektör Per Malmquist.

3. Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektör Leif Eriksson och ekonomidirektör Per Malmquist att var för sig underteckna borgensförbindelser, leasingkontrakt och ansökningar om statsbidrag.
4. Kommunens firmatecknare kan underteckna samtliga skuldebrev och derivatkontrakt. Därutöver har kommundirektören rätt att genom delegationsbeslut utse ytterligare personer som kan underteckna denna

typ av avtal.

5. Kommunstyrelsen bemyndigar tf mark- och exploateringschef Camilla Schultz, samhällsbyggnadsdirektör Carina Molin och kommundirektör Leif Eriksson att var för sig underteckna avtal som reglerar genomförande av exploateringsprojekt såsom exploateringsavtal samt marköverlåtelse- och genomförandeavtal, samt underteckna köpehandlingar och andra överlåtelse- eller upplåtelseavtal avseende fast egendom.
6. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, var och en för sig, att inom kommunstyrelsens verksamhetsområde besluta om och genomföra alla typer av finansiella affärstransaktioner för Botkyrka kommuns räkning som är godkända i kommunens finansriktlinje, samt hantering och placering av likvida medel:

Erik Ohlson, räntehandlare internbanken, Södertälje kommun
Stefan Hamilton Ouzounidis, investeringscontroller, Huddinge kommun
Mattias Rensfeldt, finansansvarig, Botkyrka kommun

7. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, två i förening, att inom kommunstyrelsens verksamhetsområde underteckna handlingar avseende finansiella affärstransaktioner för kommunens räkning, i enlighet med kommunens finansriktlinje:

Edit Konrad, finansekonom internbanken, Södertälje kommun
Magdalena Österberg, finansekonom internbanken, Södertälje kommun
Anne-Britt Nilsson, ekonomiassistent, Södertälje kommun
Elisabeth Lundin-Nilsson, ekonomiassistent, Södertälje kommun
Mattias Rensfeldt, finansansvarig internbanken, Botkyrka kommun
Annette Odalen, controller, Botkyrka kommun

8. Kommunstyrelsen bemyndigar följande personer, två i förening, att teckna kommunens firma vid uttag av medel på kommunens plusgiro, bankgiro och bankkonton:

kommundirektör	Leif Eriksson
ekonomidirektör	Per Malmquist
finansansvarig internbanken	Mattias Rensfeldt

ekonomikonsult	Susanna Brenander
tf redovisningschef	Maria Edblad-Jansson
ekonomikonsult	Irina Järvinen
ekonomiassistent	Suzana Milosavljevic
ekonomiassistent	Marie Björklund
ekonomiassistent	Hanna Shiferaw
redovisningsekonom	Dilek Ünal
redovisningsekonom	Linda Räsänen

De ovan nämnda personerna, två i förening, har tillträde till kommunens bankfack.

Tf redovisningschef Maria Edblad-Jansson, eller den hon utser, ges rätt att underteckna deklaration för mervärdeskatt.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2023-01-09, § 4 Reglemente för kommunstyrelsen mandatperioden 2023–2026. Enligt reglementet ska skrivelser från kommunstyrelsen och andra handlingar undertecknas på det sätt som styrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen uppdaterar beslut om firmatecknare årligen eller vid behov.

Följande ändring är gjord sedan tidigare beslut 2023-01-09:

Punkt 1: Ebba Östlin har av sagt sig sitt uppdrag som kommunstyrelsens ordförande och har tagits bort. Uppdraget är vakant tills kommunfullmäktige har beslutat om hennes efterträdare.

Expedieras till:

Berörda

Samtliga nämnder

§ 54

Utvecklad inköpsorganisation samt uppdaterade riktlinjer för upphandling och inköp KS/2021:00025

Beslut

1. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en pilot för ökat stöd för operativa inköp under 2023 och 2024.
2. Kommunstyrelsen fastställer förslaget till uppdaterade riktlinjer för inköp och upphandling (enligt bilaga 2 till tjänsteskrivelsen i ärendet).
3. Kommunstyrelseförvaltningen ska återrapportera genomförda åtgärder senast den 31 januari 2025.

Särskilt yttrande

Willy Viitala (M) och Marie Spennare (M) lämnar ett särskilt yttrande i ärendet (bilaga 4).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen efter avrapportering av uppdraget att införa e-handel i kommunen att ge förslag till hur kommunens inköpsorganisation kan utvecklas. Förvaltningen har analyserat dagens inköpsorganisation och dess styrkor och svagheter för att ge förslag till förbättringar som under 2021 förankrats vidare med samtliga förvaltningar.

I arbetet har följande behov konstaterats:

- Förenkla förvaltningarnas inköpsarbete.
- Dimensionering för hantering av sent uppkomna inköpsbehov.
- Mer strategiskt fokus för upphandlare.
- Möjliggöra direktupphandling för lokala företag.
- Bättre regelefterlevnad

I arbetet har vi också beaktat de nya upphandlingsregler som beslutades senhösten 2021 och som gäller från februari 2022. Med dessa regler har direktupphandlingsgränsen höjts väsentligt för så kallade sociala tjänster. I dessa fall får direktupphandling göras upp till 7,8 miljoner kronor.

Vi har analyserat fördelar med utökat stöd från en central inköpsorganisation i jämförelse med en bibehållen decentraliserad inköpsorganisation. Bedömningen är att med viss resursförstärkning på central nivå kunna ge ännu bättre stöd till förvaltningarna, inte minst med operativa inköpsfrågor. Detta väntas också leda till att upphandlare kan arbeta mer med strategiska inköpsfrågor.

Därför föreslås att genomföra en pilot att testa ett sådant koncept under två år. AVUX, KSE, TFF samt VOF har anmält intresse att medverka i piloten. Syftet med piloten är att ge utökat centralt stöd för operativa inköpsfrågor. Förvaltningarna ansvarar som idag för sina inköp. Avsikten är att halvårsvis utvärdera arbetet och vid behov vidta förändringar i piloten. Om piloten visar sig inte nå de mål som är satta kan den avslutas i förtid.

Som resultat av arbetet med inköpsorganisation har en översyn redan gjorts under 2022 av de behöriga beställare som utsågs vid införandet av e-handel under 2020. En översyn av direktupphandlare har också genomförts redan. Utifrån detta har upphandlingsenheten genomfört utbildningsinsatser för dessa grupper, bland annat genom e-utbildning för alla 950 behöriga beställare.

De ekonomiska konsekvenserna av förslaget består i kostnaden för två nya befattningar som operativa inköpare inom ramen för piloten, uppskattningsvis 1,6 miljoner kronor/år. Kostnaden belastar kommunstyrelsens medel till förfogande under piloten.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Upphandlingsenheten, kommunstyrelseförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

Referens*Peter Norén**peter.noren@botkyrka.se***Mottagare**

Kommunstyrelsen

Förslag rörande utvecklad inköpsorganisation

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en pilot för ökat stöd för operativa inköp under 2023 och 2024.
2. Fastställa förslaget till uppdaterade riktlinjer för inköp och upphandling (bilaga 2).
3. Kommunstyrelseförvaltningen ska återrapportera genomförda åtgärder senast den 31 januari 2025.

Sammanfattning

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen efter avrapportering av uppdraget att införa e-handel i kommunen att ge förslag till hur kommunens inköpsorganisation kan utvecklas. Förvaltningen har analyserat dagens inköpsorganisation och dess styrkor och svagheter för att ge förslag till förbättringar som under 2021 förankrats vidare med samtliga förvaltningar.

I arbetet har följande behov konstaterats:

- Förenkla förvaltningarnas inköpsarbete.
- Dimensionering för hantering av sent uppkomna inköpsbehov.
- Mer strategiskt fokus för upphandlare.
- Möjliggöra direktupphandling för lokala företag.
- Bättre regelefterlevnad

I arbetet har vi också beaktat de nya upphandlingsregler som beslutades senhösten 2021 och som gäller från februari 2022. Med dessa regler har

direktupphandlingsgränsen höjts väsentligt för så kallade sociala tjänster. I dessa fall får direktupphandling göras upp till 7,8 miljoner kronor.

Vi har analyserat fördelar med utökat stöd från en central inköpsorganisation i jämförelse med en bibehållen decentraliserad inköpsorganisation. Bedömningen är att med viss resursförstärkning på central nivå kunna ge ännu bättre stöd till förvaltningarna, inte minst med operativa inköpsfrågor. Detta väntas också leda till att upphandlare kan arbeta mer med strategiska inköpsfrågor.

Därför föreslås att genomföra en pilot att testa ett sådant koncept under två år. AVUX, KSF, TFF samt VOF har anmält intresse att medverka i piloten. Syftet med piloten är att ge utökat centralt stöd för operativa inköpsfrågor. Förvaltningarna ansvarar som idag för sina inköp. Avsikten är att halvårsvis utvärdera arbetet och vid behov vidta förändringar i piloten. Om piloten visar sig inte nå de mål som är satta kan den avslutas i förtid.

Som resultat av arbetet med inköpsorganisation har en översyn redan gjorts under 2022 av de behöriga beställare som utsågs vid införandet av e-handel under 2020. En översyn av direktupphandlare har också genomförts redan. Utifrån detta har upphandlingsenheten genomfört utbildningsinsatser för dessa grupper, bland annat genom e-utbildning för alla 950 behöriga beställare.

De ekonomiska konsekvenserna av förslaget består i kostnaden för två nya befattningar som operativa inköpare inom ramen för piloten, uppskattningsvis 1,6 miljoner kronor/år. Kostnaden belastar kommunstyrelsens medel till förfogande under piloten.

Ärendet

I samband med införandet av e-handel i kommunen (dnr KS/2018:710) fick kommunstyrelseförvaltningen också i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens inköpsorganisation. Mot bakgrund av detta beskrivs här ett förslag för en central inköpsorganisation i syfte att stärka samordning, styrning och vägledning.

I bilaga 1 till denna skrivelse ges en sammanfattning av dagens inköpsorganisation i kommunen.

Behov att utveckla inköpsorganisationen

Nedan beskrivs områden med möjligheter till effektivisering och vidareutveckling av kommunens samlade inköpsorganisation som framkommit i diskussionerna initialt i arbetet i kommunen

Behov	Förklaring
Förenkla förvaltningarnas inköpsarbete	Idag saknas inköpare som kan ge ett utökat stöd att hantera komplexa inköp. I stället får förvaltningarna hantera detta genom medarbetare som inte har erfarenhet av sådana frågor, på bekostnad av förvaltningens kärnverksamhet.
Direktupphandling från lokala företag	Med ett fåtal centrala resurser som genomför direktupphandlingar skapas bättre förutsättningar att vid direktupphandling fokusera på möjligheter till bättre affärer och att locka lokala företag till att lämna anbud till kommunen i linje med politiska önskemål.
Mer strategiskt fokus för upphandlare	Genom att frigöra upphandlarna från operativa inköp så skapas bättre förutsättningar att kunna hantera en ökad mängd upphandlingar av större ramavtal liksom att arbeta mer strategiskt i inköpsarbetet.
Bättre regelefterlevnad	Hantering av direktupphandling har under flera år i internkontrollen visat sig vara ett problem som bekräftas av revisorernas granskning. Dessa brister försämrar kommunens anseende gentemot leverantörer och riskerar resultera i upphandlingsskadeavgifter och tvister.

Utöver ovanstående så avrapporterade kommunens revisorer en granskning av kommunens inköp och upphandling i september 2021¹. Ur denna revisionsrapport framgår att kommunen har en ändamålsenlig inköps- och upphandlingsverksamhet. De anger kopplat till revisionsfrågorna att upphandlingsprocessen kännetecknas av:

¹ KS/2021:00581

- en tillräcklig kommunikation mellan upphandlare och beställare
- att upphandlingar genomförs på ett tidseffektivt sätt
- att beställarens krav på kvalitet av upphandlad tjänst/vara endast delvis tillgodoses
- att konkurrensen är tillräcklig
- att kommunstyrelsen endast delvis vidtagit åtgärder från granskningen 2019.

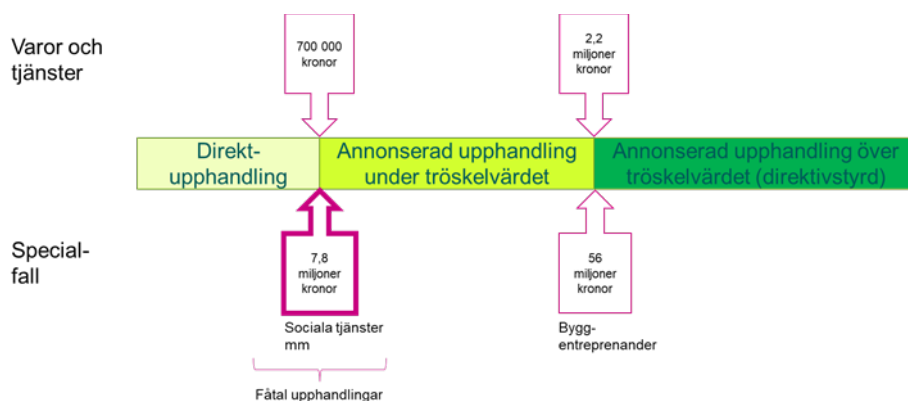
Revisorerna rekommenderar i övrigt att:

- säkerställa att samordning i kommunens upphandlingar stärks
- säkerställa att nämnderna dokumenterar direktupphandlingar
- ge i uppdrag till upphandlingsenheten att utbilda kommunens beställare.

Nya förutsättningar med ändringar i LOU

I februari 2022 började nya regler gälla i lagen om offentlig upphandling (LOU) efter beslut i Riksdagen sent under 2021. Förändringarna påverkar framtida inköpsorganisation.

I de nya upphandlingsreglerna så ökas direktupphandlingsgränsen för varor, tjänster och byggentreprenader till 700 000 kronor. Det får större konsekvenser att direktupphandling av sociala tjänster (och vissa andra särskilda tjänster) ökas till 7,8 miljoner kronor samtidigt som vissa specialregler för vissa välfärdstjänster tas bort. Det är ett brett utbud tjänster som omfattas av dessa regler, exakt omfattning framgår av en lista i bilaga 2 till LOU. Figuren nedan illustrerar de olika beloppsgränser som gäller numera:

Reglerna om dokumentation av direktupphandling över 100 000 kronor kvarstår oförändrade.

Att så pass stora inköp av sociala tjänster får göras med direktupphandling ställer högre krav på de personer som kommunen utser att göra direktupphandlingar. Även om regelverket blir mer flexibelt så kvarstår behov om god affärsmässighet och konkurrensutsättning av direktupphandling. Antalet upphandlingar av sociala tjänster i intervallet 700 000 kronor - 7,8 miljoner kronor bedöms vara ganska få på årsbasis. Med förslaget nedan skapar Botkyrka kommun bättre stöd för verksamheten att hantera de nya upphandlingsreglerna.

Pilot för utökat stöd på central nivå för operativa inköp

Här föreslås att genomföra en pilot för att testa ett koncept med utökat centralt stöd för operativa inköpsfrågor. En utgångspunkt för utformningen av denna pilot har varit att ha en tät dialog om genomförandet samt att resultatet följs upp var sjätte månad. På så vis kan anpassningar göras löpande i piloten för att åstadkomma goda resultat snabbare. Om det visar sig att piloten inte uppnår avsedda resultat så kan den också avvecklas snabbare.

Målet med piloten är att förvaltningar bibehålla sitt ansvar för verksamhetens inköp, men de ska få ett utökat stöd för att hantera operativa inköpsfrågor. Det gäller att erbjuda berörd verksamhet stöd att genomföra direktupphandlingar samt mer komplexa avrop och avtal.

Med hjälp av dedikerade inköpare kan arbetet hanteras snabbare och med högre kvalitet. Få chefer och beställare ute i förvaltningarna är vana och de saknar ofta tillräcklig kompetens att på egen hand hantera denna typ av inköp och avtalsfrågor. Detta i synnerhet då direktupphandling blir möjlig i mycket större utsträckning än tidigare.

Med dedikerade resurser som fokuserar på operativt inköpsarbete ska också tid frigöras för upphandlare som då ges mer tid för strategiskt inköpsarbete i form av upphandla större avtal och göra analyser inför upphandling samt bättre följa upp ingångna avtal.

Piloten görs tillsammans med fyra förvaltningar som själva har anmält intresse att medverka efter diskussion i kommunledningsgruppen. De deltagande förvaltningarna är AVUX, KSF, TFF samt VOF.

Nedan ges en översiktlig plan för genomförandet:

Etablering	Genomförande	Uppföljning
<ul style="list-style-type: none">• Samverkan kring ny organisation• Rekrytering av inköpare• Beskriva processer och gränssnitt• Ta fram mallar och rutiner	<ul style="list-style-type: none">• Operativt stöd i det löpande inköpsarbetet• Successiva förbättringar i rutiner och arbetssätt	<ul style="list-style-type: none">• Halvårsvis utvärdering av uppnått resultat• Eventuella beslut om ändringar i arbetssätt och dimensionering• Avveckling av pilot eller beslut införa permanent lösning

Nedan sammanfattas det utökade stöd som ingår i piloten:

- Utökad rådgivning och stöd kopplat till inköpsfrågor.
- Digitala direktupphandlingar över 100 000 kronor genomförs alltid som huvudregel med stöd av operativa inköpare för att avlasta förvaltningens behöriga beställare.
- Direktupphandlingar under 100 000 kronor kan behöriga beställare genomföra själva eller med stöd av operativa inköpare.
- Mer komplexa avrop på ramavtal görs av operativa inköpare om den behöriga beställaren har behov av det.
- De operativa inköparna kan också ge stöd i hantering av ingångna avropsavtal till beställaren.

Kompletterande stöd parallellt med pilot

Fyra förvaltningar står utanför piloten och ansvarar även framöver för att självständigt genomföra direktupphandlingar.

Med de nya förutsättningar som råder med det nya upphandlingsregelverk som beslutades av riksdagen under senhösten 2021 är vår bedömning att det parallellt med piloten behövs utökat stöd i den övriga organisationen. Det innebär att:

- Då inte alla ingår i piloten så behöver särskilda utbildningsinsatser ges och stöd löpande till övriga förvaltningars direktupphandlare som fortsatt genomför dessa inköp på egen hand.
- Vissa besparingar i it-stöd och kringtjänster uteblir eftersom förvaltningarnas direktupphandlare behöver åtkomst till dessa.

- Upphandlingsenheten kan behöva ge visst stöd vid direktupphandling av sociala tjänster² mellan 700 000 kronor - 7,8 miljoner kronor för de förvaltningar som ej ingår i piloten.

Övriga åtgärder

Nedan summerar vi åtgärder att utveckla inköpsorganisationen som har kunnat genomföras frikopplat från pilotarbetet.

Översyn av direktupphandlare i förvaltningar

Digital direktupphandling infördes 2017 i Botkyrka i samband med översyn av upphandlingspolicy och riktlinjer. Det fanns 2021 mer än 200 utsedda direktupphandlare, men flera har slutat och många har inte praktiskt hanterat direktupphandlingar.

En översyn gjordes 2022 tillsammans med respektive förvaltning om vilka personer som faktiskt ska vara direktupphandlare framöver, på kort sikt och på längre sikt för de som inte medverkar i piloten. Fem direktupphandlare per förvaltning har varit en utgångspunkt, men det anpassas utifrån respektive förvaltningsverksamhet.

De nya direktupphandlarna har fått en utbildning av Upphandlingsenheten om sin roll, grunder i upphandling samt hur direktupphandlingsmodulen fungerar. Målet ska vara att direktupphandlare självständigt ska kunna genomföra direktupphandlingar med ekonomiskt värde 100 000 – 700 000 kronor.

Översyn av behöriga beställare i förvaltningar

Det finns precis som revisorerna konstaterat ett behov av utbildningsinsatser för denna grupp, inte minst behöver de breddas i sin kunskap om kommunens inköp för att utöver beställningar och Proceedo också öka kännedom om avtalsdatabasen.

Hösten 2019 utsåg samtliga förvaltningar behöriga beställare som en del i projektet att införa e-handel i kommunen. Idag finns närmare 800 behöriga

² Enligt LOU bilaga 2 avseende sociala och andra särskilda tjänster

beställare. Det är ett ganska stort antal för en kommun i vår storlek och delvis ett resultat av att projektet inte satte hårda restriktioner på vilka som skulle vara behöriga beställare. När snart två år gått med e-handel i kommunen fanns det anledning att se över användningen. Av de behöriga beställarna i kommunen hade 260 inte alls loggat in i inköps- och fakturahanteringssystemet Proceedo fram till april 2021.

E-handelsgruppen inom upphandlingsenheten har därför tillsammans med respektive förvaltning genomfört en översyn över de behöriga beställarna för att eventuellt minska dem i antal och om behov finns lägga till nya beställare. Utbildningsinsatsen genomfördes i oktober-december 2022 och riktade sig till alla 950 behöriga beställare. Efter denna kan kompletterande utbildningar genomföras som e-utbildning när ny personal tillkommer.

Översyn av riktlinjer för upphandling och inköp

De nya upphandlingsregler i LOU som trädde i kraft den 1 februari 2022 medför att ett förslag är framtaget för översyn av nu gällande styrdokument i form av riktlinjer för upphandling och inköp.

Ändringarna summeras nedan:

- Anpassning till nya beloppsgränser i LOU (för att förenkla administration vid förändringar anges inte beloppsgränser explicit i nya riktlinjer).
- Tillägg om direktupphandling av sociala tjänster.
- Mindre korrektur och förenkling av språk.

Uppdaterade riktlinjer behöver fastställas av kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

För att genomföra piloten behöver upphandlingsenheten förstärkas med två operativa inköpare. Omfattningen på resursbehov kan komma att omprövas över tid när erfarenheter byggs upp i arbetet. Att tillsätta två operativa inköpare får ekonomiska konsekvenser om ca 1,6 miljoner kronor per år. Övriga insatser hanteras inom befintliga ekonomiska ramar som del i det löpande utvecklingsarbetet inom upphandlingsenheten.

Kostnaden för de operativa inköparna finansieras genom kommunstyrelsens medel till förfogande och fördelas alltså inte ut på de deltagande förvaltningarna.

Leif Eriksson
Kommundirektör

Per Malmquist
Ekonomidirektör

Bilagor

Dagens inköpsorganisation
Förslag till uppdaterade riktlinjer för upphandling och inköp

Expedieras till:

Upphandlingsenheten, KSF

TJÄNSTESKRIVELSE

BOTKYRKA
KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen

Dnr: /Ärendebeskrivning/

2021-11-18

Kod: /Processkod/

Bilaga 1: Dagens inköpsorganisation

Dagens inköpsorganisation

Upphandlingsenheten ingår i avdelningen för planering och uppföljning inom kommunledningsförvaltningen. Upphandlingsenheten har ansvar för:

- Framtagande av årlig upphandlingsplan
- Genomföra kommunens samtliga upphandlingar och förvalta avtal över direktupphandlingsgränsen
- Uppföljning av inköp och upphandling inklusive internkontroll
- Leverantörsreskontra
- E-handel
- Samordnad varudistribution
- Rådgivning, stöd och utbildning inom anskaffningsprocessen
- Systemförvaltning kopplat till inköpssystem och upphandlingssystem
- Ansvar för processen anskaffa varor och tjänster.
- Säkerställa att hållbarhetskrav ställs och följs upp inom upphandlingsområdet

Upphandlingsenheten består idag av 20 personer med följande indelning:

- Upphandlingschef
- 12 Upphandlare
- Avtalscontroller
- Biträdande enhetschef e-handel
- Verksamhetsutvecklare e-handel
- Systemförvaltare
- 3 Ekonomiassistent

Nedan sammanfattas de olika rollerna i upphandlingsenheten som är en centraliserad funktion för hela kommunen:

Upphandlare arbetar utifrån en kategoriindelning baserad på hur leverantörsmarknaden ser ut. Upphandlarens ansvar sträcker sig genom hela inköpsprocessen från förberedelser, upphandling, implementering och avtalsuppföljning. På detta sätt arbetar man med helhetssyn och lär känna både interna beställare och leverantörer. Arbetssättet underlättar att arbeta mer strategiskt med inköp.

Avtalscontrollern är en roll som etablerades 2017 i syfte att stärka uppföljningen inom inköpsområdet. Avtalscontrollern arbetar inom följande tre delområden: internkontroll, spendanalys och avtalsuppföljning. Avtalscontrollern arbetar nära upphandlare men har ett mer övergripande ansvar för uppföljning.

Vid införandet av e-handel etablerades en ny **grupp för e-handel** inom upphandlingsenheten. Denna grupp består av sex personer. Då gruppen är nyligen etablerad så berörs den inte i närmare omfattning i denna promemoria. Följande roller ingår:

- Biträdande enhetschef e-handel
- Verksamhetsutvecklare
- Systemförvaltare
- Ekonomiassistent leverantörsreskontra (3 st)

Nedan sammanfattas de roller som idag hanteras decentraliserat i förvaltningarna kopplat till inköp:

Behörig beställare är de personer som är utsedda att göra beställningar för en viss verksamhet inom förvaltningen. Den behöriga beställaren har fått utbildning både i arbetssätt och hur inköpssystemet Proceedo fungerar. Den behöriga beställaren har till uppgift att hålla sig uppdaterad om nya ramavtal och andra löpande ändringar som sker. Normalt sett hanterar beställaren också fakturor i Proceedo.

Superuser Proceedo finns utsedda för samtliga förvaltningar och deras roll är att ge stöd till förvaltningens behöriga beställare kopplat till användningen av Proceedo. De kan också kanalisera förbättringsförslag till upphandlingsenheten.

Direktupphandlare finns utsedda för samtliga förvaltningar och är de personer som ansvarar för att genomföra direktupphandlingar (100–615 tkr) digitalt. Direktupphandlaren har fått utbildning i rutiner, regelverk samt hur systemstödet fungerar. Inför bytet av upphandlingssystem har en översyn gjorts så att antalet begränsats till cirka 100 för kommunen som helhet. Direktupphandlare ska ges stöd till kollegor inom förvaltningen att genomföra direktupphandlingar.

SPUG-medlemmar för processen anskaffa varor och tjänster deltar i arbetet att utveckla kommunens arbetssätt inom inköp, från upphandling till fakturahantering. I flera fall fungerar också dessa personer som samordnare kring förvaltningens upphandlingsbehov.

Följande forum finns etablerade idag inom inköpsområdet:

- SPUG anskaffa varor och tjänster för att utveckla inköpsprocessen i sin helhet.
- Kategorigrupper som respektive upphandlaren knyter till sig för att planera upphandling och följa upp avtal inom en inköpskategori.
- Halvårsvisa möten med förvaltningar för framtagning av årlig upphandlingsplan.
- Superuser grupp kopplat till inköps- och fakturahanteringssystemet Proceedo.

- Kvartalsvis uppföljning på förvaltningsnivå kopplat till investeringsprocessen för att tidigt fånga upphandlingsbehov.

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för upphandling och inköp

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2021:00025
Dokumentet är beslutat av: Kommunstyrelsen
Dokumentet beslutades den: 13 mars 2023
Dokumentet gäller för: Alla nämnder
Dokumentet gäller till den: 28 november 2027

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: KS/2020:163

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Upphandlingschef

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Upphandlingschef

Relaterade dokument: Upphandlings- och inköspolicy

Riktlinjer för upphandling och inköp

Riktlinjerna är avsedda att förtydliga och utveckla bestämmelserna i policyn.

Riktlinjerna gäller alla inköp och upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader. Upphandling definieras som köp, leasing, hyra eller hyrköp. Bestämmelserna omfattar Botkyrka kommuns samtliga nämnder och förvaltningar. Botkyrka kommun benämns nedan kommunen.

Riktlinjerna ska stödja verksamheterna i sitt uppdrag att säkerställa att varor, tjänster och entreprenader med rätt kvalitet och funktion till rätt kostnad anskaffas.

1. All anskaffning av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där Botkyrka kommuns bästa har företräde framför enskild verksamhets intresse

Kommunen är en upphandlande myndighet. Det innebär att värdet på det som ska köpas in eller upphandlas måste beräknas för hela den upphandlande myndigheten. Alla upphandlingar över direktupphandlingsgränsen¹ i kommunen ska genomföras av kommunens upphandlingsenhet i samverkan med utsedda sakkunniga företrädare för verksamheterna.

Upphandlingsenheten ansvarar särskilt för upphandlingar av återkommande behov av produkter eller tjänster som kan vara aktuella för hela kommunen. Upphandlingsenheten kommer att göra en bedömning av hur anskaffningen ska genomföras. Anskaffningen ska baseras på vad som är bäst för kommunen som helhet i syfte att uppnå bästa möjliga affärsvillkor.

Genom att samordna och samverka vid upphandlingar över direktupphandlingsgränsen kan Botkyrka kommun också aktivt påverka kvalitet, miljö, sociala och etiska hänsyn.

Kommunens upphandlingsenhet verkar som inköpscentral för de helägda kommunala bolagen. Bolagen ges möjlighet att anmäla sitt intresse att delta i gemensam upphandling och efter avslutad upphandling få information om avtalen.

När det är lämpligt och möjligt, ska upphandlingar samordnas med andra kommuner, myndigheter och organisationer för att tillvarata de ekonomiska fördelar som samordning och ökade inköpsvolymerna kan ge.

¹ Värdet (2022) uppgår till högst 700 000 kronor, inklusive värdet av eventuella options- och förlängningsklausuler. För sociala tjänster och andra särskilda tjänster är direktupphandlingsgränsen 7 802 550 kronor.

Vid upphandling har alla en skyldighet att delta i diskussioner om samordning även om det innebär jämkning av det egna behovet. Helhetens behov ska alltid vara det primära. Vid oenighet ska frågan om samverkan och samordning hanteras av kommunledningsgruppen.

2. Alla inköp och upphandlingar ska utföras affärsmässigt så att förtroendet för kommunen tillvaratas

Botkyrka kommuns inköp och upphandlingar ska genomföras enligt en anskaffningsprocess som är affärsmässig och professionell med hög kompetens och trovärdighet.

Alla medarbetare som utför inköp och upphandlingar inom kommunen ska ha god kännedom om gällande lagstiftning. Vidare ska medarbetarna ha kunskap om kommunens tillämpliga styrdokument. Medarbetare från verksamheten som deltar i upphandlingsarbetet ska inhämta nödvändig kunskap relaterat till den produkt eller tjänst som ska upphandlas.

Alla inköp och upphandlingar ska genomföras enligt de grundläggande EU-principerna om ickediskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande samt övriga för upphandlingsområdet och för respektive verksamhetsområde styrande lagar och författningar.

Krav som ställs i respektive upphandling ska syfta till att uppnå nämnders och verksamheters mål för verksamhetsområdet. Kraven ska också säkerställa kvalitet och pris för de varor, tjänster och entreprenader som upphandlas.

3. Alla inköp och upphandlingar ska ta tillvara de konkurrensmöjligheter som finns för aktivt bidra till att fler aktörer kan verka på marknaden.

All anskaffning ska konkurrensutsättas för att tillvarata de konkurrensmöjligheter som finns.

För att fler aktörer långsiktigt ska kunna verka på marknaden ska kommunens genomföra upphandlingar så att fler aktörer ges möjlighet att delta.

Botkyrka kommun ska sträva efter att ha en varierad leverantörsbas där såväl stora som små företag ingår. Kommunen ska aktivt informera det lokala näringslivet om hur kommunens upphandlingsprocess genomförs.

Upphandlingar ska, där det är möjligt, delas upp i mindre delar så att fler aktörer kan delta och konkurrera. Hänsyn ska tas till aktörers behov av information och framförhållning, genom exempelvis dialog och information på hemsidan om kommande upphandlingar.

4. De upphandlade ramavtalen ska alltid användas

För att underlätta inköp och effektivisera upphandlingsverksamheten tecknar Botkyrka kommunen ramavtal för varor och tjänster som köps frekvent.

Avtalstrohet mot tecknade ramavtal skapar förutsättningar för att uppnå bra affärsmässiga villkor och innebär att vår trovärdighet som kund ökar. Finns ramavtal ska dessa alltid användas.

Före inköp eller upphandling ska en kontroll göras om ramavtal finns. Vid eventuella avsteg från tecknade ramavtal ska en notering göras i fakturahanteringsystemet.

Beställningar görs i normalfallet i kommunens inköps- och fakturahanterings-system med ett godkännande av chef i förväg. Endast i undantagsfall ska köp göras direkt i butik. Alla beställningar ska göras av behöriga beställare för respektive verksamhet. Behöriga beställare ska meddelas till upphandlingsenheten och ges utbildning i kommunens rutiner och systemstöd.

5. Direktupphandlingar ska genomföras så att konkurrensen tillvaratas

Direktupphandlingsgränsen är fastställd i lagen om offentlig upphandling och värdet beräknas för hela kommunen. Ett anskaffningsbehov får inte delas upp i mindre delar i syfte att komma under gränsen för direktupphandling.

Direktupphandling får endast användas om ramavtal saknas, om avtalsvärdet understiger direktupphandlingsgränsen och i förekommande fall om synnerliga skäl föreligger. Direktupphandlingar ska genomföras så att konkurrensen tillvaratas. Ett avtal som tecknats på felaktiga grunder kallas för en otillåten direktupphandling. Ett sådant avtal kan ogiltigförklaras av domstol.

Direktupphandlingar över 100 000 kronor per anskaffningstillfälle ska genomföras digitalt i kommunens upphandlingsverktyg. I normalfallet ska då förfrågan ställas till minst tre leverantörer eller publiceras i upphandlingsverktygets annonsdatabas. Dessa direktupphandlingar får endast göras av medarbetare som har genomgått internutbildning eller av upphandlingsenheten².

Undantag till reglerna om digitala direktupphandlingar gäller:

- Brådskande situationer som inte kunnat hanteras genom bättre planering, exempelvis placeringar inom socialtjänsten.
- Begränsad konkurrens i form av situation med ensamrätt eller där kommunen har vetskap om att anbud av andra skäl inte kan lämnas av flera företag.

² För de förvaltningar som nyttjar utökad stöd för operativa inköp från upphandlingsenheten.

- Köp av konstnärliga tjänster och verk av unik karaktär som undantas lagen om offentlig upphandling.
- Köp under pågående överprövning av en genomförd upphandling om tidigare ramavtal har upphört.
- Ogiltiga eller oacceptabla anbud i en annonserad upphandling.

Avstämning ska i dessa undantagsfall göras med upphandlingsenheten innan direktupphandlingen genomförs. Avsteg ska dokumenteras och anmälas till nämnd.

Enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) har kommunen uppföljningsplikt för direktupphandlingar inom kommunen. Genom att direktupphandlingar överstigande 100 000 kr genomförs i kommunens upphandlingsverktyg dokumenteras de korrekt enligt kraven i LOU.

6. Upphandlingar ska genomföras så att Botkyrka kommuns anskaffning verkar för en hållbar samhällsutveckling

Som en naturlig del i varje upphandling ska hänsyn tas till flera olika perspektiv för att främja en hållbar utveckling.

Miljö- och klimathänsyn

Botkyrka kommun ska genom miljö- och klimatanpassad upphandling bidra till en god livsmiljö med minsta möjliga negativa miljö- och klimatpåverkan. De långsiktiga miljö- och klimatvinsterna ska prioriteras framför kortsiktiga ekonomiska vinster. Botkyrka kommun ska fungera som en pådrivande kraft. Alla upphandlingar ska därför prövas och bedömas för miljö- och klimatanpassad upphandling.

Mer långtgående miljökrav ska i första hand ställs på de varu-, tjänst- och entreprenadområden som har en stor miljö- och klimatpåverkan och/eller upphandlas i stor omfattning.

När det är relevant ska kommunen ställa krav på och prioritera miljö- och klimatanpassade varor, tjänster och entreprenader. De miljö- och klimatkrav som utformas ska vara relevanta och kopplade till föremålet för upphandlingen. De krav som ställs ska gå att verifiera och/eller kontrollera.

Icke-diskriminering

Ett särskilt avtalsvillkor avseende icke-diskriminering ska när det är relevant tillämpas vid entreprenad och tjänsteupphandlingar för att säkerställa att våra leverantörer följer antidiskrimineringslagstiftningen och värnar principen om alla människors lika värde och rätt att bli behandlade på lika villkor.

Villkoret innebär att leverantörer och eventuella underleverantörer, som denne anlitar i det aktuella avtalet, inte diskriminerar någon på grund av kön, etnicitet, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning.

Etiska hänsyn

Botkyrka kommun ska i sin upphandling, där det är relevant, ta hänsyn till FN:s barnkonventions artikel 32 som numera också är svensk lag³. Botkyrka kommun ska verka för att varor som levereras är framställda under förhållanden som är förenliga med Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta kärnkonventioner samt leva upp till det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet.

För att uppfylla ställda krav enligt ovan ska leverantörer intyga att offererade varor är framställda under förhållanden som förenliga med FN:s barnkonvention artikel 32 och ILO:s åtta kärnkonventioner.

Rättvisehandelsprodukter

Kommunen är en diplomerad Fairtrade City. Fairtrade är en produktmärkning med uttalat mål att motverka fattigdom och stärka människors inflytande och handlingskraft med syfte att skapa förändring och utveckling. Diplomeringen visar att vi gemensamt med kommunens näringsidkare engagerar oss för etisk konsumtion.

För att fortsätta vara Fairtrade City ska kommunen successivt öka andelen rättvisehandelsprodukter genom upphandlingar.

Socialt ansvarsfull upphandling

Botkyrka kommun ska när det är relevant ställa sociala krav i alla upphandlingar, som inte är direktupphandlingar.

Sociala krav kan handla om att leverantören ska skapa anställnings- och sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, men också användas för att främja jämlikhet och jämställdhet, program för social integration samt främja den sociala ekonomins utveckling.

Arbetsrättsliga villkor

Botkyrka kommun ska aktivt verka för att motverka svart arbetskraft och osunda arbetsförhållanden hos de leverantörer kommunen tecknar avtal med.

Botkyrka kommun ska när det är relevant i vissa branscher eller upphandlingsområden ställa arbetsrättsliga krav vid kontraktets genomförande efter en behövlighetsprövning. De särskilda kontraktsvillkoren som ska ställas måste stå i

³ Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

proportion till kontraktsföremålet och i övrigt uppfylla krav på transparens, likabehandling, ömsesidigt erkännande samt icke-diskriminerande.

Krav om arbetsrättsliga villkor gäller till exempel lön, semester och arbetstid med utgångspunkt från centrala kollektivavtal vid fullgörande av kontrakt och koncessioner.

Meddelarfrihet

Den grundlagsfästa yttrandefriheten, meddelarfriheten och meddelarskyddet enligt tryckfrihetsförordningen och regeringsformen ska även gälla anställda hos privata leverantörer som utför verksamhet åt Botkyrka kommun.

När det är relevant vid upphandlingar av tjänster inom vård, skola och omsorg ska kommunen ställa krav så att anställda hos leverantören omfattas av motsvarande meddelarfrihet som gäller för anställda i kommunen. Leverantören ska också tillförsäkra att allmänhetens insyn i verksamheten enligt kommunallagen. Villkor om meddelarfrihet och allmänhetens insyn kan även ställas i andra upphandlingar.

Tillgänglighet och användbarhet

För att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara delaktiga i samhället och leva ett självständigt liv är tillgänglighet och användbarhet en förutsättning. Det innebär att alla på jämlika villkor ska kunna ta del av exempelvis offentliga byggnader, utbildning, arbetsmarknad, transport, kommunikation och information.

Bristande tillgänglighet leder till diskriminering, utanförskap och ökad ohälsa. I kommunen får ingen uppleva diskriminering på grund av bristande tillgänglighet.

Alla upphandlingar där det är relevant, ska grunda sig på synsättet universell design. Med universell design som riktlinje fokuserar vi på den mänskliga mångfald som kännetecknar verkligheten.

Ekonomisk hållbarhet

Genom att ta hänsyn till varans eller tjänstens hela livscykel skapas ett långsiktigt hållbart Botkyrka som bidrar till ett resurseffektivt samhälle. Fokus ska ligga på kostnader relaterade till produkten och inte endast till priset.

Vid upphandlingar av vissa varor och fastighetsinvesteringar som medför kostnader för energianvändning, drift och underhåll ska bedömning göras om det är relevant att utvärderingen ska grundas på livscykelkostnader.

Förutom att de totala kostnaderna vid investeringar blir så låga som möjligt medför metoden i de flesta fall även lägre energianvändningen och mindre påverkan på miljön.

Innovation

För att möta framtidens utmaningar inom välfärd och tillväxt för långsiktigt hållbara lösningar ska kommunen när det är lämpligt och ändamålsenligt använda sig av innovationsvänliga upphandlingar som främjar ny teknik och nya lösningar vid upphandling av varor, tjänster och byggentreprenader.

Behov av innovationsvänlig upphandling ska i god tid anmälas till kommunens upphandlingsenhet.

7. Upphandlade avtal och leverantörer ska följas upp

Upphandlingar och avtal ska aktivt följas upp, såväl inom verksamheter som övergripande på kommunnivå. Uppföljning ska göras av ekonomiskt utfall, krav som angivits i avtalet och krav som ställts på varan, tjänsten eller entreprenaden och leverantören vid upphandlingstillfället.

Upphandlingsenheten bistår verksamheten vid behov som ombud vid reklamationer och tvister.

Upphandlingsenheten ansvarar för kontroll av att leverantörer sköter sina förpliktelser avseende skatt och sociala avgifter under hela avtalstiden. Vid direktupphandlingar över 100 000 kronor per anskaffningstillfälle ansvarar den medarbetare som handlägger direktupphandling att kontrollera att leverantören betalar skatter och sociala avgifter.

I det fall leverantörer inte uppfyller ställda krav i upphandlingen eller inte fullgör sina skyldigheter avseende skatter och sociala avgifter ska avtalet sägas upp om det är rättsligt möjligt och inte särskilda omständigheter föranleder annat.

En uppföljningsplan tas fram som klargör upphandlingsenhetens och beställarens ansvar för olika delar i avtalsuppföljning. En internkontrollplan fastställs årligen av kommunstyrelsen i samband med att avrapportering av genomförd internkontroll sker.

8. Fastställa och besluta ansvar så att inköps- och upphandlingsverksamheten bedrivs i överensstämmelse med LOU, annan lag och författning, denna policy med tillhörande tillämpningsanvisningar och riktlinjer.

Kommunfullmäktige

Fastställer och beslutar inköps- och upphandlingspolicyn.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inom ramen för sitt ansvar uppgiften att övervaka upphandlingsverksamheten i kommunen. Kommunstyrelsen beslutar och fastställer riktlinjer för inköps- och upphandlingspolicyn.

Nämnd

Nämnd ska fastställa delegations- och verkställighetsförteckning som omfattar inköps- och upphandlingsärenden för nämndens verksamhetsområde.

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen ska stödja kommunstyrelsens roll att övervaka upphandlings- och inköpsverksamheten i kommunen. Kommunledningsförvaltningen ansvarar för stödprocessen anskaffa varor och tjänster.

Kommundirektör

Kommundirektören är processägare för stödprocessen anskaffa varor och tjänster och fastställer den.

Upphandlingschef

Upphandlingschefen har på uppdrag av kommundirektören det strategiska ansvaret för upphandlings- och inköpsverksamhetens utveckling, samordning, uppföljning och kvalitetssäkring i enlighet med gällande policy och riktlinjer samt fastställd stödprocess.

Upphandlingschefen ansvarar för att upphandlings- och inköpsverksamheten i kommunen bedrivs i syfte att uppnå kommunfullmäktiges fastställda mål.

Upphandlingschefen ansvarar för att ramavtal tecknas för återkommande anskaffningsbehov i kommunen.

Förvaltningsdirektör

Förvaltningsdirektör ansvarar för att förvaltningens anskaffning av varor, tjänster och entreprenader sker enligt policy, riktlinjer samt fastställd process för inköps- och upphandlingsverksamheten.

Förvaltningsdirektör ansvarar för att fatta beslut om avsteg från inköps- och upphandlingspolicy och riktlinjer samt fastställd stödprocess för inköps- och upphandlingsverksamheten. Sådana avsteg ska rapporteras till nämnd och upphandlingsenheten på kommunledningsförvaltningen.

Förvaltningsdirektör ansvarar för att långsiktigt planera förvaltningens behov av anskaffning av varor, tjänster och entreprenader.

Verksamhetsansvarig chef

Verksamhetsansvarig chef ansvarar för att behöriga beställare och direktupphandlare har nödvändig kompetens samt följer kommunens gällande styrdokument inom området.

Verksamhetsansvarig chef ansvarar för att långsiktigt planera verksamhetens behov av anskaffning av varor, tjänster och entreprenader.

Hans Andersson Entreprenad Aktiebolag

Ombud: Advokaterna Mårten Tagaeus och
Paulina Tengroth, Magnusson Advokatbyrå AB
paulina.tengroth@magnussonlaw.com
marten.tagaeus@magnussonlaw.com

Delgivningskvitto

Överklagande av beslut om förbud att släppa ut PFAS-förorenat yt- och lakvatten från fastigheten Boda 1:7 i Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver förordnandet om att beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Länsstyrelsen ändrar det överklagade beslutet endast med avseende på den tidpunkt inom vilken förbudet träder i kraft till 6 månader efter att länsstyrelsens beslut vunnit laga kraft. Länsstyrelsen avslår överklagandet i övrigt.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade den 1 juli 2022, delegationsbeslut § 2022-372, dnr: 2022-15, att förbjuda Hans Andersson Entreprenad AB att från och med 31 mars 2023 släppa ut orenat yt- och lakvatten från verksamhetsområdet på fastigheten Boda 1:7. Förbudet gäller fram till dess att en reningsanläggning för att rena perfluorerade ämnen (PFAS) inrättats. Beslutet förenades med ett verkställighetsförordnande.

I fotnoter till beslutet anför nämnden att med ytvatten åsyftas i beslutet allt vatten som på ett eller annat sätt avrinner eller ansamlas på markytan, inklusive dagvatten. Med lakvatten åsyftas det vatten som infiltreras genom upplagda massor.

Av beslutet framgår bland annat följande.

Enligt delegation i tillståndet får tillsynsmyndigheten besluta om ytterligare villkor avseende utgående dagvatten och sedimentations-

anläggningen. Nämnden anser att kontrollen av vattenkvaliteten behöver utökas, då PFAS-förorenat yt- och lakvatten för närvarande släpps ut från verksamhetsområdet. Nämnden gör bedömningen att verksamheten behöver säkerställa att utgående yt- och lakvatten från verksamhetsområdet inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av bolagets egna provtagningar har PFAS-halten uppmätts till 1200 ng/l på utgående dagvatten från bolagets utlopp, som avrinner till Brinkbäcken. Detta överskrider Livsmedelsverkets riktvärden för när konsumenter avråds från att dricka vattnet (900 ng/l) och det generella riktvärdet för när åtgärder rekommenderas (90 ng/l). Nämnden anser vidare att hänsyn behöver tas till verksamhetens kontakt med Pålmalms dricksvattentäkt samt att Livsmedelsverket har en remiss ute med förslag till nya riktvärden för dricksvatten avseende PFAS 4 (4 ng/l) och PFAS 21 (100 ng/l). Detta måste finnas med i åtanke redan nu rörande PFAS-föroreningen som påträffats i aktuellt område.

Utifrån de provtagningar som har genomförts kan det konstateras att det finns en föroreningsproblematik avseende PFAS i området för Hans Andersson Entreprenad AB:s verksamhet. Den sannolika källan till föroreningen bedöms vara massor som har tagits emot inom Hanvedsmossen-området. Att PFAS sprids från verksamhetsområdet har varit känt sedan 2018. De åtgärder som hittills vidtagits av bolaget bedöms inte vara tillräckliga, då spridning av PFAS från verksamhetsområdet fortgår. Det är nämndens bedömning att det är av stor vikt att spridningen av PFAS från verksamhetsområdet snarast upphör för att minska risken för påverkan på skyddsobjekt och skyddsvärda intressen såsom allmän och enskild dricksvattenförsörjning, i väntan på att verksamheten inrättar en lämplig reningsanläggning för rening av det utgående vattnet.

Bolagets verksamhet ligger på sand- och grusförekomsten Pålalmalm, som är en grundvattenförekomst enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:600), för vilken miljö kvalitetsnormer gäller. Den kemiska statusen i förvaltningscykel 3 är klassificerad som otillfredsställande på grund av PFAS. Grundvattenförekomsten Pålalmalm är också identifierad i enlighet med artikel 7 i vattendirektivet (2000/60/EG) eftersom vattenförekomsten används för uttag av vatten i en sådan omfattning som anges i direktivet. Uttaget görs av Haninge kommun för allmän vattenförsörjning. I närområdet till bolagets verksamhetsområde finns dessutom flera bostadsfastigheter med enskild dricksvattenförsörjning.

Pålmalms grundvattenförekomst står, enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS), i kontakt med ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön, som är identifierad enligt artikel 7 i vattendirektivet. Den kemiska statusen i Lilla Skogssjön är enligt VISS god, borträknat de överallt överskridande prioriterade ämnena kvicksilver och PBDE.

Vatten från bolagets verksamhetsområde avleds som ytvatten till dike som nedström övergår i Brinkbäcken. Brinkbäcken är angiven som en preliminär vattenförekomst i VISS, där miljö kvalitetsnormer ännu inte finns uppsatta. I Brinkbäcken finns ett Natura 2000-område, inrättat med syfte att bidra till att upprätta en gynnsam bevarandestatus för den i området utpekade arten stensimpa. Ett av de uppsatta bevarandemålen i bevarandeplanen för Natura 2000-området är att vattenkvaliteten i Brinkbäcken bör vara fortsatt god för att bibehålla en livskraftig stam.

Eftersom den kemiska grundvattenstatusen i grundvattenförekomsten Pålamalm inte uppnår miljö kvalitetsnormen, som är god kemisk grundvattenstatus, så finns ett behov av åtgärder för att miljö kvalitetsnormen ska kunna uppnås. Vad gäller ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön så får inte den kemiska statusen försämrats genom spridning av PFAS. Med tanke på att grundvattenförekomsten Pålamalm används för uttag av vatten för allmän vattenförsörjning, att grundvatten används för enskild dricksvattenförsörjning i närområdet, samt med tanke på vad som har beskrivits gällande Brinkbäcken ovan, anser nämnden därför att det är motiverat att utsläppet av PFAS-förorenat yt- och lakvatten förbjuds att släppas ut från Hans Andersson Entreprenad AB:s verksamhetsområde tills en reningsanläggning inrättats.

Att grannverksamhetens, Hummeltorp Sverige AB, vatten eventuellt tillrinner och förorenar Hans Andersson Entreprenad AB:s vatten påverkar inte nämndens bedömning. Nämnden anser att bolaget inte ska låta spridningen av PFAS ut från sin fastighet pågå utan åtgärd endast för att de har en misstanke om att förorenings ursprung inte är inom den egna fastigheten. Identifierad spridning ska behandlas oavsett. Det är verksamhetsutövaren som har bevisbördan att styrka att deras föroreningsbidrag är mindre eller inte existerande. Båda verksamheterna har ett solidariskt ansvar att genomföra och bekosta de avhjälpande åtgärder som krävs då föroreningarna har påträffats inom båda verksamheterna på Hanvedsmossen. Ansvar för till exempel kostnader kopplade till åtgärderna får utredas när föroreningskällan/-källorna är känd/-a.

Nämnden bedömer utifrån risken att yt- och lakvattnet från upplagda schaktmassor inom verksamhetsområdet kan förorena Pålamalms grundvattentäkt och vad som beskrivits ovan att det är motiverat att beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Hans Andersson Entreprenad Aktieföretag (bolaget) har överklagat beslutet och yrkar att det ska upphävas. Till stöd för sitt överklagande har bolaget hänvisat till två utredningar genomförda av Svensk Ekologi-konsult AB och Enrecon AB samt i huvudsak anfört följande.

Som grund för yrkandet anförs i första hand att bolaget inte är att betrakta som verksamhetsutövare i förhållande till aktuella utsläpp. Den verksamhet som bolaget bedriver har inte bidragit till föroreningarna, 10

kap 2 § miljöbalken är således inte tillämplig, och beslutet är således felaktigt.

I andra hand, för de fall länsstyrelsen anser att bolaget bidragit till föroreningarna, har bolagets verksamhet endast i ytterst begränsad utsträckning bidragit till föroreningarna. Bolaget påverkar enbart genom att förorenat vatten passerar genom fastigheten från grannfastigheten, och något ansvar ska därför enligt 10 kap 4 § miljöbalken inte åläggas bolaget.

Länsstyrelsen i Stockholm genomförde 2018 provtagningar på ytvattnet på och omkring bolagets verksamhetsområde. Motsvarande provtagningar genomfördes på ett intilliggande verksamhetsområde tillhörande Hummeltorp Sverige AB (Hummeltorp). Provtagningarna visade på förhöjda halter av PFAS i ytvattnet i området. Härefter har ytterligare provtagningar vidtagits av bolaget, vilka även de har visat på förekomst av PFAS i såväl yt- som mark- och grundvatten. Bolaget har härefter, i samråd med nämnden, vidtagit ett flertal undersökningar för att identifiera källor till de förhöjda halterna av PFAS. Det har konstaterats fortsatt förhöjda halter av PFAS, framförallt i den del av bolagets verksamhetsområde som angränsar till Hummel- torps verksamhetsområde.

Bolaget har därefter, den 24 maj 2022, i yttrande till nämnden anfört bl.a. följande.

1. Den PFAS-förening i yt- och lakvatten som observerats inom verksamheten har, åtminstone till stor del, sitt ursprung i den uppströms liggande verksamheten på Hummeltorp 1:4.
2. Nationellt pågår forskning kring olika typer av reningslösningar för PFAS i vatten, kunskapsläget är i dagsläget otillräckligt för att kunna urskilja en särskilt lämplig metod.
3. Bolaget har utfört ett flertal pilotförsök för att försöka hitta en lämplig lösning. Utförda försök i labb- och pilotskala har inte gett tillräckligt bra resultat som underlag till en reningsanläggning i full skala.
4. Verksamheten bedömer det inte som rimligt att investera i akuta, dyra och komplicerade lösningar för att rena ett förorenat vatten med sitt ursprung i en annan verksamhet.

Bolaget har genom svensk Ekologikonsult AB vidtagit noggranna undersökningar av bolagets verksamhetsområde med avseende på PFAS. Slutsatserna av undersökningarna har sammanställts i en rapport daterad den 8 september 2022 ("SEAB-rapporten"). Bolaget har härefter även anlitat Enrecon AB för ytterligare bedömning av förhållandena på verksamhetsområdet och orsaken till de förhöjda PFAS-halterna utifrån

utförda provtagningar, rapport daterad den 9 september 2022 ("Enrecon-rapporten").

SEAB-rapporten innehåller bl.a. en sammanställning av resultat och analys av provtagningar vidtagna på bolagets verksamhetsområde avseende förekomsten av PFAS. Provtagningarna som berörs i rapporten avser ytvatten, grundvatten samt en enskild provtagning av lakvatten från massor tillhörande Hummeltorps verksamhet.

Av SEAB-rapporten går det att konstatera att de högsta halterna av PFAS genomgående är koncentrerade till verksamhetsgränsen mot Hummeltorps verksamhetsområde, varefter halterna minskar allteftersom vattnet späds ut på bolagets verksamhetsområde. Det framgår vidare att utsläppen med största sannolikhet inte härrör från en punktkälla, samt att flödesriktning för såväl yt- som grundvatten visats vara från norr mot söder/sydväst. Detta innebär att vatten längs verksamhetsområdena flödar från Hummeltorp 1:4 in på Boda 1:7, och kan inte ha omvänd flödesriktning. I sin tur innebär detta att den enda rimliga förklaringen till förekommande halter av PFAS längsmed fastighetsgränsen är att dessa har sitt ursprung på Hummeltorp 1:4.

Enrecon har på uppdrag av bolaget granskat och uttalat sig kring de utredningar som utförts på och kring verksamhetsområdet med utgångspunkt i förekomsten av förhöjda halter av PFAS. Enrecon-rapporten grundar sig på de undersökningar som har vidtagits av Svensk Ekologikonsult AB samt hydrologiska undersökningar baserade på utkast till Hydrologisk utredning Hanvedsmossen (AFRY, 2022-07-15).

Det kan konstateras att även Enrecon-rapporten bekräftar att de högsta halterna av PFAS i ytvatten inom bolagets verksamhetsområde har uppmätts längs gränsen mot Hummeltorps torvindustri i norr, varefter halterna är succesivt avtagande nedströms i bolagets verksamhetsområde. Härtill instämmer Enrecon i att grundvattenströmningen går från norr mot sydväst, samt att avrinning av ytvatten sker från Hummeltorps verksamhetsområde in på bolagets verksamhetsområde. Enrecon framhåller vidare att det även är rimligt att anta anledningen till att förhöjda halter av PFAS uppmätts 2019 i punkten Y4, dvs södra delen av bolagets verksamhetsområde, är att vatten från norra delarna av området använts för dammbekämpning/bevattning över de södra delarna och att halterna succesivt gått ner i detta område efter det att bolaget slutat nyttja vatten från området intill Hummeltorp för bevattning.

Av Enrecon-rapporten kan slutsatsen dras att hittills genomförda utredningar indikerar tydligt att källområdet till föroreningarna primärt ligger norr om fastigheten Boda 1:7, dvs. norr om bolagets verksamhetsområde och att ytterligare utredningar och åtgärder framförallt bör inriktas mot fastigheten norr om Boda 1:7.

De undersökningar som genomförts inom bolagets verksamhetsområde visar att utsläppen av PFAS med allra största sannolikhet härstammar från Hummeltorps verksamhetsområde. En förutsättning för att en verksamhetsutövare ska kunna åläggas förbud, eller annan åtgärd från tillsynsmyndighet är enligt 10 kap 2 § miljöbalken att en verksamhet bedrivs och därigenom bidrar till en föroreningsskada. Eftersom utsläppen inte härstammar från bolagets verksamhet kan bolaget inte anses ha bidragit till föroreningarna och det är härav felaktigt att ålägga bolaget med ett förbud mot att släppa ut vatten från verksamhetsområdet.

Även för det fall länsstyrelsen skulle komma fram till att bolaget är att ses som verksamhetsutövare i miljöbalkens mening och att bolaget bidrar till de förhöjda utsläppsvärdena av PFAS genom att vattnet passerar bolagets verksamhetsområde så är bolagets bidrag till utsläppen, dvs. att vatten rinner genom bolagets fastighet, så marginellt att det inte är proportionerligt att ålägga bolaget med ett förbud mot att släppa ut vatten från fastigheten.

Det finns härtill, mot bakgrund av att utsläppen härrör från Hummeltorps verksamhet, inte heller några egentliga möjligheter för bolaget att undanröja risken för att förorenat vatten sprids i området. Enligt miljörättsliga principer är det förorenaren som ska stå för kostnader som följer av utsläpp eller liknande miljöskador. Det är således inte korrekt att ålägga bolaget ett förbud när bolaget inte har någon rättslig eller faktisk möjlighet att undanröja utsläppen.

Sammantaget kan konstateras att nämndens beslut att förbjuda bolaget från att släppa ut förorenat vatten från verksamhetsområdet är felaktigt och saknar rättsligt stöd. Beslutet ska därför upphävas.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen har genom delbeslut den 21 september 2022, efter yrkande från bolaget, beslutat att verkställighetsförordnandet tills vidare inte ska gälla (inhibition av verkställighetsförordnandet). Länsstyrelsen avgör genom detta beslut ärendet slutligt.

Hans Andersson Entreprenad AB fick den 26 juni 2014 tillstånd till anläggning för mellanlagring, återvinning och behandling av annat avfall än farligt avfall för anläggningsändamål på fastigheterna Boda 1:3 och Lövtorp 1:2 i Botkyrka respektive Nynäshamns kommun. Tillståndet gäller till den 1 januari 2029 och omfattar bl.a. återvinning och mekanisk bearbetning av maximalt 160 000 ton inerta schaktmassor inklusive asfalt och betong samt entreprenadberg och tillverkning av högst 100 000 ton jord per år.

I nu överklagat beslut har nämnden förbjudit Hans Andersson Entreprenad AB att från och med 31 mars 2023 släppa ut orenat yt- och lakvatten från verksamhetsområdet på fastigheten Boda 1:7. Förbudet gäller fram till dess att en reningsanläggning för att rena perfluorerade ämnen (PFAS) inrättats.

Frågan om PFAS-föreningarna på det aktuella området har tidigare prövats av domstol dels i samband med att nämnden förelagt bolaget att genomföra en miljöteknisk undersökning och undersöka spridning av PFAS från verksamhetsområdet. Varvid domstolen konstaterat att det var ostridigt att det förekommer PFAS-föreningar i området och att intresset av att komma tillrätta med de allvarliga hälsorisker som förekomst av PFAS-föreningar i dricksvatten kan innebära är mycket starkt (se Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätts avgörande den 9 september 2021 i mål nr M 5210-21).

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har även den 14 januari 2022 i mål nr M 9448-20 överprövat och upphävt Miljöprövningsdelegationens beslut den 9 december 2020 att utöka verksamheten. Domstolen motiverade upphävande i huvudsak enligt följande.

Mot bakgrund av de konstaterade PFAS-föreningarna i området och risken för förorening av grundvatten bedöms lokaliseringen för den sökta verksamheten, som innebär en väsentlig utökning av den pågående verksamheten, inte som lämplig. Den fortsatta och utökade verksamheten kan därmed inte anses tillåtlig utifrån lokaliseringskravet.

I ärendet är det således ostridigt att det förekommer PFAS-föreningar i det aktuella området och att det är viktigt att skydda de kringliggande recipienterna.

Bolaget har invänt att det inte är att betrakta som verksamhetsutövare i förhållande till aktuella utsläpp. De anför vidare att då den verksamhet som bolaget bedriver inte har bidragit till föroreningarna är 10 kap. 2 § miljöbalken inte tillämplig.

Inledningsvis kan konstateras att länsstyrelsen finner att nämnden framför allt grundat sitt beslut på hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitlet.

Av miljöbalkens hänsynsregler följer att det är den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som har att utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (se 2 kap. 3 § miljöbalken).

Verksamhetsutövaren är således ansvarig för hantering och rening av det yt- och lakvatten som kommer från det område där denne bedriver verksamhet. Det är också verksamhetsutövaren som enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska ha den kunskap som behövs om verksamheten och dess miljöpåverkan.

Bolaget har invänt att den PFAS-förening i yt- och lakvatten som observerats inom verksamheten har, åtminstone till stor del, sitt ursprung i den uppströms liggande verksamheten på Hummeltorp 1:4 och att förhöjda halter av PFAS framförallt konstaterats i den del av bolagets verksamhetsområde som angränsar till Hummeltorps verksamhetsområde. Bolagets påverkan består enbart i att förorenat vatten passerar genom fastigheten från grannfastigheten, och något ansvar ska därför enligt 10 kap 4 § miljöbalken inte åläggas bolaget.

Länsstyrelsen gör följande bedömning. Det är Hans Andersson Entreprenad AB som är skyldiga att visa att de allmänna hänsynsreglernas krav iakttas- eller har iakttagits (se 2 kap. 1 § miljöbalken). De provtagningar som bolaget har genomfört visar visserligen på höga halter längs med gränsen till grannverksamheten, Hummeltorp Sverige AB. Provtagningarna visar dock även på förhöjda halter på andra delar av verksamhetsområdet. Länsstyrelsen finner därmed inte att bolaget visat att deras verksamhet inte bidrar till den pågående utsläppet av PFAS. Därtill är bolaget som fastighetsägare ansvariga för utsläpp av orenat yt- och lakvatten från fastigheten. Att grannverksamhetens vatten eventuellt tillrinner och förorenar bolagets vatten fråntar inte bolaget ansvaret att rena utgående vatten från sin fastighet.

Tilläggas kan att nämnden även fattat ett beslut om förbud att släppa ut PFAS-förorenat yt- och lakvatten från grannverksamhetens fastighet. Beslutet har överklagats till länsstyrelsen som den 26 januari 2023 beslutat att avslå överklagandet (ärendebeteckning 505-39474-22).

Hans Andersson Entreprenad AB har vidare invänt att det för närvarande inte finns någon lämplig reningsmetod. De anser inte att det är rimligt att investera i akuta, dyra och komplicerade lösningar för att rena ett förorenat vatten med sitt ursprung i en annan verksamhet.

Av miljöförvaltningens inspektionsrapport framgår bland annat att bolaget har haft ett pågående projekt som pågått under ungefär ett år där olika reningsanläggningar testats i pilot- eller labbskala. Försök har genomförts med kolfilter, omvänd osmos och flockningsmedel. Försöken har visat på god rening av PFAS, men effekten av reningen minskar snabbt då humus och andra partiklar sätter igen filter.

Vid bedömningen av vilka krav som kan anses skäligen att ställa på en verksamhetsutövare med hänsyn till utsläpp av PFAS bör hänsyn tas till de platspecifika förhållandena i varje enskilt fall. Det är således viktigt att undersöka och beskriva recipientens sårbarhet för utsläpp, till exempel känslighet, skyddsvärde, utspädningseffekter samt flödes- och andra säsongsvariationer. Resultatet av undersökningarna bör utgöra grunden för vilka krav som ska ställas på det vatten som släpps ut. Om vattendraget är mycket känsligt kan högre krav behöva ställas. Det finns ingen vägledning att falla tillbaka på för att bedöma hur stor mängd förorening som ska anses vara acceptabel för en specifik recipient. Eftersom flera PFAS är persistenta och bioackumulerbara finns det dock skäl att vara försiktig i sina bedömningar (se Naturvårdsverkets ”Vägledning om att riskbedöma och åtgärda PFAS-föroreningar inom förorenade områden”, rapport 6871).

Länsstyrelsen finner att i och med att PFAS från verksamhetsområdet i aktuellt ärende riskerar att påverka skyddsobjekt och skyddsvärda intressen såsom allmän och enskild dricksvattenförsörjning är det mycket angeläget att yt- och lakvatten från verksamhetsområdet renas avseende PFAS innan utsläpp från verksamhetsområdet till recipienten sker. Länsstyrelsen anser därmed att nämnden haft fog för sitt beslut att förbjuda utsläpp PFAS-förorenat yt- och lakvatten från fastigheten.

Verkställighetsförordnandet

Nämnden har beslutat att beslutet gäller omedelbart med stöd av 26 kap. 26 § miljöbalken.

I specialmotiveringen i förarbetena till miljöbalken (se prop. 1997/98:45, del 2 s. 285) anges att verkställighetsförordnande i första hand bör förbehållas ärenden där skyndsamma åtgärder krävs för att förhindra skador eller olägenheter, eller om villkor i tillståndsbeslut eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken inte har iakttagits. Det framgår vidare att beslut som meddelas med anledning av åsidosättande av de allmänna hänsynsreglerna bör gälla först sedan de vunnit laga kraft. Som skäl till att verkställighetsförordnande inte bör användas som huvudregel i dessa fall, anges att det inte direkt av de allmänna hänsynsreglerna framgår vilka åtgärder som ska vidtas eller som inte får vidtas, utan skälighetsbedömningar måste göras vid tillämpningen av dessa regler.

Länsstyrelsen delar nämndens bedömning att det är angeläget att utsläpp av PFAS-förorenat vatten upphör snarast. Nämnden har dock i sitt beslut angett att förbudet träder i kraft den 31 mars 2023, dvs. 9 månader efter

beslutsdatum. Det innebär att förordnandet om att beslutet ska gälla omedelbart inte haft någon egentlig funktion. Länsstyrelsen bedömer att det i aktuellt ärende saknas skäl att frångå huvudregeln om laga kraft.

Länsstyrelsen upphäver således förordnandet om att beslutet ska gälla omedelbart.

Sammanfattningsvis

Länsstyrelsen bedömer att förbudet är miljömässigt motiverade och att de inte kan anses mer ingripande än vad som behövs. Vad Hans Andersson Entreprenad AB har anfört i sitt överklagande medför ingen annan bedömning.

Den tid som nämnden lämnat för åtgärdande enligt föreläggandet har snart passerats. Länsstyrelsen bedömer att en tid om 6 månader från att länsstyrelsens beslut vunnit laga kraft utgör skälig tid.

Länsstyrelsen upphäver förordnandet om att beslutet ska gälla omedelbart. I övrigt avslås överklagandet.

Bestämmelser som beslutet grundas på

De bestämmelser i miljöbalken som utgör grunden för ansvaret för utredning, efterbehandling och utförande av skyddsåtgärder och vidtagande av försiktighetsmått återfinns huvudsakligen i 2, 9, 10 och 26 kap. miljöbalken.

I 2 kap. miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna. Dessa regler gäller för all verksamhet och alla åtgärder av betydelse för att miljöbalkens mål ska uppnås. Därför ska de allmänna hänsynsreglerna iakttas av var och en så snart det kan befaras att skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

I 9 kap. miljöbalken finns bestämmelser om miljöfarlig verksamhet. Som sådan definieras all användning av mark, byggnader eller anläggningar som innebär utsläpp till mark, luft eller vatten eller annan olägenhet för människors hälsa eller miljön. Genom rättspraxis har även förvaring av exempelvis avfall och kemikalier kommit att anses som pågående miljöfarlig verksamhet.

I 10 kap. miljöbalken finns bestämmelser som reglerar verksamhetsutövers och fastighetsägares ansvar för utredning och efterbehandling när verksamheter har orsakat en förorening. För att kunna ställa krav på undersökningar och efterbehandling enligt detta kapitel krävs att ett område är konstaterat förorenat.

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken är det den som driver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd som ska visa att hänsynsreglerna följs.

Enligt 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Av andra stycket framgår att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken föreskrivs bl.a. att kraven i 2–6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av 2 kap. 8 § miljöbalken följer att alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kap. I den mån det föreskrivs i denna balk kan i stället skyldighet att ersätta skadan eller olägenheten uppkomma.

Av 9 kap. 1 § 2 p miljöbalken framgår att med miljöfarlig verksamhet avses användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten.

Enligt 10 kap. 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreringskada ansvarig för avhjälpande som ska ske enligt bestämmelserna i detta kapitel.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 10 00 eller via e-post stockholm@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 39615-2022 i ämnesraden för e-post.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av jurist Linda Bellucci Feijen. I den slutliga handläggningen har också Linda Boxell, miljöhandläggare medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun,
miljo@botkyrka.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 39615-2022.

Sändlista – se sida 18

Överklagande av beslut om förbud mot att släppa ut PFAS-förorenat yt- och lakvatten från fastigheten Hummeltorp 1:4 i Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver förordnandet om att det överklagade beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas (verkställighetsförordnandet).

Länsstyrelsen ändrar det överklagade beslutet så att förbudstidpunkten blir sex (6) månader efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

Länsstyrelsens avslår Hummeltorp Sverige ABs överklagandet i övrigt.

Beskrivning av ärendet

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade den 2 juli 2014, 5511-12659-2012, att med stöd av 9 kap. miljöbalken lämna Hummeltorps Torvindustri AB, 556203-5914, tillstånd till anläggning för mellanlagring, återvinning och behandling av annat avfall än farligt avfall för anläggningsändamål samt tillstånd till bearbetning av mer än 2 500 ton animalisk biprodukt per år vid bolagets anläggning på fastigheten Hummeltorp 1:4 i Botkyrka kommun.

Tillståndet gäller för

- att årligen ta emot och genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna maximalt 290 000 ton rena inerta schaktmassor inklusive asfalt och betong samt entreprenadberg,
- att mellanlagra införda schaktmassor under längst tre år innan det behandlas och återvinns,
- att samtidig mellanlagring av obehandlade schaktmassor maximalt får uppgå till 150 000 m³ per enskilt tillfälle,
- att samtidig mellanlagring av återvunnet material maximalt får uppgå till 150 000 m³ per enskilt tillfälle,
- att årligen ta emot och flisa högst 6 000 m³ stubbar och trärester, samt

- att årligen ta emot högst 10 000 ton hästgödsel per år för tillverkning av högst 50 000 ton matjord per år.

Tillståndet för mellanlagring, behandling och återvinning gäller till och med den 1 januari 2029.

Miljöprövningsdelegationen lämnade även tillstånd för efterbehandling av tidigare avslutad täkt

- med ett maximalt upplag av 1 250 000 m³ massor för efterbehandling inklusive redan befintliga massor och
- med uppläggning av massor för efterbehandling av avslutad täkt av högst 10 000 ton rena inerta schaktmassor per år under efterbehandlingstiden.

Tillståndet för efterbehandling av tidigare avslutad täkt gäller till och med den 30 juni 2018.

Tillstånden förenades med ett flertal villkor, däribland

18. Utgående dagvatten från verksamheten ska avledas till en sedimentationsdamm med oljeavskiljare innan det leds till befintligt dikessystem. Vattnets kvalitet ska kontrolleras innan det leds ut ur sedimentationsanläggningen. Kontroll av vattenkvalitet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. (Se delegation).

Miljöprövningsdelegationen beslutade att med stöd av 19 kap. 5 § och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende bl.a. utgående dagvatten och sedimentationsanläggningen (villkor 18).

Bakgrund till det nu aktuella- och överklagade beslutet

I beslutsprotokollet för det i förevarande ärende överklagade beslutet, anges följande bakgrund.

År 2018 genomförde Länsstyrelsen i Stockholms län provtagningar av ytvattnet på och omkring verksamheterna på Hanvedsmossen som visade på förekomst av höga halter PFAS i ytvattnet i området. Provtagning har därefter genomförts av Hummeltorp Sverige AB inom det egna verksamhetsområdet. Även dessa analysresultat visar på förekomst av PFAS i både mark, yt- och grundvatten. I både yt- och grundvatten visar en övervägande majoritet av analysresultaten från denna utredning på halter över det generella riktvärdet på 90 ng/l.

Utloppet för Hummeltorp Sverige ABs verksamhetsvatten avleds från verksamhetsområdet på fastighet Hummeltorp 1:4 till

ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön i norr. I detta utlopp har PFAS-halter upp till 370 ng/l mätts upp.

Den 6 maj 2022 kommunicerades ett förslag till beslut med Hummeltorp Sverige AB. Den 15 juni 2022 inkom bolaget med synpunkter, vilka i huvudsak var följande:

- Hummeltorp Sverige AB ställer sig positiva till att utreda och redovisa förslag på rening av utgående uppsamlat vatten på sitt verksamhetsområde, men en kravställning för en reningslösning måste formuleras så att:
 - o Vald reningslösning fullt ut ska kunna harmonisera med den framtida hanteringen av dag- och lakvatten från verksamheten.
 - o Satta mål för eftersträvd reningseffekt tydligt definieras och avvägs på ett rimligt sätt i förhållande till kostnader för installation och drift.
 - o Att flödes- och reningskapaciteten för vald reningslösning är anpassningsbar varefter behoven förändras.
- Ett eventuellt föreläggande om redovisning av åtgärdsförslag för rening av utgående dag- och lakvatten, måste åtföljas av att rimlig tid avsätts till förfogande för utredningen. Bolaget anser dock att det bästa skulle vara om detta kan ske under en provotid i nytt beviljat tillstånd. Hummeltorp Sverige AB har inlämnat tillståndsansökan för sin verksamhet till mark- och miljödomstolen.
- Kravet om en utredning och redovisning av åtgärdsalternativ adresserar inte själva grundproblemet, att kontaminerat (av PFAS) grundvatten från omgivningarna tar sig till- och igenom Hummeltorps fastighet och ut i det utfallsdike som leder vattnet mot Lilla Skogssjön.

Det överklagade beslutet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun, förk. miljönämnden, beslutade genom delegation den 1 juli 2022, § 2022-371, följande:

Miljönämnden beslutar att förbjuda Hummeltorp Sverige AB, 556203-5914, att från och med den 31 mars 2023 släppa ut orenat yt¹- och lakvatten² från verksamhetsområdet på fastigheten Hummeltorp 1:4. Förbudet gäller fram till dess att en reningsanläggning för att rena perfluorerade ämnen (PFAS) inrättats.

Beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas.

¹Med ytvatten åsyftas i beslutet allt vatten som på ett eller annat sätt avrinner eller ansamlas på markytan, inklusive dagvatten.

²Med lakvatten åsyftas i beslutet det vatten som infiltreras genom upplagda massor.

Miljönämnden fattade beslutet med stöd av 2 kap. 2, 3, 7 och 8 §§, 9 kap. 1 och 2 §§, 10 kap. 2, 4 och 6 §§ och 26 kap. 9, 19 och 26 §§ miljöbalken samt med stöd av villkor 18 i gällande tillstånd, daterat 2014-07-01, beteckning 5511-12659-2012.

Miljönämnden motiverade beslutet med följande skäl.

Enligt delegation i tillståndet får tillsynsmyndigheten besluta om ytterligare villkor avseende utgående dagvatten och sedimentationsanläggningen. Miljönämnden anser att kontrollen av vattenkvaliteten behöver utökas, då PFAS-förorenat yt- och lakvatten för närvarande släpps ut från verksamhetsområdet. Det bedöms att verksamheten behöver säkerställa att utgående yt- och lakvatten från verksamhetsområdet inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av bolagets egna provtagningar under år 2021 har PFAS-halterna i utloppet från verksamhetsområdet mätts upp till 110 ng/l och i tidigare provtagningar genomförda av bl.a. Länsstyrelsen har halterna PFAS mätts upp till mellan 210-370 ng/l. Detta överstiger Livsmedelsverkets riktvärde på 90 ng/l. Miljönämnden anser vidare att hänsyn behöver tas till verksamhetens kontakt med Pålmalms dricksvattentäkt samt att Livsmedelsverket har en remiss ute med förslag till nya riktvärden för dricksvatten avseende PFAS 4 (4 ng/l) och PFAS 21 (100 ng/l). Detta måste finnas med i åtanke redan nu rörande PFAS-föroreningen som påträffats i aktuellt område.

Utifrån de provtagningar som har genomförts kan det konstateras att det finns en föroreningsproblematik avseende PFAS i området för Hummeltorp Sverige AB:s verksamhet. Den sannolika källan till föroreningen bedöms vara massor som har tagits emot inom Hanvedsmossen-området. Att PFAS sprids från verksamhetsområdet har varit känt sedan 2018. De åtgärder som hittills vidtagits av bolaget bedöms inte vara tillräckliga, då spridning av PFAS från verksamhetsområdet fortgår. Det bedöms vara av stor vikt att spridningen av PFAS från verksamhetsområdet snarast upphör för att minska risken för påverkan på skyddsobjekt och skyddsvärda intressen såsom allmän och enskild dricksvattenförsörjning, i väntan på att verksamheten inrättar en lämplig reningsanläggning för rening av det utgående verksamhetsvattnet.

Bolagets verksamhet ligger på sand- och grusförekomsten Pålalm, som är en grundvattenförekomst enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:600), för vilken miljö kvalitetsnormer gäller. Den kemiska statusen i förvaltningscykel 3 är klassificerad som otillfredsställande på grund av PFAS. Grundvattenförekomsten Pålalm är också identifierad i enlighet med artikel 7 i vattendirektivet (2000/60/EG) eftersom

vattenförekomsten används för uttag av vatten i en sådan omfattning som anges i direktivet. Uttaget görs av Haninge kommun för allmän vattenförsörjning. I närområdet till bolagets verksamhetsområde finns dessutom flera bostadsfastigheter med enskild dricksvattenförsörjning. Pålamalms grundvattenförekomst står, enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS), i kontakt med ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön, som också är identifierad enligt artikel 7 i vattendirektivet. Den kemiska statusen i Lilla Skogssjön är enligt VISS god, borträknat de överallt överskridande prioriterade ämnena kvicksilver och PBDE. Utöver kontakten mellan grundvatten och ytvatten, avrinner bolagets dagvattenutlopp till Lilla Skogssjön och det har i detta vatten uppmätts förhöjda halter PFAS vid ett flertal tillfällen sedan 2018.

Haninge kommun har tillstånd från mark- och miljödomstolen att anlägga uttagsbrunnar vid näset mellan Lilla och Stora Skogssjön och ta ut vatten från dessa. Det vatten som tas ut ur brunnarna kommer till en del att vara vatten från sjöarna, som har genomgått så kallad inducerad infiltration till grundvattnet.

Eftersom den kemiska grundvattenstatusen i grundvattenförekomsten inte följer miljökvalitetsnormen, som är god kemisk grundvattenstatus, så finns ett behov av åtgärder för att miljökvalitetsnormen ska kunna följas. Vad gäller ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön så får inte den kemiska statusen försämrats genom spridning av PFAS. Med hänsyn till att grundvattenförekomsten används för uttag för allmän vattenförsörjning, samt att grundvatten används för enskild dricksvattenförsörjning i närområdet, anser nämnden därför att det är motiverat att utsläppet av PFAS-förorenat yt- och lakvatten förbjuds från Hummeltorp Sverige AB:s verksamhetsområde tills en reningsanläggning inrättats.

Att grannverksamhetens, Hans Andersson Entreprenad AB, eller andra fastigheters vatten eventuellt tillrinner och förorenar Hummeltorp Sverige AB:s vatten påverkar inte bedömningen. Det anses att bolaget inte ska låta spridningen av PFAS ut från sin fastighet pågå utan åtgärd endast för att de har en misstanke om att föroreningens ursprung inte är inom den egna fastigheten. Identifierad spridning ska behandlas oavsett. Det är verksamhetsutövaren som har bevisbördan att styrka att deras föroreningsbidrag är mindre eller inte existerande. Båda verksamheterna har ett solidariskt ansvar att genomföra och bekosta de avhjälpande åtgärder som krävs då föroreningarna har påträffats inom båda verksamheterna på Hanvedsmossen. Ansvar för t.ex. kostnader kopplade till åtgärderna får utredas när föroreningskällan/-källorna är känd/-a.

Utifrån risken att yt- och lakvattnet från upplagda schaktmassor inom verksamhetsområdet kan förorena Pålamalms grundvattentäkt och vad som beskrivits ovan bedöms att det är motiverat att beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Överklagandet

Hummeltorp Sverige AB har överklagat beslutet och yrkat

1. att Länsstyrelsen ska upphäva det överklagade beslutet
2. att Länsstyrelsen ska besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas.

Följande har angivits som skäl till att beslutet ska upphävas.

Miljönämnden förelade Hummeltorp Sverige AB att utföra en utredning avseende PFAS-situationen på bolagets verksamhetsområde hösten 2020. Hummeltorp Sverige AB genomförde utredningen vilken utmynnande i en rapport som den 23 september 2021 gavs in till miljöenheten vid Botkyrka kommun. Av rapporten från utredningen framgår tydligt att det utifrån den provtagning och analyser av marken som gjorts inte finns något som tyder på att det finns några föroreningar i mark som orsakat de högre halterna i grundvattnet. Det är således inte Hummeltorp Sverige AB som orsakar eller har orsakat de högre halterna av PFAS i grundvattnet. Yt- och lakvatten provtas även numera regelmässigt med avseende på halter av PFAS-11 i sedimentationsdammen.

Trots ovan har miljönämnden beslutat att förbjuda Hummeltorp Sverige AB att släppa ut PFAS-förorenat yt- och lakvatten från verksamhetsområdet. Förbudet gäller från och med den 31 mars 2023 fram till dess att en reningsanläggning för att rena PFAS inrättas.

Enligt villkor 18 i gällande tillstånd ska verksamheten inneha ett reningssystem för utgående vatten (en sedimentationsdamm med oljeavskiljare) innan det leds till befintligt dikessystem. I tillståndet anges att det till skydd mot ytterligare försämring av recipientens ytvattenstatus ska vattnets kvalitet kontrolleras innan det leds ut ur sedimentationsanläggningen. Kontroll av vattenkvaliteten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Sedan början av år 2022 provtar Hummeltorp Sverige AB även PFAS-11 i samband med den rutinmässiga provtagningen av utgående vatten. Då kontinuerlig övervakning och provtagning av utgående ytvatten pågår finns ett tillförlitligt och ständigt växande dataunderlag tillgängligt att jämföra uppmätta halter mot. Följaktligen finns det i dagsläget en långtgående kontroll av utgående vatten.

Det bör återigen understrykas att det inte är klarlagt att Hummeltorp Sverige ABs verksamhet innebär utsläpp av PFAS. Som ovan nämnts har en miljöteknisk utredning avseende PFAS genomförts inom verksamhetsområdet. Utredningen visar, utifrån den provtagning som skett, att det på fastigheten Hummeltorp 1:4 inte finns någon PFAS-förorening som kan ha en betydande påverkan på omgivningen och

markproverna korrelerar inte med grundvattenproverna då det är lägre halter i mark än i vatten. Av utredningen framgår tydligt att det inte är markföroreningar från Hummeltorp Sverige AB som orsakar eller har orsakat de högre halterna av PFAS i grundvattnet. Rapporten antyder i stället att föroreningen härstammar någon annanstans ifrån. Det kan således konstateras att det inte föreligger någon överhängande risk för PFAS-förorening från Hummeltorp Sverige ABs verksamhet som kan motivera aktuellt förbud.

Därtill är det Hummeltorp Sverige ABs uppfattning att ett förbud i enlighet med beslutet inte adresserar grundproblemet, nämligen att PFAS-kontaminerat grundvatten från omgivningarna tar sig till och genom Hummeltorp Sverige ABs fastighet och ut i Hummeltorps utfallsdike. Ytterligare en aspekt som bör beaktas är att Hummeltorp Sverige AB har gett in en tillståndsansökan för utökad verksamhet med förlängd verksamhetstid till mark- och miljödomstolen. Verksamhetens miljökonsekvenser kommer därmed att prövas och vid behov regleras inom överskådlig tid. Beslutet föregriper följaktligen kommande tillståndsprövning vilket får anses olyckligt och kontraproduktivt. Då miljönämnden, som det får förstås, har ansett att frågan om eventuell rening av PFAS-utsläpp kan avvakta till april 2023 torde frågan likasåväl avvakta anstående tillståndsprövning i vilken prövning vattenhantering kommer att ingå. Det bör även tilläggas att det finns ett rättskraftigt gällande tillstånd för Hummeltorps verksamhet som de följer. Att förelägga en verksamhetsutövare om att vidta nu ifrågavarande åtgärder måste anses alltför långtgående i förhållande till tillsynsupdraget som rör efterlevnad av nu gällande tillstånd.

Det är inte klarlagt att Hummeltorp Sverige ABs verksamhet bidrar till utsläpp av PFAS. Av den utredning som hänvisas till ovan finns ingen korrelation mellan PFAS-halter påkomna i jord och de högre halter som påträffats i grundvattnet. Därutöver, med anledning av att Hummeltorp Sverige AB har gett in en ansökan om tillstånd till utökad verksamhet och förlängd verksamhetstid, kommer verksamhetens miljökonsekvenser inom överskådlig tid att prövas och vid behov regleras. Hummeltorp Sverige AB anser att en utredning om vilken reningslösning, reningseffekt och hur en eventuell reningsanläggning ska harmonisera med en framtida teknisk lösning bör göras inom ramen för kommande tillståndsprövning. Det är av stor vikt att vald reningslösning för yt- och lakvatten harmoniserar med verksamhetens övergripande tekniska lösning för dag- och lakvattenhantering som den pågående tillståndsansökan omfattar. Även de slutliga villkor som föreskrivs i ett eventuellt framtida tillstånd, kan komma att ha inverkan på vilken reningslösning som slutligen anses harmonisera mest med verksamhetens tekniska lösning i övrigt. Krav på rening måste även uppgå till en rimlig kostnad satt i relation till den miljönytta som uppnås med beaktande av hur situationen ser ut på platsen som stort. Här bör beaktas att det är PFAS-halten i grundvattnet som är av störst betydelse och inte i lak- och ytvatten. Det är idag känt att PFAS finns och

förekommer överallt i samhället. I PFAS-utredningen som Envigo har gjort har PFAS-halter påträffats i grundvatten. Utsläpp av verksamhetsvatten som går via sedimentationsdammen kontrolleras och de senaste provtagningarna har visat att halten av PFAS-11 är stabil i utgående vatten, d.v.s. detta innebär att det inte finns något inne på Hummeltorp Sverige ABs verksamhetsområde som bidrar till någon ökning av förekomsten av PFAS. Härutöver ska även tilläggas att resultatet av utförd markprovtagning visar att förekomsten av PFAS ligger under halterna för vad som idag klassas som känslig markanvändning ("KM"). Resultaten av markanalyserna visar även att förekomsten av PFOS i marken ligger i paritet med idag uppmätta bakgrundshalter (1-2 µg/kg TS) för PFOS i öppen markmiljö (Defoort et al. 2012). I ljuset av att Hummeltorp Sverige ABs verksamhet inte i sig bidrar till utsläpp av PFAS och då verksamheten inom en snar framtid kommer att prövas i sin helhet får beslutet anses alltför långtgående och ingripande mot den enskilde. Beslutet kan alltså inte anses rimligt och måste anses stå i strid med vad som stadgas i 2 kap. 7 § miljöbalken. En myndighet får vidare, enligt 5 § förvaltningslagen (2017:900), ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan leda till det avsedda resultatet. Bestämmelsen avser att säkerställa att de åtgärder som vidtas är proportionerliga och nödvändiga för att uppnå det resultat som myndigheten vill åstadkomma. Härvid bör noteras att Hummeltorp Sverige AB har efterfrågat vilket resultat miljöenheten önskar nå med beslutet, d.v.s. vad man vill uppnå med reningen för att utredning ska kunna ske om vilken metod av rening som skulle var lämplig för ändamålet. Miljöenheten har inte besvarat detta. Det framgår inte heller av beslutet. Därutöver får tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 9 § miljöbalken meddela de förelägganden och förbud som behövs för att bl.a. miljöbalken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får emellertid inte tillgripas. Andra stycket samma lagrum ger uttryck för en proportionalitetsprincip. Principen innebär bl.a. att förbud mot en miljöskadlig verksamhet normalt inte ska utfärdas; i allmänhet räcker det med ett föreläggande om att vidta vissa skyddsåtgärder (såvida inte detta i realiteten innebär en nackdel för verksamhetsutövaren). Nämndens uppgift är framför allt att bevaka efterlevnaden av Hummeltorp Sverige ABs gällande miljötillstånd. Beslutet föranleds inte av någon överträdelse av gällande tillstånd eller dess villkor. Enligt JO ankommer det inte på tillsynsmyndigheten att ifrågasätta de domar eller beslut som den har till uppgift att bevaka efterlevnaden av.

Beslutet, särskilt med beaktande av de osäkerheterna om förekomsten av PFAS som föreligger, får anses omotiverat ingripande. Beslutet föregriper dessutom kommande tillståndsprövning och kan komma att få stora ekonomiska konsekvenser för Hummeltorp Sverige AB. Dessa konsekvenser kan inte anses stå i proportion till det resultat som miljönämnden försöker uppnå.

Hummeltorp Sverige AB ifrågasätter att miljönämnden utan föregående prövning i domstol med omedelbar verkan har rätt att ändra förutsättningarna för den tillståndsgivna återvinningsverksamheten.

I författningsmotiven till 26 kap. 26 § miljöbalken (prop. 1997/98:45, del 2, s. 285) anges att verkställighetsförordnande i första hand bör förbehållas ärenden där skyndsamma åtgärder krävs för att förhindra skador eller olägenheter eller om villkor i tillståndsbeslut eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken inte har iakttagits. Beslut som meddelas med anledning av åsidosättande av de allmänna hänsynsreglerna bör enligt specialmotiveringen gälla först sedan de vunnit laga kraft. I de fall den som berörs av ett tillsynsbeslut inte delar tillsynsmyndighetens bedömning bör frågan prövas av domstol innan verkställighet får ske. Ett verkställighetsförordnande är från processuell synpunkt ett undantag från huvudregeln att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan ett beslut från en tillstånds- eller tillsynsmyndighet ska verkställas. Mark- och miljööverdomstolen, MÖD, har i ett antal mål underkänt beslut om verkställighet i fråga om tillsynsbeslut som har meddelats med stöd av miljöbalkens hänsynsregler i 2 kap. miljöbalken. Enligt denna praxis ska sådana beslut gälla först då beslutet vunnit laga kraft eftersom det är fråga om skälighetsbedömningar. MÖD har i aktuella avgöranden bedömt att risken för olägenhet i fallen inte var så överhängande att det funnit skäl för att avvika från redovisad huvudregel genom att meddela verkställighetsförordnande.

Det överklagade beslutet är huvudsakligen grundat på de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Det är inte fråga om en överträdelse av gällande tillstånd eller dess villkor. Det ska härvid beaktas att verksamheten enligt villkor 18 i gällande tillstånd innefattar ett reningssystem för utgående vatten (sedimentationsdamm med oljeavskiljare) innan det leds till befintligt dikessystem. Vattnets kvalitet ska kontrolleras innan det leds ut ur sedimentationsanläggningen. Sedan början av år 2022 provtar bolaget också PFAS i samband med den rutinmässiga provtagningen av utgående vatten. Det överklagade beslutet omfattar åtgärder som ska genomföras cirka 9 månader framåt i tiden. Redan på denna grund får det anses uppenbart att det inte är fråga om ett behov av skyndsamma åtgärder eller av att avvärja en överhängande risk för skada eller olägenhet på det sätt som lagstiftaren avsåg enligt förarbetena. Det är härutöver inte klarlagt att Hummeltorp Sverige ABs verksamhet innefattar utsläpp av PFAS. En miljöteknisk utredning som har genomförts inom verksamhetsområdet visar att det inte finns någon PFAS-förening som kan ha en betydande påverkan på omgivningen på fastigheten Hummeltorp 1:4 och markproverna korrelerar inte med grundvattenproverna då det är lägre halter i mark än i vatten. Av utredningen framgår tydligt att det inte är markföreningar från Hummeltorp Sverige AB som orsakar eller har orsakat de högre halterna av PFAS i grundvattnet. Rapporten antyder istället att föreningen härstammar från någon annanstans. Det kan således

konstateras att det inte föreligger någon överhängande risk för PFAS-förorening från Hummeltorp Sverige ABs verksamhet som kan motivera ett verkställighetsförordnande. Därutöver ska påpekas att bolaget gav in en PFAS-utredning i september 2021 medan det överklagade beslutet togs i juli 2022. Detta talar med styrka emot att miljönämnden faktiskt anser det föreligga ett behov av så skyndsamma åtgärder att ett verkställighetsförordnande är erforderligt. Vidare bör det i detta sammanhang även noteras att miljönämnden har förelagt bolaget att senast vissa datum, som alla ligger långt fram i tiden, vidta reningsåtgärder. Även av den anledningen är det svårt att förstå på vilket sätt och av vilken anledning beslutet ska gälla omedelbart. Ytterligare en aspekt är att – som ovan har nämnts – att Hummeltorp Sverige AB har gett in en tillståndsansökan för utökad verksamhet och förlängd verksamhetstid till mark- och miljödomstolen. Verksamhetens miljökonsekvenser kommer således att prövas och vid behov regleras inom överskådlig tid. Då miljönämnden, som får förstås, har ansett att frågan om eventuell rening av PFAS-utsläpp kan avvakta tills mars 2023 kan frågan likasåväl avvakta anstående tillståndsprövning. Det är därtill sannolikt att beslutet kommer att upphävas eller i vart fall ändras. Slutligen vill Hummeltorp Sverige AB uppmärksamma att miljönämnden i de senaste tre besluten beträffande bolagets verksamhet har beslutat om verkställighet. Eftersom ett beslut om verkställighet ska tillämpas i undantagsfall och enbart om särskilda skäl föreligger kan miljönämndens slentrianmässiga tillämpning av verkställighetsbeslut inte anses lagenlig.

Länsstyrelsen har i delbeslut den 20 juli 2022 beslutat om att verkställighetsförordnandet i det överklagade beslutet tills vidare inte ska gälla (inhibition av verkställighetsförordnandet).

Motivering till Länsstyrelsens beslut

Miljönämnden har utifrån ärendets utredning kunnat konstatera att det finns PFAS i utloppet från Hummeltorp Sverige ABs verksamhetsområde på fastigheten Hummeltorp 1:4.

Miljönämnden har beslutat att förbjuda Hummeltorp Sverige AB att från och med den 31 mars 2023 släppa ut orenat ytvatten (allt vatten som på ett eller annat sätt avrinner eller ansamlas på markytan, inklusive dagvatten) och lakvatten (det vatten som infiltreras genom upplagda massor) från verksamhetsområdet på fastigheten Hummeltorp 1:4 till dess att en reningsanläggning för att rena PFAS- ämnen har inrättats.

Hummeltorp Sverige AB har överklagat beslutet och yrkat att det ska upphävas.

Vad Länsstyrelsen har att pröva- och ta ställning till i det här ärendet är om vad den klagande – Hummeltorp Sverige AB – har anfört i ärendet utgör skäl till att beslutet ska upphävas.

Hummeltorp Sverige AB har hänvisat till att det finns ett rättskraftigt gällande tillstånd för verksamhet som bolaget följer och att förelägga en verksamhetsutövare om att vidta nu ifrågavarande åtgärder måste anses vara alltför långtgående i förhållande till tillsynsuppdraget som rör efterlevnad av nu gällande tillstånd.

Som följer av 26 kap. 9 § miljöbalken, får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas, men mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Inte heller får sådana förelägganden och förbud begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Länsstyrelsen kan konstatera att det tillstånd som verksamheten bedrivs med stöd av – tillståndet givet av MPD den 1 juli 2014 – är ett sådant som avses i 24 kap. 1 § miljöbalken.

Som följer av nämnda 24 kap. 1 § miljöbalken gäller därmed tillståndsbeslutet mot alla vad avser de frågor som har prövats i beslutet. Vad gäller sådana frågor som faller under miljöbalkens tillämpningsområde, men som inte har varit föremål för bedömning vid prövningen av en i och för sig tillståndspliktig verksamhet, kan tillsynsmyndigheten däremot grunda beslut om föreläggande direkt på balkens regler. Detta gäller t.ex. vid åsidosättande av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. (se prop.1997/98:45, del II, sid 272).

Det tillstånd som aktuell verksamhet bedrivs med stöd utav gäller i kortet återvinningsverksamhet av rena schaktmassor för anläggningsändamål och efterbehandling av det tidigare täktområdet samt jordtillverkning och flisning av rent trä. Tillståndet förenades med villkor om att inkommande massor till anläggningen endast får bestå utav rena inerta schaktmassor som är lämpliga för byggnads- och anläggningsändamål och som inte kan medföra förorening av mark-, yt- eller grundvatten (villkor 3). Som villkor gäller även att schaktmassor med okänt ursprung inte får läggas upp inom verksamhetsområdet (villkor 4) och att anläggningen heller inte får ta emot massor innehållande blåbetong, spårmakadam och schaktmassor från förorenad mark (villkor 5). I motiveringen till tillståndsbeslutet kan läsas att dessa villkor motiveras av att en viktig vattentäkt ligger norr om verksamhetsområdet och att de behövs för att minimera risken för påverkan på mark, grund- och ytvatten. Som villkor gäller även att utgående dagvatten från verksamheten ska avledas till en sedimentationsdamm med oljeavskiljare innan det leds till befintligt dikessystem. Vattnets kvalitet ska kontrolleras innan det leds ut ur sedimentationsanläggningen och kontroll av vattenkvaliteten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten (villkor 18). Avseende detta villkor angavs i skälen att den planerade verksamheten kommer att medföra

tämligen stora mängder dagvatten från de hårdgjorda ytorna, och att dessutom kommer dagvattenflödet att variera med nederbörd och verksamhetens utformning och omfattning. För att minimera påverkan på omgivningen och som en säkerhetsåtgärd ansågs det därför viktigt att dagvatten från ytor där olika massor hanteras samlas upp och utjämnings/sedimentationsdammar ansågs vara en viktig skyddsåtgärd både för sedimentering av partiklar och eventuella föroreningar samt att få ett jämnare flöde av utgående dagvatten. Det har i tillståndet även beslutats att överlåta till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende bl.a. utgående dagvatten och sedimentationsanläggningen.

Utifrån hur tillståndsbeslutet har utformats, villkorats samt motiverats så anser Länsstyrelsen att det inte kan anses ge verksamhetsutövaren någon rätt att genom den tillståndsgivna verksamheten ge upphov till utsläpp av PFAS-förorening i mark-, yt- eller grundvatten. Vid tiden för miljöprövningsdelegationens prövning var heller inte frågan om utsläpp av PFAS-påverkat yt- och lakvatten från verksamheten aktuell. Den frågan kan således heller inte tidigare anses ha behandlats i den tillståndsprövningen. Det nu överklagade beslutet – ett förbud om att släppa ut orenat yt- och lakvatten från verksamhetsområdet till dess att en reningsanläggning för att rena PFAS inrättats – kan mot denna bakgrund därmed inte anses utgöra en begränsning av att utöva det gällande tillståndet som är otillåten enligt nämnda rättskraftregel. Länsstyrelsen finner därmed att tillståndsbeslutet i sig inte utgör något hinder mot att miljönämnden som tillsynsmyndighet nu ingriper med stöd av de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kap. miljöbalken med avseende på PFAS som har uppmätts i- och omkring området.

Hummeltorp Sverige AB har hänvisat till att då bolaget har givit in en tillståndsansökan för utökad verksamhet med förlängd verksamhetstid till mark- och miljödomstolen, föregriper förbudsbeslutet den kommande tillståndsprövning.

Länsstyrelsen anser att omständigheten att Hummeltorp Sverige AB givit in en tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen inte utgör något hinder mot att miljönämnden när så anses befogat beslutar om tillsynsåtgärder. Det kan i det sammanhanget poängteras att en tillståndssökande kan välja både att dra tillbaka en gjord tillståndsansökan som att välja att inte ta det tillstånd som eventuellt skulle komma att beviljas i anspråk. Länsstyrelsen finner alltså att denna invändning inte utgör skäl till att upphäva det överklagade beslutet.

Hummeltorp Sverige AB har gjort gällande att det inte är klarlagt att det är bolagets verksamhet som faktiskt innebär utsläpp av PFAS. Det har i det sammanhanget bl.a. hänvisats till den miljötekniska utredning avseende PFAS som har genomförts inom verksamhetsområdet, vilken enligt bolaget visar att det på fastigheten Hummeltorp 1:4 inte finns någon PFAS-förorening som kan ha en betydande påverkan på

omgivningen samt att markproverna inte korrelerar med grundvattenproverna då det är lägre halter i mark än i vatten.

Av de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kapitlet miljöbalken följer att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet (2 kap. 2 § miljöbalken). Vidare, ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (se 2 kap. 3 § miljöbalken).

Hummeltorp Sverige AB är alltså ansvarig för hantering- och erforderlig rening av det yt- och lakvatten som kommer från det område där bolaget bedriver sin verksamhet och redan risken för en olägenhet för människors hälsa eller miljö gör att åtgärder ska vidtas. Som verksamhetsutövare är det Hummeltorp Sverige AB som har att visa att de krav som följer av de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kapitlet miljöbalken följs (se 2 kap. 1 § miljöbalken). Det är således Hummeltorp Sverige AB som har att visa att dess verksamhet inte riskerar att ge upphov till PFAS-föreningar i mark- och vatten.

Det framgår av ärendets utredning att provtagningar år 2018 av ytvattnet på- och omkring verksamheterna på Hanvedsmossen visar på förekomsten av högre halter PFAS i ytvattnet i området. Hummeltorp Sverige ABs provtagningar i sitt verksamhetsområde visar även det på förekomst av PFAS i mark och yt- och grundvatten. Det har vidare framkommit att utloppet för Hummeltorp Sverige ABs verksamhetsvatten avleds från verksamhetsområdet på fastighet Hummeltorp 1:4 till ytvattenförekomsten Lilla Skogssjön i norr och att i detta utlopp har också höga halter av PFAS konstaterats.

Länsstyrelsen anser att de markprover som Hummeltorp Sverige AB har hänvisat till inte faktiskt visar på att PFAS-föreningarna inte kan härstamma från bolagets verksamhet och verksamhetsområde. Som miljönämndens miljöenhet har angivit i sin inspektionsrapport daterad den 25 maj 2022, vilken ingått i beslutsunderlaget, resulterar det tillvägagångssätt som har använts i undersökningen i medelvärden av hela zoner, baserat på ett litet antal provpunkter, och kan lämpligen inte användas för att identifiera specifika föroreningskällor på ett sökbaserat sätt. Länsstyrelsen anser i likhet med vad miljöenheten angivit i nämnda rapport att i förhållande till verksamhetsområdet är antalet provpunkter få, vilket får till följd att större områden inte provtagits alls. Hummeltorp Sverige AB har heller inte visat något resultat från provtagningar av

massorna innan dessa togs in på verksamhetsområdet och som gör att det kan uteslutas att PFAS-föreningar inte härstammar från deras verksamhet. Som även angivits i rapporten kan hydrologin i området inte anses vara tillräckligt utredd för att även detta ska tala emot att PFAS-föreningarna endast har sitt upphov i annan verksamhet än Hummeltorp Sverige ABs aktuella.

Som redan har konstaterats, är Hummeltorp Sverige AB ansvarig för utsläpp av orenat yt- och lakvatten från sin verksamhet på den egna fastigheten, och redan risken gör att åtgärder ska vidtas. Hummeltorp Sverige AB kan inte anses ha visat att deras verksamhet inte har något bidrag till den förorening av vatten med PFAS som nu sker ut från aktuellt område. Enligt Länsstyrelsens mening visar ärendets utredning att det föreligger en risk att yt- och lakvattnet från upplagda schaktmassor inom verksamhetsområdet förorenar Pålamalms grundvattentäkt. Den omständigheten att vatten från grannverksamheten eventuellt också det tillrinner och bidrar till föroreningsspridningen av PFAS fråntar inte Hummeltorp Sverige ABs ansvar att vidta åtgärder och tillse att rena utgående vatten från den egna fastigheten när dess verksamhet gör att det föreligger en risk för olägenheter för människors hälsa och miljön.

Länsstyrelsen kan i detta sammanhang även konstatera att miljönämnden även har fattat ett beslut om förbud att släppa ut PFAS-förorenat yt- och lakvatten från grannverksamhetens fastighet Boda 1:7. Det beslutet har överklagats till Länsstyrelsen, som den 26 januari 2023 beslutade att avslå överklagandet (ärendebeteckning 505-39615-2022).

Hummeltorp Sverige AB har även gjort gällande att beslutet varken är skäligt eller rimligt.

Vid bedömningen av vilka krav som kan anses skäliga att ställa på en verksamhetsutövare med hänsyn till utsläpp av PFAS bör hänsyn tas till de platsspecifika förhållandena i varje enskilt fall. Det är således viktigt att undersöka och beskriva recipientens sårbarhet för utsläpp, till exempel känslighet, skyddsvärde, utspädningseffekter samt flödes- och andra säsongvariationer. Resultatet av undersökningarna bör utgöra grunden för vilka krav som ska ställas på det vatten som släpps ut. Om vattendraget är mycket känslig kan högre krav behöva ställas. Det finns ingen vägledning att falla tillbaka på för att bedöma hur stor mängd förorening som ska anses vara acceptabel för en specifik recipient. Eftersom flera PFAS är persistenta och bioackumulerbara finns det dock skäl att vara försiktig i sina bedömningar (se Naturvårdsverkets ”Vägledning om att riskbedöma och åtgärda PFAS-föreningar inom förorenade områden”, rapport 6871).

Länsstyrelsen bedömer att då det i aktuellt ärende är fråga om utsläpp av PFAS som riskerar att påverka skyddsobjekt och skyddsvärda intressen såsom allmän- och enskild dricksvattenförsörjning är det mycket

angeläget att yt- och lakvatten från verksamhetsområdet renas avseende PFAS innan utsläpp från verksamhetsområdet sker. Länsstyrelsen anser därmed att miljönämnden haft fog för sitt beslut att förbjuda utsläpp PFAS-förorenat yt- och lakvatten från fastigheten till dess att en reningsanläggning för detta finns. Länsstyrelsen anser i likhet med miljönämnden att förbudsbeslutet som det har utformats inte är mer ingripande än vad som behövs i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen finner således att miljönämnden, även med beaktande av det gällande tillståndet, har haft möjlighet att fatta det aktuella tillsynsbeslutet och att det även är miljömässigt motiverat och varken oskäligt eller mer ingripande än vad som behövs. Länsstyrelsen delar därmed miljönämndens bedömning i dessa delar. Vad Hummeltorp Sverige AB har anfört i sitt överklagande i övrigt i denna del medför ingen annan bedömning.

Hummeltorp Sverige AB har gjort gällande att miljönämnden inte haft skäl till att föreskriva att det överklagade beslutet ska gälla även om det överklagas, så kallat verkställighetsförordnande.

En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas (se 26 kap. 26 § miljöbalken). Ett sådant verkställighetsförordnande anses dock i första hand förbehållas ärenden där skyndsamma åtgärder krävs för att förhindra skador eller olägenheter (se prop. 1997/98:45, del 2, s 285). Beslut som har meddelats med anledning av åsidosättande av de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kapitlet miljöbalken anses som huvudregel börja gälla först då de vunnit laga kraft eftersom det är fråga om skälighetsbedömningar. Det anses även att den enskilde i dessa fall bör få en möjlighet till domstolsprövning innan beslutet verkställs (se exempelvis MÖD 2016:3).

Det aktuella beslutet är ett tillsynsbeslut som har sin huvudsakliga rättsliga grund i de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kap. miljöbalken. Enligt huvudregeln ska sådana beslut därmed få börja gälla först sedan det har vunnit laga kraft. Länsstyrelsen instämmer förvisso i miljönämndens bedömning om att det är angeläget att det vidtas skyndsamma åtgärder för att se till att utsläpp av PFAS-förorenat vatten upphör. Även med beaktande av detta, bedömer Länsstyrelsen att det inte framkommit tillräckliga skäl till att frångå den strikta huvudregeln gällande verkställighetsförordnanden. Länsstyrelsen bifaller därmed överklagandet i denna del, varigenom den del av beslutet som anger att beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas, upphävs.

Miljönämnden har bestämt att förbudstidpunkten ska börja att gälla från och med 31 mars 2023.

Länsstyrelsen anser generellt att det är mer lämpligt att ett tillsynsbeslut varigenom en verksamhetsutövare förbjuds att göra något utformas så att

förbudstidpunkten bestäms utifrån när beslutet vinner laga kraft. Länsstyrelsen anser även att det gäller för förevarande ärende. Förbudstidpunkten ska därmed ändras så att den infaller utifrån när det överklagade beslutet vinner laga kraft. I förhållande till att förbudstidpunkten innan Länsstyrelsens nu gjorda ändringar skulle komma att infalla den 31 mars 2023, finner Länsstyrelsen skäl att utöka denna något. Men hänsyn till att det är angeläget att åtgärder vidtas samt med beaktande av de åtgärder som kan behöva vidtas med anledning av förbudsbeslutet, ska förbudstidpunkten bestämmas till sex (6) månader efter det att det överklagade beslutet har vunnit laga kraft.

Sammanfattningsvis

Länsstyrelsen bedömer att miljönämnden även med beaktande av det gällande tillståndet har haft möjlighet att fatta det aktuella tillsynsbeslutet. Länsstyrelsen bedömer att förbudsbeslutet är miljömässigt motiverat och att det inte kan anses vara mer ingripande än vad som behövs. Vad Hummeltorp Sverige AB har anfört i sitt överklagande medför ingen annan bedömning.

Det har inte funnits skäl att förena det aktuella beslutet med ett verkställighetsförordnande, varvid denna del ska upphävas.

Länsstyrelsen bedömer att den tiden till dess att förbudet börjar gälla bör bestämmas utifrån när tillsynsbeslutet vunnit laga kraft. Med beaktande av de åtgärder som kan behövas att vidtas för att förbudet ska kunna följas och då det är fråga om en miljömässigt angeläget att utsläppet av PFAS åtgärdas, ändras förbudstidpunkten till sex (6) månader efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen gör alltså inga andra ändringar av det överklagade beslutet än de nu nämnda. Hummeltorp Sverige ABs överklagande avslås därmed i allt övrigt.

Bestämmelser som Länsstyrelsens beslut grundas på

Enligt 26 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) ska tillsynen säkerställa syftet med miljöbalken och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten bl.a. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Med *miljöfarlig verksamhet* avses enligt 9 kap. 1 § miljöbalken

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,

2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Det anges i 2 kap. 2 § miljöbalken att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Det anges i 2 kap. 3 § miljöbalken att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Vidare, anges att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Det anges i 2 kap. 7 § miljöbalken att kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem, samt att vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Trots detta, ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

Av 2 kap. 1 § miljöbalken följer att vid tillsyn enligt miljöbalk är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.

Det anges i 26 kap. 9 § miljöbalken att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas, men mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Vidare, anges att förelägganden och förbud inte får begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Enligt 24 kap. 1 § miljöbalken gäller att om en dom eller ett beslut som har meddelats i ett ansökningsmål enligt 21 kap. 1 a § första stycket denna balk eller 7 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser

om vattenverksamhet avser tillstånd till en verksamhet enligt balken och domen eller beslutet har fått laga kraft, gäller tillståndet mot alla, vad avser frågor som har prövats i domen eller beslutet. Detsamma gäller beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som har meddelats av en länsstyrelse eller kommun med stöd av 9 kap. 8 § samt beslut om tillstånd till markavvattning som har meddelats av en länsstyrelse enligt 11 kap.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 26 § miljöbalken bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Ni kan överklaga Länsstyrelsen beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av länsjurist Johan Erlandsson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Sändlista

Klagande (delges)

Hummeltorp Sverige AB

Ombud: Elisabeth Werner
c/o Advokatfirman Delphi
Nordenskiöldsgatan 11 A
211 19 Malmö
elisabeth.werner@delphi.se

Övriga

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun
146 85 Tumba
miljo@botkyrka.se

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses ni ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 39474-2022.

Hummeltorp Sverige AB
Ombud: Elisabeth Werner
c/o Advokatfirman Delphi
elisabeth.werner@delphi.se

Överklagande av beslut om föreläggande att redovisa åtgärdsförslag avseende fastigheten Hummeltorp 1:4, Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver punkten 1 i Miljö- och hälsoskyddsnamnden i Botkyrka kommuns beslut den 14 april 2022, dnr. 2022-14, delegationsbeslut § 2022-199.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnamnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade den 14 april 2022, dnr. 2022-14, delegationsbeslut § 2022-199, att förelägga Hummeltorp Sverige AB att på fastigheten Hummeltorp 1:4:

1. Redovisa ett åtgärdsförslag för att genomföra en delning mellan den egna verksamheten på fastigheten Hummeltorp 1:4 och grannverksamheten på fastigheten Boda 1:7. Syftet med delningen ska vara att avskilja verksamhetsområdena för att göra det möjligt att samla upp det yt- och lakvatten som verksamheten ger upphov till, så att okontrollerat läckage från verksamhetsområdet förhindras. Åtgärdsförslaget ska även innefatta en tidsplan för när dessa föreslagna åtgärder skulle kunna vara färdigställda.
2. Redovisa hur yt- och lakvatten från hela verksamhetsområdet tas om hand och avleds till utloppet.

Vad gäller definitionen av ytvatten respektive lakvatten i beslutet anförde nämnden följande. Med ytvatten åsyftas i beslutet allt vatten som på ett eller annat sätt avrinner eller ansamlas på markytan, inklusive dagvatten. Med lakvatten åsyftas i beslutet det vatten som infiltrerar genom upplagda massor.

Nämnden beslutade vidare att beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas, samt att redovisningen ska vara miljöenheten tillhanda snarast, dock senast 4 veckor efter att beslutet vunnit laga kraft.

Beslutet motiverades i huvudsak enligt följande. Genomförda provtagningar visar på förekomst av PFAS i både mark, yt- och grundvatten på fastigheten Hummeltorp 1:4. Det går inte att utesluta att ursprunget till föroreningarna är verksamheterna som bedrivs på Hanvedsmossen. Höga halter PFAS har uppmätts i ytvattnet i gränsen mellan de aktuella fastigheterna. Det är därmed tydligt att PFAS inte enbart sprids via grundvattnet. Det sker en uppenbar avrinning från de massor bolaget har upplagda vid gränsen mellan verksamheterna, då dessa massor ligger på en betydligt högre höjd än grannverksamheten vid gränsen. Detta vatten samlas i dagsläget inte upp inom det egna verksamhetsområdet. Vid miljöenhetens tillsyn av verksamheterna på Hanvedsmossen har det framkommit att ingen tydlig delning finns mellan verksamheterna gällande uppsamling av yt- och lakvatten. Enligt villkoret i tillståndet ska allt dagvatten från verksamheten samlas upp och renas innan utsläpp sker till befintligt dikessystem. Nämnden gör bedömningen att villkor 18 i gällande tillstånd inte uppfylls, då avrinning av ytvatten och lakvatten sker till grannverksamheten på fastighet Boda 1:7. För att möjliggöra för respektive verksamhet att kunna ta hand om den vattenburna föroreningsspridningen samt det yt- och lakvatten som uppstår till följd av verksamheterna gör nämnden bedömningen att en tydlig delning av fastigheterna är nödvändig. Detta även för att miljöenheten ska kunna bedriva en rättvis och tillförlitlig tillsyn i frågan samt för att verksamheterna fortsatt ska kunna utreda var dessa föroreningars ursprung finns och i ett senare led vidta åtgärder för att hantera PFAS-föroreningen och spridningen av denna.

Hummeltorp Sverige AB (Hummeltorp) har överklagat nämndens beslut och yrkar, som det får förstås, att beslutets punkt 1 ska upphävas. Hummeltorp har anfört i huvudsak följande till stöd för sin talan. Hummeltorp ställer sig frågande till hur åtgärden ska genomföras rent praktiskt och vad skillnaden är mot idag. Att ansamla allt ytvatten, som i detta fall inkluderar vatten som avrinner från en slänt mot angränsande fastighet, blir svårt att genomföra. I övrigt har Hummeltorp uppsamling av allt lakvatten på anläggningen där av inkomna massor samt bearbetade produkter finns upplagda i upplag. Hummeltorps och Hans Anderssons Entreprenad AB:s yt- och lakvatten är separerade och avskilda sedan tidigare. De båda bolagen har olika utlopp för utgående vatten. Hummeltorp har ett tillstånd, som enligt 24 kap. 1 § miljöbalken har rättskraft, för sin verksamhet i vilket vattenhantering regleras. Beslutet är för långtgående och står i strid med vad Hummeltorp bör åläggas att göra inom ramen för nuvarande tillstånd. Hummeltorp menar

att de provtagningar som nämnden refererar till i beslutet enbart har skett i yt- och grundvatten och inte i mark, varpå förorening i mark inte har visats genom dessa provtagningar. Tvärtom så har det inom ramen för ”föreläggande om utförande av undersökning gällande PFAS” samt pågående tillståndsansökan utförts en gedigen markprovtagning inom fastigheten Hummeltorp 1:4 i enlighet med den provtagningsplan som överenskommit med miljöenheten. Markprovtagningarna konstaterar att haltnivåerna i marken inte har någon korrelation med påvisade ytvattenresultat från utfallsdiket, vilket innebär att de halter av PFAS som uppmätts i Hummeltorps utloppsdike kommer från annan än Hummeltorps verksamhet. Det ska även framhållas att PFAS-halterna i Hans Anderssons utloppsdike var väsentligt mycket högre än de som uppmättes i Hummeltorps utlopp, som var lägre än Livsmedelverkets riktlinjer. Härtill ska även konstateras att det skett provtagning i den aktuella slänten mellan Hummeltorps och Hans Anderssons fastigheter och att det då inte fanns någon PFAS i slänten. Därav kan inte eventuella föroreningar av PFAS i grundvattnet eller ytvattnet som avrinner från slänten härledas till de massor som finns i slänten utifrån undersökningens resultat. För att få en klarare bild av situationen dels på Hanvedsmossen, dels i området som stort behövs ytterligare utredningar vidtas. Inte minst behöver en gedigen undersökning ske av Hans Anderssons verksamhetsområde tillika fastigheten Boda 1:7. Innan det har skett samt att ytterligare utredningar, hänförliga till områden och verksamheter utanför Hummeltorps verksamhetsgräns, anses det oskäligt att kräva att Hummeltorp vidtar fler utredningar eller åtgärder. Utredningar och åtgärder utan övriga delar kommer inte att ge mer information än vad som redan har presenterats av Hummeltorp. Det är känt att PFAS kan spridas långa sträckor från ursprungskällan. Det är även väl känt att härkomsten av PFAS-föroreningar kan lokaliseras till brandövningsplatser, flygfält och militäranläggningar (ofta flygflottiljer). I aktuellt område finns sådan plats cirka 9 kilometer norr om Hummeltorps fastighet. Av Hummeltorps PFAS-utredning framgår att vattnet inte har förorenats av markföroreningar på Hummeltorps fastighet. – Det kan ifrågasättas om det ens är möjligt att vidta åtgärder som innebär att en delning kan ske av respektive verksamhetsområde i syfte att avskilja lak- och ytvatten. Vidare behöver sådana åtgärder ske i samförstånd mellan de olika parterna, vilket i dagsläget inte anses vara en framkomlig väg. Det framgår inte av beslutet, och går heller inte att utläsa på annat sätt, vad nämnden menar med att genomföra en delning mellan den egna verksamheten på fastigheten Hummeltorp 1:4 och grannverksamheten på fastigheten Boda 1:7. Beslutet är sammanfattningsvis så otydligt att det saknas möjlighet för Hummeltorp att följa föreläggandet.

Motivering till beslutet

Nämnden har, efter det att nu överklagade beslutet fattades, fattat ytterligare två beslut gällande verksamheten på Hummeltorp 1:4. I delegationsbeslut den 17 juni 2022, dnr. 2020-1193, § 2022-344, förelade nämnden Hummeltorp att komplettera utredning gällande PFAS. Den 1 juli 2022, dnr. 2022-14, delegationsbeslut § 2022-371, beslutade nämnden om förbud mot utsläpp av ut orenat yt- och lakvatten från verksamhetsområdet på fastigheten Hummeltorp 1:4. Förbudet gäller, enligt beslutet, fram till dess att en reningsanläggning för att rena perfluorerade ämnen (PFAS) inrättats.

Frågan i förevarande ärende är om nämnden har haft fog för sitt beslut om föreläggande att redovisa ett åtgärdsförslag för att genomföra en delning mellan verksamheten på fastigheten Hummeltorp 1:4 och verksamheten på grannfastigheten Boda 1:7.

Nämnden har, i egenskap av tillsynsmyndighet, möjlighet att i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Inte heller får sådana förelägganden och förbud begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 § (se 26 kap. 9 § miljöbalken).

Syftet med det aktuella föreläggandet är, enligt beslutet, att avskilja verksamhetsområdena på fastigheterna Hummeltorp 1:4 och Boda 1:7 för att göra det möjligt att samla upp det yt- och lakvatten som verksamheten ger upphov till. Vidare har nämnden anfört i beslutsmotiveringen att det är av stor vikt att verksamheterna separerar sitt yt- och lakvatten för att komma till rätta med den konstaterade PFAS-problematiken på Hanvedsmossen samt att en delning är nödvändig för att miljöenheten ska kunna bedriva en rättvis och tillförlitlig tillsyn i frågan.

Nämndens beslut den 17 juni 2022, dnr. 2020-1193, § 2022-344, respektive den 1 juli 2022, dnr. 2022-14, § 2022-371, har visserligen inte vunnit laga kraft vid tidpunkten för detta beslut. Länsstyrelsen finner dock att det förefaller vara en olämplig ordning att vid en prövning av nämndens beslut gällande uppsamling av yt- och lakvatten (det beslut som prövas i detta ärende) i förekommande fall fastställa beslutet, när nämnden i ett senare beslut har förbjudit bolaget att släppa ut sådant vatten från verksamhetsområdet. Om behov uppstår vid en senare tidpunkt har nämnden möjlighet att återigen fatta beslut i frågan.

Vidare anser länsstyrelsen, i likhet med Hummeltorp, att det kan ifrågasättas om nämndens beslut uppnår de krav på tydlighet i fråga om vad för typ av delning som avses i beslutet. I praxis ställs höga krav på

precision och tydlighet i ett föreläggande. En förutsättning är att föreläggandets adressat har fått sådan information om vilka krav som ställs på denne så att det finns möjlighet att efterkomma föreläggandet.

Sammantaget finner alltså länsstyrelsen skäl att bifalla överklagandet och upphäva punkten 1 i det överklagade beslutet.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken är det den som driver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd som ska visa att hänsynreglerna följs.

Enligt 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Av andra stycket framgår att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken föreskrivs bl.a. att kraven i 2–6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av 9 kap. 1 § 2 p miljöbalken framgår att med miljöfarlig verksamhet avses användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten.

Det anges i 26 kap. 9 § miljöbalken att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas, men mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas. Vidare anges att förelägganden och förbud inte får begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Av 24 kap. 1 § miljöbalken framgår bl.a. att om en dom eller ett beslut som har meddelats i ett ansökningsmål enligt 21 kap. 1 a § första stycket denna balk eller 7 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser

om vattenverksamhet avser tillstånd till en verksamhet enligt balken och domen eller beslutet har fått laga kraft, gäller tillståndet mot alla, vad avser frågor som har prövats i domen eller beslutet. Detsamma gäller beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som har meddelats av en länsstyrelse eller kommun med stöd av 9 kap. 8 § samt beslut om tillstånd till markavvattning som har meddelats av en länsstyrelse enligt 11 kap.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Anna-Mona Herrburth.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun,
miljo@botkyrka.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar Ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 28448-2022.

Hummeltorp Sverige AB
johannes@hummeltorp.se

Överklagande av beslut om förbud att installera energibrunn på fastigheten Hummeltorp 1:4 i Botkyrka kommun; nu fråga om avskrivning

Beslut

Länsstyrelsen avskriver ärendet från vidare handläggning.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Botkyrka kommun beslutade den 12 december 2022, Dnr 2022-1667, att förbjuda Hummeltorp Sverige AB (16556203-5914) att borra för och installera energibrunn på fastigheten Hummeltorp 1:4.

Hummeltorp Sverige AB överklagade beslutet.

Hummeltorp Sverige AB har i skrivelse inkommen till länsstyrelsen den 27 januari 2023 återkallat överklagandet och yrkar att ärendet avskrivs från vidare handläggning.

Motivering till beslutet

Eftersom klaganden återkallat överklagandet avskriver länsstyrelsen ärendet från vidare handläggning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Eva Hjulström. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia:

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Botkyrka kommun:
miljo@botkyrka.se

Söderenergi AB

Ombud:

Alrutz Advokatbyrå AB

mats.bjork@alrutz.se

Överklagande av beslut om föreläggande att komplettera befintlig statusrapport enligt industriutsläppsförordningen för Söderenergi AB på fastigheterna Sjöboda 1 och 4, Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Beskrivning av ärendet

Det överklagade beslutet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun, nämnden, beslutade den 3 mars 2022 (delegationsbeslut § 2022-108, Dnr 2021-1315) att förelägga Söderenergi AB (bolaget), med organisationsnummer 16556400–3175, om att för anläggningen Fittjaverket på fastigheterna Sjöboda 1 och Sjöboda 4:

1. Till tillsynsmyndigheten lämna in en komplettering av statusrapporten som avses i 1 kap. 23 § Industriutsläppsförordningen (2013:250).
2. Redovisa föroreningssituationen som den ser ut idag i mark och grundvatten inom verksamhetsområdet. Detta genom relevanta provtagningar i enlighet med industriutsläppsförordningen.
3. Inkludera verksamhetens bergrum i statusrapporten.
4. Vid framtagande av statusrapporten ska den metodik som beskrivs i Naturvårdsverkets rapport 6688, *Vägledning om statusrapporter*, tillämpas. Eventuella avsteg från metodiken ska motiveras i planen enligt punkt 5 nedan, eller vid senare kontakt med tillsynsmyndigheten under arbetets gång.
5. Bolaget ska lämna in en plan inklusive tidsplan till tillsynsmyndigheten senast 2 månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Planen ska beskriva hur arbetet med framtagande av statusrapporten ska genomföras.

Motivering av nämndens beslut

Söderenergi AB:s anläggning Fittjaverket är lokaliserad inom fastigheterna Sjöboda 1 och Sjöboda 4 i Botkyrka kommun. Verksamheten omfattas av en verksamhetskod i miljöprövningsförordningen (2013:251) som slutar med -i och är därmed en industriutsläppsverksamhet.

Den som bedriver en industriutsläppsverksamhet ska enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen upprätta en statusrapport. Statusrapporten ska redovisa förekommande föroreningar i mark och grundvatten inom området där verksamheten bedrivs, mark- och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena, hur området används när rapporten upprättas samt tillgänglig information om tidigare användning av området. För befintliga verksamheter som omfattas av industriutsläppsbestämmelserna ska statusrapporten, enligt 1 kap. 24 § i samma förordning, ges in till tillsynsmyndigheten senast fyra år efter offentliggörandet av så kallade huvudslutsatser om bästa tillgängliga teknik.

Nämnden har granskat den inskickade rapporten. Vid granskningen har nämnden utgått från Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter (rapport 6688). Nämndens bedömning är att rapporten inte kan anses uppfylla kraven som ställs på en statusrapport enligt vägledningen och industriutsläppsförordningen.

Statusrapporten ska användas som referens för föroreningssituationen i mark och grundvatten vid tidpunkten när rapporten tas fram. När en verksamhet som omfattas av en statusrapport avvecklas och om verksamheten har orsakat en betydande förorening, så ska verksamhetsutövaren enligt 10 kap. 5 a § miljöbalken återställa området till det skick det hade enligt statusrapporten. Naturvårdsverkets vägledning beskriver att statusrapporten ska vara utformad så att en kvantifierad jämförelse av föroreningssituationen kan göras mellan olika tidpunkter. Nämnden gör bedömningen att uppgifterna i den inskickade rapporten inte är tillräckliga för att kunna göra en sådan jämförelse. I statusrapporten skriver Söderenergi AB under punkt ”3.5.1 Historisk förorening” att ”Det är inte troligt att den tidigare trädgårdsverksamheten på platsen orsakat några föroreningar av mark och grundvatten”. Nämnden anser att det i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning möjliggör en kvantifiering av föroreningssituationen mellan olika tidpunkter, då marken och grundvattnet var fritt från föroreningar innan bolaget påbörjade sin verksamhet på platsen.

Enligt 1 kap. 23 § i industriutsläppsförordningen framgår det att statusrapporten ska omfatta det *område där verksamheten bedrivs*. I kapitel 8.2 i Naturvårdsverkets rapport 6688 tolkas begreppet ”område

där verksamhet bedrivs” som all mark där industriutsläppsverksamheten bedrivs samt verksamhet som är tekniskt knuten till denna och som påverkar utsläpp och föroreningar. Nämnden anser därför att även verksamhetens bergrum ska ingå i statusrapporten.

Om tillsynsmyndigheten kommer fram till att en statusrapport inte uppfyller kraven så ska den enligt 1 kap. 25 § industriutsläppsförordningen förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen. För att statusrapporten ska hålla god kvalitet och kunna tjäna sitt syfte vid eventuell avveckling av verksamheten, så anser nämnden att den metodik som presenteras i Naturvårdsverkets vägledning ska tillämpas vid framtagande av rapporten. Det kan dock inte uteslutas att vissa avsteg från metodiken visar sig vara lämpliga eller nödvändiga. Om så är fallet så menar nämnden dock att det är skäligt att begära att bolaget motiverar för tillsynsmyndigheten varför man vill göra sådana avsteg.

För att nämnden ska få insyn i hur bolaget planerar att lägga upp arbetet med framtagandet av statusrapporten så föreläggs bolaget att komma in med en plan inklusive tidsplan för detta, detta med stöd av 26 kap. 21 §.

Överklagandet

Söderenergi AB överklagar beslutet. Bolaget yrkar att länsstyrelsen ska upphäva punkterna 2, 4 och 5 i det rubricerade beslutet samt ändra punkt 3 i samma beslut enligt följande: Inge en komplettering av statusrapporten avseende det bergrum i vilket eldningsolja 5 lagras.

Bolaget anför till stöd för sitt överklagande huvudsakligen följande. Söderenergi AB ägs av Södertälje, Botkyrka och Huddinge kommuner och har till uppgift att förse dessa med fjärrvärme. För detta ändamål driver bolaget ett flertal produktionsanläggningar, bland annat Fittjaverket i Botkyrka kommun. I Fittjaverket finns två hetvattenpannor; panna 3 som drivs med eldningsolja 5 och panna 4 som drivs med träpellets och tallbeckolja. Som startbränsle används även eldningsolja 1.

Vid panna 4 finns utrustning för stoftavskiljning (elektrofilter) och rening av kväveoxider (SNCR). Panna 3 saknar rökgasrening. Bränslena transporteras till Fittjaverket med lastbil och lagras där i invallade tankar. På samma sätt lagras ammoniak för reningen av kväveoxider samt farligt avfall som uppstår i verksamheten (oljerester).

Vid Fittjaverket finns även två bergrum. I det ena bergrummet lagras eldningsolja 5 som i viss utsträckning distribueras till bolagets övriga anläggningar (bland annat Igelstaverket). Det andra bergrummet används inte längre utan är taget ur drift.

Verksamheten vid Fittjaverket omfattas av industriutsläppsförordningen. Bolaget har låtit WSP Sverige AB (WSP) upprätta en statusrapport enligt 1 kap. 23 § i förordningen. Statusrapporten har upprättats med stöd av Naturvårdsverkets vägledning (Rapport 6688). Bland annat har WSP tillämpat den stegvisa process (steg 1-8) som Naturvårdsverket rekommenderar.

Vad beträffar steg 1-3 har en särskild bilaga upprättats (Bilaga S1). I denna bilaga konstateras att de ämnen som kan antas innebära mer än liten risk för potentiell föroreningsskada är ammoniak, eldningsolja 1 och 5 samt oljeavfall. Risken bedöms som relativt liten med hänsyn till de skyddsåtgärder som vidtagits, men WSP har ändå utgått från att en statusrapport behöver upprättas.

Vad beträffar steg 4-8 konstateras att området för Fittjaverket kan antas vara fritt från föroreningar och att någon miljöteknisk undersökning enligt steg 7 i Naturvårdsverkets vägledning därför inte behöver genomföras (se avsnitt 3.5.1, 3.8 och 4.3).

Bolaget har framfört att området för Fittjaverket på goda grunder kan antas vara fritt från föroreningar och att en miljöteknisk undersökning därför inte behöver utföras. Vidare har bolaget förklarat för nämnden att risken för föroreningsskada på grund av lagringen av eldningsolja 5 i bergrummet är obefintlig, eftersom lagret ligger under grundvattenytan, vilket innebär att grundvattentrycket är riktat mot lagret och inte från detta samt att spridning av olja till omgivande mark och grundvatten därför inte kan ske.

Som framgår nedan accepterar bolaget att i statusrapporten inge en komplettering avseende det bergrum vari eldningsolja 5 lagras. Följaktligen accepteras även punkt 1 i beslutet.

I punkt 2 i beslutet har nämnden förelagt Söderenergi att komplettera statusrapporten med en miljöteknisk undersökning motsvarande steg 7 i Naturvårdsverkets vägledning.

Som framgår av avsnitt 10.9 i Naturvårdsverkets vägledning behöver steg 7 inte genomföras om det finns tillräcklig information från steg 1-6 för att karakterisera området både i ytled och djupled och som möjliggör en bedömning av den kvantitativa föroreningssituationen i jord och grundvatten av relevanta miljö- och hälsofarliga ämnen, det vill säga de ämnen som i steg 1-3 bedömts innebära mer än liten risk för föroreningsskada.

I bilaga S1 till statusrapporten har WSP gjort en bedömning enligt steg 1-3. Slutsatsen i denna bedömning är att ammoniak, eldningsolja 1 och 5

samt oljeavfall utgör de ämnen som innebär mer än liten risk för föroreningsskada.

I avsnitt 3.5 i statusrapporten redovisas tidigare användning av det aktuella området enligt steg 4. I området fanns tidigare en trädgård. Någon risk för att denna verksamhet skulle ha orsakat några föroreningar bedöms inte föreligga.

I avsnitt 3.7 redovisas de skyddsåtgärder som tillämpas vad avser hanteringen av de ämnen som bedömts innebära mer än liten risk för föroreningsskada enligt steg 1-3, och i avsnitt 3.8 redovisas tidigare erfarenheter av denna hantering, också detta enligt steg 4. Av denna redovisning framgår att under den tid som Fittjaverket varit i drift så har det vid ett tillfälle förekommit ett mindre läckage av eldningsolja 5 på asfalterad yta den 3 februari 1999. Vid detta tillfälle stelnade eldningsoljan snabbt och kunde samlas upp utan risk för spridning till mark eller grundvatten. Söderenergi införde därefter instruktioner och rutiner för att förhindra liknande incidenter i framtiden.

Redovisningen i avsnitt 3.8 är baserad på intervjuer med personal som arbetat på Fittjaverket under hela dess drifttid. Slutligen redovisas uppgifter om områdets egenskaper enligt steg 5 (se avsnitt 3.6).

Baserat på ovanstående uppgifter har WSP - i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning kommit till den slutsatsen att någon miljöteknisk undersökning enligt steg 7 inte behöver genomföras. Bolaget delar WSP:s uppfattning. Punkt 2 i beslutet bör därför upphävas.

Bolaget accepterar att till nämnden lämna in en komplettering av statusrapporten avseende det bergrum i vilket lagring av eldningsolja 5 sker. Bolaget har upprättat en sådan komplettering i vilken nämnda bergrum bedömts utifrån steg 1-8 i Naturvårdsverkets vägledning. Slutsatsen är att risken för att lagringen av olja ska ge upphov till en föroreningsskada är obefintlig, eftersom oljelagret ligger under grundvattenytan, vilket innebär att grundvattentrycket är riktat mot lagret och inte från detta och att oljan därför inte kan spridas till omgivande mark och grundvatten. Av samma skäl kan någon sådan spridning inte heller ha skett historiskt, vilket innebär att miljötekniska undersökningar enligt steg 7 i Naturvårdsverkets vägledning inte behöver genomföras. Bolaget har för avsikt att ge in kompletteringen till nämnden så snart förevarande ärende är avslutat. Eftersom endast ett av bergrummen är i drift bör punkt 3 i beslutet ändras enligt bolagets yrkande.

Som framgår har WSP tillämpat den metodik som rekommenderas i Naturvårdsverkets vägledning vid framtagandet av statusrapporten. Punkt 4 i beslutet bör därför upphävas.

Enligt Söderenergis uppfattning bör statusrapporten kompletteras endast vad avser det bergrum i vilket lagring av eldningsolja 5 sker. En sådan komplettering har redan upprättats, och Söderenergi är berett att lämna in den till miljö- och hälsoskyddsmyndigheten så snart förevarande ärende är avslutat. Det innebär att en plan avseende genomförandet av arbetet med att färdigställa statusrapporten inte behöver upprättas. Punkt 5 i beslutet bör därför upphävas.

Motivering till beslutet

Enligt industriutsläppsförordningen ska den som bedriver en industriutsläppsverksamhet se till att det finns en skriftlig rapport (statusrapport) för kontrollen av föroreningar i mark och grundvatten som kan ha orsakats av verksamheten, se 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Om tillsynsmyndigheten kommer fram till att en statusrapport inte uppfyller kraven så ska den enligt 1 kap. 25 § industriutsläppsförordningen förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen. Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Söderenergi AB lämnade den 17 augusti 2021 in en statusrapport för deras anläggning Fittjaverket. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömde att aktuell statusrapport inte uppfyllde kraven på vad en statusrapport ska innehålla, då bolaget inte genomfört mätningar/provtagningar och redovisat föroreningssituationen inom verksamhetsområdet samt att de inte inkluderat anläggningens bergrum i statusrapporten.

Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning om statusrapporter som ger stöd vid framtagande och bedömning, Naturvårdsverkets rapport 6688 - juli 2015. Vägledningen innehåller en metodik som bör tillämpas vid framtagande av rapporten för att den ska hålla god kvalitet och kunna tjäna sitt syfte. Vissa avsteg från metodiken kan i vissa fall vara lämpliga eller nödvändiga. Om så är fallet bör varför avsteg som ska göras från metodiken motiveras för tillsynsmyndigheten.

Vid Fittjaverket finns två bergrum. I det ena bergrummet lagras eldningsolja 5. Det andra bergrummet används enligt Söderenergi AB inte längre utan är taget ur drift. Söderenergi AB har i överklagandet

accepterat att i statusrapporten inge en komplettering avseende det bergrum vari eldningsolja 5 lagras. Av 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen framgår det att statusrapporten ska omfatta det område där verksamheten bedrivs. I kapitel 8.2 i Naturvårdsverkets rapport 6688 tolkas begreppet ”område där verksamhet bedrivs” som all mark där industriutsläppsverksamheten bedrivs samt verksamhet som är tekniskt knuten till denna och som påverkar utsläpp och föroreningar. Det finns inga uppgifter i ärendet om att det bergrum som är taget ur bruk har sanerats eller plomberats eller hur det tidigare har använts och om det kan komma att tas i bruk igen. Enligt länsstyrelsens bedömning ska därför även det bergrum som är taget ur bruk omfattas av statusrapporten.

Statusrapporten ska användas som referens för föroreningssituationen i mark och grundvatten vid tidpunkten när rapporten tas fram. Naturvårdsverkets vägledning beskriver att statusrapporten ska vara utformad så att en kvantifierad jämförelse av föroreningssituationen kan göras mellan olika tidpunkter. Som framgår ovan kan vissa avsteg från metodiken i vägledningen i vissa fall visa sig vara lämpliga eller nödvändiga. Om så är fallet bör avsteg som ska göras från metodiken motiveras för tillsynsmyndigheten.

Söderenergi AB har inte tillräckligt tydligt motiverat i statusrapporten varför avsteg från metodiken i Naturvårdsverket vägledning om statusrapporter kan göras. Länsstyrelsen gör därför likt nämnden bedömningen att uppgifterna i den inskickade rapporten inte är tillräckliga för att anses uppfylla kriterierna i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen. Länsstyrelsen finner därmed att nämnden hade fog för sitt överklagande och att överklagandet ska avslås.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 26 kap. 9 § miljöbalken framgår bl.a. att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Av 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen framgår att den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet ska för kontrollen av sådana föroreningar i mark och grundvatten som har samband med verksamheten se till att det finns en skriftlig rapport (statusrapport) som redovisar

1. de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivas,
2. hur området används när statusrapporten upprättas,

3. tillgänglig information om tidigare användning av området, och
4. mark- och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena i området.

En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs.

Av 1 kap. 25 § industriutsläppsförordningen framgår att om tillsynsmyndigheten finner att en statusrapport som har upprättats enligt 24 § första stycket 2 inte uppfyller kraven i 23 §, ska tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Katarina Svedelius. I ärendet har även deltagit miljöhandläggare Linda Boxell. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun: sbf@botkyrka.se

Bilaga

Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 20127-2022.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 5

BESLUT
2023-02-20
Meddelat i Stockholm

Mål nr
20876-22, 21556-22,
21857-22, 22535-22,
22857-22, 23398-22,
24109-22, 24278-22 och
24806-22

SÖKANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun

MOTPART

Eldsberga Food AB, 559226-5820, i konkurs

Förvaltare: Advokat Hanna Spets

SAKEN

Utdömmande av vite

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade den 28 februari 2022 att förelägga Eldsberga Food AB att komma in med en anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet. Föreläggandet förenades med ett löpande vite om 5 000 kr per vecka.

Nämnden kom, såvitt nu är aktuellt, under perioden den 24 oktober–19 december 2022 till förvaltningsrätten in med nio ansökningar om utdömmande av vite med grund i föreläggandet. Nämnden har därefter återkallat dessa ansökningar. Förvaltningsrätten skriver av målen.

Anna Karin Andersson

Rådman

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1
Telefon
08-561 680 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
115 76 Stockholm

E-post
avd5.fst@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2023-02-01
meddelad i
Nacka

Mål nr M 8526-22

PARTER

Klagande

1. Bjarne Asplund
Östgötagatan 64
116 64 Stockholm

2. Lena Asplund
Adress som 1

Motpart

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun
147 85 Tumba

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Stockholms läns beslut 2022-11-17 i ärende nr 505-30475-2022 , se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att ta bort en bod på fastigheten Eldtomta 2:20 i Botkyrka kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Bjarne Asplund och **Lena Asplund** har yrkat att mark- och miljödomstolen i första hand ska upphäva Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommuns föreläggande att ta bort boden på deras fastighet och i andra hand att domstolen ska återförvisa målet till nämnden för fortsatt handläggning.

De har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: Länsstyrelsen skriver att de sökt en dispens för att bygga ut befintlig bod till 25 kvadratmeter. Detta är helt fel. De har endast ansökt om att få behålla sin befintliga bod om 15,8 kvadratmeter. Frågan om dispens är därmed avgjord på fel grunder. Ärendet har inte handlagts korrekt och detta fel kan inte utan väsentlig olägenhet avhjälpas i tingsrätten. Målet bör därför återförvisas till nämnden för fortsatt behandling.

Boden är placerad exakt 66 meter från fastighetens huvudbyggnad vilket innebär att den är placerad inom hemfridszonen, dvs inom det område där de som fastighetsägare har full rådighet över marken och där ingen får vistas utan deras medgivande.

Miljöenheten har bedömt att fastigheten har karaktär av en trädgårdstomt som till största delen är täckt av gräsmatta samt att uppförandet av byggnaden inte skulle medföra en oacceptabel påverkan på växt- och djurliv på platsen.

Bjarne Asplund och Lena Asplund har till stöd för sin talan hänvisat till Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr M 7319-20.

DOMSKÄL

Utgångspunkter för prövningen

Frågan om strandskyddsdispens för åtgärder på fastigheten Eldtomta 2:20 i Botkyrka kommun prövades av mark- och miljödomstolen i en dom den 17 maj 2021, mål nr M 850-21. Av denna dom framgår att Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommun beslutat att ge strandskyddsdispens i efterhand för en komplementbyggnad om 25 kvadratmeter sammanbyggd med brygga/trädäck. Länsstyrelsen upphävde dispensen varefter Bjarne Asplund och Lena Asplund

överklagande till mark- och miljödomstolen. Mark- och miljödomstolen avslag deras överklagande med sammanfattningsvis följande skäl: Dispens bedömdes inte kunna ges i efterhand eftersom boden ansågs strida mot områdesbestämmelserna. Enligt områdesbestämmelserna fick uthus uppföras till en sammanlagd byggnadsarea om 40 kvadratmeter och fick inte placeras närmare gräns än sex meter. Mark- och miljödomstolen konstaterade att det på fastigheten redan fanns två komplementbyggnader till en sammanlagd area om 52,8 kvadratmeter samt att boden var placerad i fastighetsgränsen. Domstolen bedömde att avvikelserna avseende byggnadsarea och placering inte kunde anses som små avvikelser från områdesbestämmelserna och att det därmed saknades förutsättningar för dispens enligt i 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken. Detsamma skulle enligt domstolen gälla för en komplementbyggnad om 15,8 kvm. Då en strandskyddsdispens enligt domstolen inte kunde ges i strid mot områdesbestämmelserna ansåg domstolen att det saknas anledning att gå vidare och pröva om det fanns särskilda skäl för dispens enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken. Mark- och miljödomstolen fann vidare att det inte var oproportionerligt att avslå ansökan om strandskyddsdispens för boden.

Mark- och miljödomstolens dom fick laga kraft när Mark- och miljööverdomstolen den 29 juli 2021 beslutade att inte ge prövningstillstånd.

Bjarne Asplund och Lena Asplund har i sitt överklagande invänt att dispensprövningen i mål nr M 850-21 skett utifrån felaktiga förutsättningar då de aldrig sökt dispens för en utökning av bodens storlek till 25 kvadratmeter utan endast för den befintliga boden om 15,8 kvadratmeter.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Det är riktigt att dispensprövningen i mål nr M 850-21 har avsett en bod på 25 kvadratmeter med samma lokalisering som den befintliga boden. Den omständigheten att dispensprövningen avsett en bod om 25 kvadratmeter innebär dock inte nämnden varit förhindrad att utöva tillsyn över den befintliga boden. Det finns inget krav på att ett rättelseföreläggande måste ha föregåtts av en dispensprövning. I det nu aktuella tillsynsärendet är det den befintliga boden som har

prövats av både nämnden och länsstyrelsen. Det saknas därför anledning att återförvisa ärendet till nämnden.

Nästa fråga är om nämnden haft fog för sitt rättelseföreläggande.

Det är förbjudet att uppföra nya byggnader inom strandskyddsområde, se 7 kap. 15 § 1 miljöbalken. Boden är därmed dispenspliktig. Domstolen anser att den ligger på ett för långt avstånd från huvudbyggnaden för att vara uppförd inom den hemfridszon som denna byggnad genererar. Bjarne Asplund och Lena Asplund har anfört att fastigheten är ianspråktagen som en trädgårdstomt. Detta får stöd av fotografierna som finns i målet där det framgår att gräsmattan är klippt ända ner till vattnet. Att ett område under lång tid har haft en klippt gräsmatta kan ge en rätt att – utan strandskyddsdispens – fortsätta att hålla vegetationen i trim, men innebär inte i sig att platsen är ianspråktagen på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syften. En klippt gräsmatta kan förvisso – beroende på förhållandena i det enskilda fallet – verka i någon mån avhållande på allmänhetens tillträde till platsen, men den genererar inte i sig någon hemfridszon, se Mark- och miljööverdomstolens avgörande den 28 maj 2020 i mål nr M 10949-19.

Mark- och miljödomstolen delar därmed länsstyrelsens bedömning att boden innebär att det redan ianspråktagna området utvidgas mer än obetydligt då boden får anses ha en avhållande effekt på allmänhetens tillträde till strandområdet. Boden saknar dispens och nämnden har därmed att fog för sitt föreläggande om rättelse.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 22 februari 2023.

Malin Wik

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Malin Wik, ordförande, och tekniska rådet Ulrika Haapaniemi.

Överklagande av beslut om föreläggande att ta bort bod på fastigheten Eldtomta 2:20 i Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun, nämnden, beslutade den 13 maj 2022, § 2022–259, att förelägga Bjarne Asplund och Lena Asplund, fastighetsägare till fastigheten Eldtomta 2:20, att:

1. undanröja den bod som är sammanbyggd med brygga/trädäck senast 8 veckor efter att detta beslut vunnit laga kraft. Följs inte föreläggandet kan nämnden begära handräckning hos Kronofogdemyndigheten för verkställande av beslutet enligt 26 kap. 17 § miljöbalken.
2. senast två veckor efter det att åtgärden i punkt 1 ska vara färdig, ska bilder som styrker att föreläggandet utförts på ett tillfredställande sätt ha skickats till miljöenheten. Åtgärderna ska utföras på ett sådant sätt att naturmiljön inte kommer till skada.

Som skäl för beslutet angav nämnden bl.a. följande. Nämnden bedömer att boden hindrar allmänheten att beträda strandområdet och att den har en avhållande effekt på allmänheten. Bodan är därför en sådan anläggning som omfattas av förbudet enligt bestämmelserna om strandskydd, och för vilken dispens krävs enligt 7 kap. 15 § miljöbalken. Nämnden anser därför att det finns skäl förelägga fastighetsägarna till Eldtomta 2:20 att ta bort boden. Nämnden anser även att tiden för att vidta åtgärderna är skälig med tanke på bodens storlek.

Bjarne Asplund och **Lena Asplund** har överklagat beslutet och yrkar, som det får förstås, att beslutet ska upphävas. Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. Beslutet tar inte hänsyn till hur området ser ut. Det finns över 30 stycken byggnader, bodar, uthus m.m. inom det utökade strandskyddet utmed Eldtomta strand. Att endast deras sjöbod skulle ha en negativ miljöpåverkan kan inte vara sant. Bodan påverkar inte den allemansrättsliga tillgången till det intilliggande strandområdet.

Boden är dessutom placerad inom deras hemfridszon. De har därtill aldrig haft för avsikt att bygga ut förrådet till ca 25 kvm.

Motivering till beslutet

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Fastigheten är belägen inom strandskyddat område. Den fråga som länsstyrelsen har att ta ställning till är om nämnden har haft fog för sitt föreläggande om att ta bort boden på fastigheten Eldtomta 2:20.

Av 7 kap. 15 § miljöbalken framgår att inom ett strandskyddsområde får inte nya byggnader uppföras. En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Om inget undantag från förbudet i 7 kap. 15 § miljöbalken är tillämpligt och om strandskyddsdispens saknas, är det tillräckligt att anordningen hindrar allmänheten från att beträda området, eller väsentligt förändrat livsvillkoren för djur- och växtarter, för att tillsynsmyndigheten ska kunna meddela föreläggande att ta bort den.

Klagandena har invänt att boden ligger inom deras hemfridszon och att den därmed ej är dispenspliktig. Som framgår av handlingarna meddelade nämnden strandskyddsdispens en bod om 25 kvm i januari 2019. Länsstyrelsen beslutade i januari 2021 att upphäva nämndens beslut om strandskyddsdispens. Länsstyrelsens beslut överklagades till Mark- och miljödomstolen i Nacka som den 17 maj 2021 avslog överklagandet.

Frågan om dispens för en bod om 25 kvm är således avgjord. Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella boden är 15,8 kvm. Bodens placering på ett förhållandevis långt avstånd från fastighetens huvudbyggnad. Enligt länsstyrelsens bedömning omfattas boden inte av huvudbyggnadens hemfridszon. Även om ett landområde i direkt anslutning till vatten är ianspråktaget ska vattenområdet normalt anses vara tillgängligt för allmänheten (jfr MÖD 2011:42). Bodens placering i direkt anslutning till vattnet. Länsstyrelsen bedömer därför att även om landområdet skulle omfattas av hemfridszonen innebär bodens placering redan ianspråkta området utvidgas annat än obetydligt då den får anses ha en avhållande effekt på allmänhetens tillträde till strandskyddsområdet. Bodens placering är således en förbjuden åtgärd som kräver dispens för att få uppföras. Det har därför funnits skäl för nämnden att förelägga klagandena att vidta rättelse.

Som nämnden har funnit är den redan utförda bryggan förbjuden enligt strandskyddsbestämmelserna. Strandskyddsdispens för boden saknas.

Nämnden har därmed haft fog för sitt beslut om rättelseföreläggande. Föreläggandet bedöms inte vara mer ingripande än vad som behövs. Rättelseföreläggandet får vidare anses vara tillräckligt tydligt och precist för att klagandena ska kunna anses förstå vad de åläggs att göra för att följa föreläggandet. Vad klagandena har anfört i sitt överklagande medför ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 10 00 eller via e-post stockholm@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 30475-2022 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Mathilde Degerfeldt.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

sbf@botkyrka.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 30475-2022.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2023-03-07
meddelad i
Nacka

Mål nr M 7626-22

PARTER

Klagande

Peter Strand
Riddarstigen 4
146 50 Tullinge

Motparter

1. Henok Kidane
Riddarstigen 2
146 50 Tullinge

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun
147 85 Tumba

ÖVERKLAGAT BESLUT

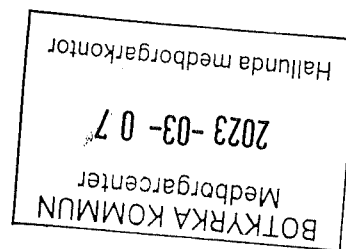
Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 6 oktober 2022 i
ärende nr 505-48423-2022, se bilaga 1

SAKEN

Förbud att rikta golfslag mot villafastighet i Tullinge, Botkyrka kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen undanröjer underinstansernas beslut och återförvisar
ärendet till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun för fortsatt
handläggning.

BOTKYRKA KOMMUN
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

2023-03-07

Dnr:

Dok.Id 802598

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1

Telefon
08-561 656 40

E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade om förbud för Henok Kidane att skjuta golfbollar i riktning mot fastigheten Tullinge 17:172. Henok Kidane överklagade beslutet. Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) upphävde förbudet. Peter Strand har nu överklagat länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

Peter Strand har i första hand yrkat att nämndens beslut om förbud ska fastställas. I andra hand har han yrkat att golfbanan ska omlokaliseras i enlighet med vad han anfört i sitt överklagande, alternativt att ärendet ska återförvisas till lägre instans med tydlig rekommendation om att golfbanan ska omlokaliseras. I tredje hand har han yrkat att ärendet återförvisas till nämnden eller till länsstyrelsen. För det fall att länsstyrelsens beslut inte ändras har han yrkat att mark- och miljödomstolen klargör vilka krav som ställs för att det ska vara tillåtet att inom ett planlagt villaområde slå golfslag mot en granne samt att nämndens tillsynsansvar tydliggörs. Till stöd för sin talan har han uppgett i huvudsak följande.

Länsstyrelsen har lagt för stor vikt vid Henok Kidanes felaktiga uppgifter, som nämnden inte har fått yttra sig över. Länsstyrelsen har därigenom kommit till fel slutsats i avvägningen mellan inskränkningen i nyttjandet av hans fastighet och Henok Kidanes rätt att utföra en aktivitet för nöjes skull.

I slutet av september 2021 hittade han en golfboll på sin garageuppfart och senare samma dag såg han hur Henok Kidane slog golfbollar mot ett nät upphängt mellan två tallar mellan deras fastigheter. Golfbollen han hittade var en vanlig golfboll och inte en mjuk övningsboll. Uppgiften om mjuka övningsbollar lämnade Henok Kidane först till länsstyrelsen. Begreppet mjuka övningsbollar kan också innefatta allt från helt vanliga golfbollar till skumbollar med varierande egenskaper. De golfslag han hör från sin fastighet är skarpa och metalliska och hörs även med

stängda dörrar. Detta talar emot att Henok Kidanes uppgifter om att det är mjuka bollar som används.

Golfutslagsplatsen är flyttbar men placeras oftast så slagen sker ca 3,5 meter från tomträs, vilket är ca 20 meter från hans hus. Nätet är inte tillräckligt säkert för att skydda omgivningen mot risken för person- och saksador och han och hans familj känner en betydande stress av golfbanans utformning, användningssätt och omfattningen den används.

Till stöd för sin talan har Peter Strand bl.a. lämnat in flertalet fotografier, filmer samt kartor.

Henok Kidane har motsatt sig ändring av länsstyrelsens beslut. Till stöd för sin talan har han uppgett i huvudsak följande.

Golfövningsplatsen är varken störande eller farlig. Skydds nätet ska enligt försäljare vara testat och kvalitetskontrollerat. Nätets höjd är 3 meter, mittsektionen är 4,1 meter bred och nätets sidosektioner är 2 meter breda. Han slår 60 cm upp på nätets undre kant. Slagen slås vinkelrätt mot nätet och är inte riktade mot Peter Strands hus, utan mot baksidan av Peter Strands redskapsbod. Bakom nätet finns dessutom ett staket för extra säkerhet. Dessutom använder han mjuka övningsgolfbollar som är lättare och bidrar till att ljudnivån minskar. Den golfboll Peter Strand påstått att denne hittade på sin fastighet kommer inte från aktuell övningsplats. Övningsplatsen används endast ca 24 gånger per år.

Till stöd för sin talan har Henok Kidane bl.a. lämnat in flertalet bilder och två mjukare golfbollar.

Nämnden har vidhållit sitt beslut och anför att den utredning som nämnden utfört är objektiv och saklig utifrån gällande lagstiftning.

Mark- och miljödomstolen har hållit sammanträde i målet.

DOMSKÄL

Det är ostridigt i målet att Henok Kidane uppfört en övningsplats för golf på sin fastighet och att denna plats är riktad mot Peter Strands tomt. Utifrån hur övningsplatsen är konstruerad och hur den kan användas bedömer mark- och miljödomstolen att den utgör en sådan verksamhet som faller under 9 kap. miljöbalken, MB, om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (jfr. MÖD 2007:28). Nämnden är därmed tillsynsmyndighet. Frågan i målet är om nämnden har haft fog för att förbjuda Henok Kidane att rikta golfslag mot fastigheten Tullinge 17:172.

Nämnden har enligt 26 kap. 9 § MB möjlighet att besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att bl.a. MB ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas.

Av 2 kap. 3 § MB framgår bl.a. att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Med olägenhet för människors hälsa avses, enligt 9 kap. 3 § MB, störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Mark- och miljödomstolen anser att det inte kan uteslutas att golfslag från övningsplatsen utgör en hälsorisk för personer som befinner sig på Peter Strands tomt. Risken för allvarliga personskador är uppenbar. Nämnden har däremot inte tagit ställning till om det finns möjlighet att ordna utslagsplatsen och den verksamhet som bedrivs vid den på ett sådant sätt att det inte uppkommer risker som medför skada eller olägenhet för människors hälsa. Domstolen anser därför att

nämndens beslut om förbud, på den föreliggande utredningen, framstår som en mer ingripande åtgärd än vad som kan vara nödvändig i det enskilda fallet.

Mark- och miljödomstolen bedömer att det finns skäl för nämnden, som första instans, att utreda och i förekommande fall besluta om adekvata försiktighetsmått för övningsplatsen och dess användande. Sådana försiktighetsmått kan exempelvis vara krav på utformning av skyddsnät, slagriktning och vilka golfbollar som får användas. Om försiktighetsmått bedöms tillräckliga eller hur de ska utformas får dock närmare utredas och beslutas av nämnden. Mot denna bakgrund undanröjer mark- och miljödomstolen länsstyrelsens beslut och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 28 mars 2023.

Beatrice Norin

I domstolens avgörande har tingsfiskalen Beatrice Norin, ordförande, och tekniska rådet Annika Månsson deltagit. Beredningsjuristen Erik Simberg har berett målet.

Henok Kidane
henok.kidane@ericsson.com

NACKA TINGSRÄTT

INKOM: 2022-11-02
MÅLNR: M 7626-22
AKTBIL: 2

Överklagande av förbud att rikta golfslag mot villafastighet i Tullinge, Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver miljö- och hälsoskydds nämnden i Botkyrka kommuns beslut om förbud i ärende med dnr 2021-1519, § 2022-386.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Botkyrka kommun (nämnden) beslutade den 8 juli 2022, dnr 2021-1519, § 2022-386, om förbud mot att skjuta golfbollar i riktning mot fastigheten Tullinge 17:172.

Henok Kidane (Kästadal 1) har överklagat beslutet.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen konstaterar inledningsvis att ärendet handlar om att en fastighetsägare som är bosatt på en villatomt i Tullinge upplever obehag som orsakar stress när grannen använder sin egentillverkade utslagsplats för att träna golfslag.

Nämnden har bedömt att den upplevda stressen i längden kan påverka hälsan negativt och att störningen därför ska betraktas som en olägenhet enligt miljöbalkens definition, se 9 kap. 3 § PBL.

Av förarbetena framgår att även sådana störningar som inte kan visas vara direkt hälsoskadliga men som påtagligt påverkar människors psykiska välbefinnande omfattas, t.ex. buller, lukt och termiskt inomhusklimat. Bedömningen ska utgå från vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet och inte baseras på en persons reaktion i det enskilda fallet. Dock ska hänsyn tas till personer som är något känsligare än normalt, t.ex. allergiker, se prop. 1997/98:45, del 2 s. 109.

Av handlingarna i ärendet framgår att det inte finns något dokumenterat problem med golfbollar som kommit in på grannens tomt vid användning av utslagsplatsen för golf. Av ärendet framgår vidare, genom de uppgifter som Henok Kidane lämnat i överklagandet, att bollarna som används för att träna golfslag är mjuka övningsbollar och således inte vanliga hårda golfbollar. Det finns således enligt

länsstyrelsens mening ingen dokumenterad verklig risk med användandet av utslagsplatsen.

Mot bakgrund av dessa förhållanden finner länsstyrelsen, till skillnad från nämnden, att grannens upplevda stress inte kan anses vara en olägenhet enligt miljöbalkens definition.

Vad vidare gäller det meddelade förbudets rimlighet så framgår av 26 kap. 9 § PBL att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Mot bakgrund av att länsstyrelsen gör en annan bedömning än nämnden gällande den anmälda störningen så behövs inte det meddelade förbudet eftersom miljöbalken redan följs.

Länsstyrelsen vill betona att även om den upplevda stressen skulle anses vara en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken så bedöms det meddelade förbudet vara alltför ingripande.

Sammantaget har nämnden inte haft fog för sitt beslut om förbud för Henok Kidane att skjuta golfbollar i riktning mot fastigheten Tullinge 17:172. Länsstyrelsen bifaller därför överklagandet och upphäver nämndens beslut.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Lovisa Ristner.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

sbf@botkyrka.se

Peter Strand; peter.strand.fwd@gmail.com

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent aviseras domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Referens

Emmy Benedicto
emmy.benedicto@botkyrka.se

Mottagare

Miljö- och hälsoskydds nämnden

Delegationsbeslut 2023-04-17

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden har tagit del av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Följande delegationsbeslut har anmälts till nämnden:

Delegationsbeslut 230227-230326

Nr	Diariernr.	Ärenderubrik	Anteckning	Part/fastighet	Anläggningstyp	Delegationsnr.	Utfall
1	2023-134	Sanktionsavgift livsmedel	Beslut om livsmedelssanktionsavgifter	Frukt Center Botkyrka AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-106	
2	2023-284	Ansökan om dispens från renhållningsordningen	Tillstånd uppehåll i hämtning av hushållsavfall	EUROSTAR AKTIEBOLAG		2023-108	Beviljat
3	2023-167	Planerad tillsyn	Beslut om föreläggande livsmedel	Värö Livs AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-112	Föreläggande
4	2023-280	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om registrering	Texasburgare	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-110	
5	2023-280	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om årlig avgift	Texasburgare	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-111	

6	2022-392	Planerad tillsyn	Föreläggande om att inkomma med det senaste 5-årsbesiktningsprotokollet för oljeavskiljaren på fastighet Kumla Äng 3.	Botkyrka Bilverkstad Center AB	Miljöfarlig verksamhet: Fordonsservice och drivmedelshantering - 50.1002 - BOTKYRKA BILVERKSTAD CENTER AB \ AUTOEXPERTEN, Miljöfarlig verksamhet: Fordonsservice och drivmedelshantering - 50.20030 - BOTKYRKA BILVERKSTAD CENTER AB \ AUTOEXPERTEN	2023-113	
7	2023-7	Planerad tillsyn	Beslut om föreläggande	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-109	Föreläggande
8	2022-732	Händelsestyrd tillsyn	Beslut om ansökan om utdömmande av vite	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-107	
9	2022-1286	Planerad tillsyn	Beslut om föreläggande	Marzena Anna Ryba	Butik utan bearbetning eller beredning	2023-114	Föreläggande
10	2023-232	Planerad tillsyn	Beslut om avgift för extra kontroll	Eat by J AB	Monteringsanläggning (hantering av råa produkter förekommer men de är i huvudsak prefabricerade)	2023-115	

11	2023-247	Klagomål livsmedel	Beslut om föreläggande	Frukt Center Botkyrka AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-116	Föreläggande
12	2023-239	Anmälan av installation av värmepump	Anmälningsbeslut med försiktighetsmått om värmepumpsanläggning	Tullinge 21:524	Värmepump (Bv)	2023-117	Föreläggande om försiktighetsåtgärder
13	2023-190	Ansökan om tillstånd till värmepump	Tillståndsbeslut om värmepumpsanläggning	Tornugglan 7	Värmepump (Bv)	2023-119	Beviljat med villkor
14	2023-325	Ansökan om dispens från renhållningsordningen	Tillstånd uppehåll i hämtning av hushållsavfall	Tullinge 19:223		2023-118	Beviljat
15	2022-103	Klagomål på inomhusmiljö	Beslut om att lämna klagomål utan åtgärd	Tullinge 19:350		2023-121	
16	2022-1741	Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp	Tillståndsbeslut	LOTUS MASKIN & TRANSPORT AB		2023-120	Beviljat med villkor
17	2023-175	Anmälan av installation av värmepump	Anmälningsbeslut med försiktighetsmått om värmepumpsanläggning	Dymmelkärr 7	Värmepump (Bv)	2023-122	Föreläggande om försiktighetsåtgärder
18	2023-352	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om registrering	JT Food AB	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-126	

19	2023-296	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om årlig avgift	Jasmine House	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-125	
20	2023-352	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om årlig avgift	JT Food AB	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-127	
21	2023-363	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om årlig avgift	B.T Catering AB	Monteringsanläggning (hantering av råa produkter förekommer men de är i huvudsak prefabricerade)	2023-129	
22	2023-296	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om registrering	Jasmine House	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-124	
23	2023-224	Anmälan av installation av värmepump	Anmälningsbeslut med försiktighetsmått om bergvärmeinstallation	Bostadsrättsförening en Ulfbergsgården	Värmepump (Bv)	2023-130	Föreläggande om försiktighetsåtgärder
24	2023-363	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om registrering	B.T Catering AB	Monteringsanläggning (hantering av råa produkter förekommer men de är i huvudsak prefabricerade)	2023-128	

25	2023-230	Planerad tillsyn	Beslut om avgift för extra uppföljande kontroll	Rozana Mart Norsborg AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-131	
26	2022-732	Händelsestyrd tillsyn	Beslut om ansökan om utdömande av vite	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-132	
27	2022-732	Händelsestyrd tillsyn	Beslut om ansökan om utdömande av vite	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-133	
28	2023-39	Anmälan av miljöfarlig verksamhet	Beslut om förbud	VAJO Entreprenad AB		2023-134	
29	2023-830	Ansökan om dispens från renhållningsordningen	Tillstånd gemensam sopbehållare	Tumba Gärde 102, Tumba Gärde 110		2023-136	Beviljat
30	2023-767	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om registrering	Quickers Fittja AB	Butik med beredning och/eller bearbetning utan råa animalier	2023-138	
31	2023-338	Klagomål livsmedel	Beslut om förbud	Trottoar - Kök & Bar i Tumba AB	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-137	Förbud
32	2023-364	Ansökan om dispens från renhållningsordningen	Tillstånd gemensam sopbehållare	Lungörten 5, Vårlöken 24		2023-135	Beviljat

33	2023-767	Registrering av livsmedelsanläggning	Beslut om årlig avgift	Quickers Fittja AB	Butik med beredning och/eller bearbetning utan råa animalier	2023-139	
34	2023-338	Klagomål livsmedel	Beslut om förbud	Trottoar - Kök & Bar i Tumba AB	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-141	Förbud
35	2023-327	Planerad tillsyn	Beslut om avgift	Stella Tumba AB	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-143	
36	2023-863	Åtgärdskrav livsmedelsanläggning	Beslut om förbud	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-142	Förbud
37	2023-261	Ansökan om tillstånd till värmepump	Tillståndsbeslut med försiktighetsmått om värmepumpsanläggning	Tullinge 17:6	Värmepump (Bv)	2023-140	Beviljat
38	2021-760	Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	Beslut gällande slutrapport, klassning och hantering av förorenade massor, Riksten	RIKSTEN FRILUFTSSTAD AB		2023-146	
39	2021-987	Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	Beslut gällande slutrapport, sanering Flottiljvägen.	RIKSTEN FRILUFTSSTAD AB		2023-145	

40	2023-883	Ansökan om dispens från renhållningsordningen	Tillstånd uppehåll i hämtning av hushållsavfall	Krokusen 1		2023-144	Beviljat
41	2023-868	Planerad tillsyn	Beslut om avgift för uppföljande kontroll	Texasburgare	Produktionsanläggning med råa animaliska livsmedel	2023-148	
42	2023-336	Planerad tillsyn	Beslut om avgift	Pölsemannen	Serverings- och mottagningsanläggning	2023-147	
43	2023-257	Händelsestyrd tillsyn	Beslut om avgift för uppföljande kontroll	Fittjas vänner	Monteringsanläggning (hantering av råa produkter förekommer men de är i huvudsak prefabricerade)	2023-149	
44	2022-804	Ansökan om tillstånd enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter	Tillstånd att hålla djur i DT - duvor	Assur Föreningen i Botkyrka		2023-123	Beviljat med villkor
45	2022-1263	Miljösanktionsavgift	Beslut om MSA	Sjöboda 3 AB	Köldmedieanläggning	2023-150	
46	2023-863	Åtgärdskrav livsmedelsanläggning	Beslut om efterlevnad av beslut	Mackrogreen AB	Butik med beredning och/eller bearbetning av råa animalier	2023-152	
47	2023-913	Klassning av anläggning/verksamhet	Beslut om årlig avgift för tillsyn av köldmedier	Sjöboda 3 AB	Köldmedieanläggning	2023-151	